

KINCSTÁRI GAZDÁLKODÁS

Molnár Petronella – Hegedűs Szilárd

Szerzők:

Molnár Petronella
Dr. Hegedűs Szilárd PhD.

Szakmai lektor:

Prof. Dr. Lentner Csaba

A kézirat lezárásának dátuma:

2019. március 1.

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás, terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

TARTALOM

Előszó	5
1. A magyar államháztartás intézményrendszerének vázlatos bemutatása	6
1.1. Állam	7
1.1.1 Elkülönített állami pénzalapok	7
1.1.2 Társadalombiztosítás alapjai	9
1.2. (Központi) Költségvetési szervek	10
1.3. Köztestületek	11
1.3.1 Magyar Tudományos Akadémia	11
1.3.2 Magyar Művészeti Akadémia	12
1.4. A helyi önkormányzati alrendszer	13
2. A Magyar Államkincstár története, a kincstári rendszer kialakítása	18
2.1. A Magyar Államkincstár elődei, kialakulásának története	18
2.2. A Magyar Államkincstár szervezeti alakulása	20
2.2.1 1996 és 1999 között	20
2.2.2 2000 és 2002 között	20
2.2.3 2003 és 2006 között	21
2.2.4 2007 és 2010 között	21
2.2.5 2011. év	22
2.2.6 2012. év	22
2.2.7 2013. év	22
2.2.8 2015. év	23
2.2.9 2017. év	23
3. A Magyar Államkincstár működése, feladatai, szerepe, a szervezet működését megalapozó jogszabályok	24
3.1. Magyar Államkincstár szervezeti felépítése	24
3.2. Magyar Államkincstár működése, feladatai	28
3.3. A szervezet működését megalapozó jogszabályok	31
3.3.1 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb törvények	31
3.3.2 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb kormányrendeletek	32
3.3.3 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb miniszteri rendeletek	32

4. A Magyar Államkincstár közreműködése a kincstári körbe tartozó és a kincstári körbe nem tartozó szervezetek gazdálkodásánál	33
4.1. A kincstári és elemi költségvetés.	33
4.2. A központi költségvetési szervek kincstári működése.	34
4.2.1 Likviditási terv.	34
4.2.2 Az előirányzatok évközi módosítása.	36
4.2.3 Intézmény-finanszírozás.	44
4.2.4 Nettófinanszírozás (Közteher befizetési kötelezettség teljesítése).	45
4.2.5 Bejelentési kötelezettségek.	46
4.3. Államháztartási számviteli rendszer	47
5. Kincstári Egységes Számla	49
6. A közszféra irányítási eszköze:	
Az Államkincstár és önkormányzatok kapcsolata.	51
6.1. Önkormányzati rendszer finanszírozása	51
6.1.1 Önkormányzati támogatások	52
6.1.2 Előirányzat nyilvántartás, törzskönyvi nyilvántartás.	53
6.1.3 Felülvizsgálati tevékenység és a szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzés	53
6.1.4 Az önkormányzatok számlavezetése	54
6.1.5 Építetők fedezetkezelés	56
6.1.6 Helyi adók	57
6.2. Az önkormányzati ASP rendszer.	60
6.2.1 Az ASP rendszer bevezetése	60
6.2.2 Az ASP rendszer felépítése.	64
6.2.3 Az ASP rendszer működtetése	65
7. Államadósság Kezelő Központ	66
7.1. Az ÁKK története, az államadósság-kezelés jelenlegi szervezeti és döntéshozatali rendjének kialakulása Magyarországon az 1990-es évektől napjainkig.	66
7.2. ÁKK Zrt. jogállása	67
7.3. ÁKK Zrt. feladatai	68
7.4. A magyar állampapír-piac főbb termékei	69
8. Felhasznált irodalom	73

ELŐSZÓ

A költségvetési gazdálkodás célja, hogy a közfeladatokat hatékonyan és eredményesen valósítsa meg. Ennek szükséges feltételrendszerét a törvényi szabályozás, a kiegyensúlyozott működésre vonatkozó gazdálkodási gyakorlat valósítja meg. A mindennapokban egyre határozottabban jelenik meg az arra vonatkozó igény, hogy a közszolgálati feladatokat minél olcsóbban, gyorsabban és hatékonyabban lássa el az állam. E feladatkör elsődlegesen a költségvetési rend szerint gazdálkodók körébe tartozik, amelyek gazdálkodását Magyarországon a Magyar Államkincstár öleli át.

A jegyzet célja, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem „Vezetés és gazdálkodás a közigazgatásban”, valamint az „Államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés” szakirányon tanuló kormánytisztviselők és közalkalmazottak részére bemutassa a kincstári gazdálkodás törvényi és szervezeti jellemzőit, az azt meghatározó jogforrásokat, gazdálkodási metodikát. A közpénzügyi tudományos diszciplínát gondozó Közpénzügyi Kutatóintézet szerzői közösségre reményét fejezi ki, hogy a tárgy a közigazgatási és államtudományi (BA, MA és PhD) képzésben is szerepet kap.

A jegyzet hét fejezetre tagolódik, amely az államháztartási intézményrendszer bemutatásával kezdődik. Az első fejezetben az államháztartás főbb szervezeteivel ismerkedhetnek meg az olvasók. A második fejezet a Magyar Államkincstár történetét mutatja be alapításától napjainkig. A harmadik fejezetben a Magyar Államkincstár bemutatása történik, különös tekintettel a tevékenységi körére, a működését meghatározó jogszabályokra, főbb feladataira. A negyedik részben a kincstári költségvetés, míg az ötödikben a Kincstári Egységes Számla bemutatására kerül sor. A hatodik fejezetben a Kincstár és az önkormányzatok kapcsolatrendszerét, míg az utolsó, hetedik fejezetben az Államadósság Kezelő Központ feladatait, pénzügyi tevékenységét mutatjuk be.

Prof. Dr. Lentner Csaba
egyetemi tanár, lektor

1. A MAGYAR ÁLLAMHÁZTARTÁS INTÉZMÉNYRENDSZERÉNEK VÁZLATOS BEMUTATÁSA

A 2007-2008-as válság a nemzeti szabályozási gyakorlatra, költségvetési és pénzügyi szinten egyaránt alapvető átrendezéssel járt. Mindez a hazai államháztartás vonatkozásában is markánsan megjelent.¹ Ennek következménye, hogy a kincstári körbe tartozók gazdálkodási feltételei is átrendezőtek,² és a költségvetési rend szerint gazdálkodóknál is szinte elsődleges szempont lett a folyamatos működés fenntartására való képesség,³ amely az államkincstári szervezet ellenőrző és szabályozó feladatát megsokszorozta. E kiinduló feltételek tükrében tekintjük át az intézményrendszert.

Az államháztartás kifejezés eredeti terminusa német eredetű, az állam gazdálkodási rendszerét hivatott jellemezni. Ez azt a szervezeti keretet jelenti, amelyben az állam az Alaptörvényben magára vállalt közfeladatokat ellátja és megvalósítja. Az államháztartás méretét meghatározza az, hogy milyen mértékben lát el közfeladatokat, illetve mely közszolgáltatás biztosítását tekinti állami vagy önkormányzati feladatnak. A magyar államháztartás mérete nem tekinthető kirívóan magasnak, ám a Visegrádi országcsoport közül a legnagyobb méretűnek bizonyul. Ennek oka a nagymértékű szociális ellátórendszer, a nyugdíjrendszer, valamint a kiterjedt családtámogatási rendszer, amely finanszírozásához az állam a nemzetgazdasági bevételek jelentős részét centralizálja, vagyis elvonja, majd újra elosztja azt a nemzetgazdasági szereplők között.

Az államháztartás hazánkban 2010 óta két szintre tagolódik, amely a korábbi négy alrendszerből álló államháztartási rendszert váltotta fel.

---

¹ Lentner (2016): A gazdasági válság hatása a globális, uniós és hazai szabályozási környezetre, – In: Auer et al. (szerk.) A gazdasági világválság hatása egyes jogintézményekre Magyarországon és az Európai Unióban: Interdiszciplináris és jogösszehasonlító elemzés. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, pp. 45-84.,

² Lentner Cs. (2017): Az új magyar állampénzügyi rendszertan – az Alaptörvénnyel összefüggésben. ÚJ MAGYAR KÖZIGAZGATÁS X. évf: Különszám pp. 1-7.,

³ A vállalkozás folytatásának elve „felülértékelődött” a válság után, erről lásd: Zéman Z. – Lentner Cs. (2018): The changing role of going concern assumption supporting management decisions after financial crisis. POLISH JOURNAL OF MANAGEMENT STUDIES 18: 1 pp. 428-441.,

Az államháztartás két alrendszere:

- Központi alrendszer.
  - A központi alrendszer tovább tagolódik a 2011. évi CXCV. törvény⁴ értelmében:
- az államra,
- a központi költségvetési szervekre,
- a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületekre,
- valamint a köztestület által irányított köztestületi költségvetési szerve.
- Önkormányzati alrendszer elemei:
  - a helyi önkormányzatok,
  - a helyi nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzatok (a továbbiakban együtt: nemzetiségi önkormányzat),
  - területfejlesztési önkormányzati társulások,
  - a térségi fejlesztési tanács,
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njt.) szerint létrehozott társulás,
  - valamint az általuk irányított költségvetési szervek.

1.1. Állam

Ez a struktúra az Államháztartási törvényben került megfogalmazásra. 2010-et megelőzően külön alrendszerként sorolta az Áht. a társadalombiztosítási költségvetést, valamint az elkülönített állami pénzalapokat, ez azonban a gyakorlatban a mai napig megmaradt, hiszen önállóan fogadják el a költségvetésüket, ennek megfelelően ezzel kezdjük az ismertetést. A központi alrendszer állam komponensét több részre lehet bontani, egyrészt a társadalombiztosításra, másrészt az elkülönített állami pénzalapokra, központi kezelésű előirányzatokra, valamint fejezeti kezelésű előirányzatokra. Az említett alapok azért kerültek az állam tárgykörébe, mert alapszerű működés jellemzi őket, valamint állami bevételek, állam nevében beszédhető források realizálását szolgálják.

1.1.1 Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok feladata, hogy bizonyos közfeladat ellátásához kapcsolódó kiadásokat államháztartáson kívülről is fedezzen. Ennek megfelelően költségvetési támogatásból, valamint adó- vagy adójellegű bevételekből tevődik össze. Elkülönített állami pénzalapok törvény útján kerülnek létrehozásra. A jogszabályban meg kell határozni az alap rendeltetését, bevételi forrásait, valamint az általuk teljesítendő kiadások körét, szükséges finanszírozható kiadások mértékét, valamint a pénzalapért felelős személy, illetve illetékes minisztérium nevét.

Jelenleg öt elkülönített állami pénzalap működik:

- a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap,
- a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap,
- a Nemzeti Kulturális Alap,
- a Nemzeti Foglalkoztatási Alap,
- a Bethlen Gábor Alap.

---

⁴ Államháztartási törvény, továbbiakban Áht.

A Központi Nukleáris Pénzügyi Alapot 1998. január 1-jén hozták létre. Irányadó szabályozása az 1996. évi CXVI. törvény, amely kimondja, hogy a radioaktív hulladékok elhelyezésének, az üzemanyagok átmeneti tárolásának, a nukleáris üzemanyagciklus lezárásának feladatait látja el az Alap. 2008 óta a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. (RHK Kft.) útján látja el az Országos Atomenergia Hivatal (OAH).

Gazdálkodásában meghatározó az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. befizetése, valamint a radioaktív hulladékok végleges eseti elhelyezéséből származó bevétel, kiadási oldalon ezt felhalmozási és működési célra fordítja. 2016-os költségvetési évben meghatározó volt a bátaapáti, valamint püspökszilágyi nukleáris-hulladék-feldolgozómű létrehozatala. Az Alap az Innovációs és Technológiai Minisztérium védnöksége alatt működik.

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (NKFI) 2015. január 1-jén jött létre, az Alapot meghatározó jogszabály a 2014. évi LXXVI. törvény. Az Alap feladata, hogy hazánk innovációs tevékenységéhez hozzájáruljon, annak állami támogatásának bázisát adja. Az Alap deklarált célja, hogy a kutatás-fejlesztés tevékenységéhez hozzájáruljon, ezzel is biztosítsa azt a nemzetgazdaságilag fontos célt, hogy a GDP egyre nagyobb részét fordítsák a gazdaság szereplői K+F+I tevékenységre, amellyel a nemzetgazdaság versenyképessége fokozható és javítható. Az Alap bevételeinek jelentős része az innovációs járulékból származik, míg a forrásai jelentős részét a hazai innováció támogatására fordítja.

Tevékenysége során az Alap a kutatások eredményeinek társadalmi elmélyítését, megismerését és a gazdaságba történő eljuttatását tűzi ki céljául. Ennek megfelelően pályázati rendszerben lehet az alap kiírásaira pályázni.

Az Alap tevékenységét a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal látja el, és ő felel az Alap tevékenységébe tartozó feladatok ellátásáért. Az Alap működéséért felelős minisztérium az Innovációs és Technológiai Minisztérium.

A Nemzeti Kulturális Alap a hazai és határon túli magyar kultúra, kulturális élet finanszírozását ellátó intézmény. Tevékenységéből adódóan nem csak hazai, hanem határon túli kulturális rendezvényeket is támogat. A bevételeinek forrását a szerencsejáték adóbevételének 90%-a adja. A források eljuttatásában kollégiumi rendszerű pályázati rendszerben juttatja el a támogatásra megfelelőnek minősített pályázók felé. Az Alap működésének a törvényi szabályozása a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény. Az Alap operatív működéséért 2016. december 31-ig a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága volt a felelős, ennek jogutódja az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (EMET) lett.

A Nemzeti Foglalkoztatási Alapot azért hozták létre, hogy az állam stabilizációs funkciójából eredő munkaerőpiaci nehézségeket, a teljes foglalkoztatás elérését szolgáló programok alapját képezze. Az Alap működését szabályozó jogszabály az 1991. évi IV. törvény foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról.

A gazdaságban a munkanélküliség megléte úgymond természetes jelenség, ebből adódóan törekedni kell arra, hogy aki aktív szereplője kíván lenni a munkaerőpiacnak, az képes legyen oda vissza- és belépni. Ehhez azonban sok esetben nem adták azok a versenyképes ismeretek, amelyek biztosítják a piacon történő helytállást. Az Alap célja, hogy aktívan részt vegyen a képzésekben, támogassa a felnőttképzést és a szakképzést, biztosítsa a szükséges forrást a bér garancia támogatásokhoz, valamint az álláskeresőket ellátásokat folyósítsa azoknak, akik ideiglenesen kikerültek a munkaerőpiacról. Szerepe tehát abban van, hogy az oktatási rendszer viszonylag hosszú távú változásaihoz képest gyorsan, piaci rövidtáv alatt legyen képes orvosolni a képzési elvárások és meglévő adottságok közötti differenciát.

Komoly szerepe van az Alapnak:

- a Start-munka-programban,
- valamint a Közfoglalkoztatás finanszírozásában.

Az Alap megosztott szereppel bír, a pénzügyminiszter, a belügyminiszter (közfoglalkoztatás), valamint az innovációs és technológiai miniszter (szakképzés, felnőttképzés) között. A két minisztériumot (PM, BM) csak bizonyos előirányzat, illetve alaprész tekintetében illeti meg a rendelkezés jog a 1991. évi IV törvény 39/A § (1) alapján. Az Alap feladatainak operatív végrehajtásáért a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) a felelős. Az Alap bevételei között szerepel a szakképzési hozzájárulás, az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék Alapot megillető része, valamint a szociális hozzájárulási adó Alapot megillető része.

A Bethlen Gábor Alap (korábbi nevén Szülőföld Alap) Erdély legendás fejedelméről kapta nevét. Ebből adódóan a határon túli magyarság oktatási, kulturális, és tudományos támogatását tűzte ki céljául. Az Alapot létrehozó jogszabály a 2010. évi CLXXXII. törvény a Bethlen Gábor Alapról. A szakmai felügyeletet a Miniszterelnökség látja el, tulajdonosi joggyakorló szervezetként a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter került megnevezésre a jogszabály által. Az Alap pénzeszközeinek kezelését a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. végzi 2011 áprilisa óta.

Az Alap tevékenysége oktatási, nevelési, kulturális tudományos tevékenységekre terjed ki, amelyekkel kapcsolatban pályázati rendszer útján juttat el támogatásokat a címzettekhez, koordinálja a Magyarország Háza projektet, amely keretében működik a Nemzetpolitikai Kutatóintézet. Az Alap bevételi forrása a költségvetési támogatás 2019-ben.

1.1.2 Társadalombiztosítás alapjai

A társadalombiztosítás a társadalom közös kockázatvállalása, jellegét tekintve kötelező biztosítási rendszer, amely a biztosítási és a szolidaritási elven alapszik. Két alapra tagolódik, az Egészségbiztosítási Alapra és a Nyugdíjbiztosítási Alapra.⁵

Egészségbiztosítási Alap feladata, hogy a társadalombiztosítási kifizetéseket biztosítsa, amelyek közé tartoznak az egészségügyi szolgáltatások: a természetbeni ellátások, az árhoz kötött támogatások, költségtérítések. Az egészségügyi szolgáltatások egy része térítésmentes, míg egy részéért térítési kötelezettség terheli az igénybe vevőt. Pénzbeli ellátások közé tartozik a csecsemőgondozási díj, és a gyermekgondozási díj, a táppénz. Baleseti ellátások körében tartozik a baleseti egészségügyi ellátás, a táppénz, valamint a baleseti járadék.

Az Egészségbiztosítási Alap (E alap) kezelőjének a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (továbbiakban: NEAK) minősül, amely az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) névváltoztatása útján jött létre. Az OEP jogutódja az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) és az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) lettek a 378/2016 kormányrendelet alapján. A NEAK meghatározó szereppel rendelkezik az ellátórendszerben, mivel feladataiból adódóan finanszírozza a szerződött ellátókkal az egészségügyi ellátásokat, részt vesz a finanszírozáshoz szükséges teljesítmény elszámolásokhoz tartozó információs rendszerek működtetésében. E feladataiból adódóan szakhatósági, ellenőrzési feladatai is vannak. Az egészségügy fejlesztésében is komoly szerepe van a NEAK-nak, hiszen a különböző gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, valamint gyógyító technológiák gyógyításba történő bevonásának az engedélyeztetési eljárásaiban hatósági szerepkörrel bír, tehát amennyiben elismert státuszt akar kapni valamely felsorolt eszköz, ahhoz a NEAK engedélyével kell rendelkeznie, amelyről nyilvántartást vezet az Alap kezelője.

A hatósági feladatok mellett gazdálkodási szerepe erős, hiszen a fentebb bemutatott pénzbeli ellátások folyósítását végzi, ezzel összefüggésben az adminisztrációs, ellenőrzési, valamint szakmai kontroll funkciói vannak.

⁵ Lentner Cs. (2018): Általános államháztartási ismeretek – Közigazgatási szakvizsga: Általános közigazgatási ismeretek. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

A nyugdíjbiztosítás alapkezelője, valamint pénzügyi műveleteinek teljesítője 2017. november 1-jéig az ONYF volt, ám megszűnt, majd beolvadt a Magyar Államkincstárba. Utána a fogyatékosági támogatásokkal, a családi pótlékkal, valamint a családtámogatások elemét képező gyermekgondozási támogatásokkal, anyasági támogatásokkal, a társadalombiztosítás kereteiben belül megállapított nyugellátásokkal, és a nyugdíjszerű ellátásokkal összefüggésben a Magyar Államkincstár jár el, azonban szerepet kaptak még a feladatellátásban az illetékes járási hivatalok is a családtámogatások kapcsán.

1.2. (Központi) Költségvetési szervek

A költségvetési szervek jogállását az Államháztartási törvény határozza meg. A jogszabály értelmében költségvetési szervet jogszabály útján, vagy az alapító okiratban lefektetett közfeladat ellátására hozzák létre, jogi személy formájában. Költségvetési szerv alapítására jogosult:

- központi költségvetési szerv esetén az Országgyűlés, a Kormány vagy a miniszter;
- helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a térségi fejlesztési tanács, az átalakult nemzetiségi önkormányzat;
- nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv esetén a nemzetiségi önkormányzat vagy a nemzetiségi önkormányzatok társulása;
- köztisztviselői költségvetési szerv esetén a köztisztviselői testület.⁶

Az Áht. a költségvetési szerv alapítására vonatkozóan négy feltétel együttes teljesülését írja elő:

- a költségvetési szerv szükséges az alapfeladat ellátásához;
- a szervezet működésének gazdasági és jogi körülményei, követelményei biztosítottak;
- a költségvetési szerv keretében az ellátandó közfeladat hatékonyan ellátható;
- a működéshez szükséges pénzügyi fedezet biztosított.

A költségvetési szerv létrehozatalakor meg kell határozni a tevékenységi körét. A költségvetési szerv kétfajta tevékenységet végezhet. Az egyik a szervezet alaptevékenysége, ezt a jogszabályban, valamint az alapító okiratukban kell meghatározni, mely a nem haszonszerzési céllal végzett tevékenység. A másik pedig a vállalkozási tevékenység, amelyet haszonszerzési céllal végeznek, államháztartáson kívüli források útján növelik a bevételeiket. Ezen tevékenység a költségvetési szerv vagyongazdálkodási tevékenysége, valamint termelési, szolgáltatási, esetleg értékesítő tevékenysége. A tevékenység végzése azonban nem kötelező. Ennek célja, hogy a szervezet meglévő vagyontárgyát hatékonyan használja fel, és ezzel az alapfeladatainak forrásait gazdagítsa. A vállalkozási tevékenysége nem ronthatja az alapfeladatainak ellátásának színvonalát, felső határa meghatározható a kiadási előirányzatok függvényében. A gazdálkodás korábbiakban leírt fenntarthatósága érdekében a bevételeknek minden közvetett és közvetlen kiadást tartalmaznia kell, beleértve az amortizációt is. Az alapító okirat módosítható, amelyet az Országgyűlés, az irányító szerv, a minisztérium, vagy a miniszterelnök módosíthatja.

A költségvetési szervek irányítási, felügyeleti jog a következőkre terjed ki:

- a költségvetési szerv alapítására, megszüntetésére, szükség esetén annak átalakítására, tevékenységének szüneteltetése, ebben az esetben ez az alapítói jogot jelenti, ebből adódóan joga van az alapítói okirat kiadására,
- a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyására,
- a szervezet vezetésének, vezetőinek kinevezésére, vagy arra megbízás adására, a vezető felmentésére, megbízás visszavonására, és ezzel összefüggésben a munkáltatói jogok gyakorlására,

⁶ 2011. évi CXCV. törvény.

- gazdasági vezető kinevezésére, megbízására, és felmentése, megbízásának visszavonása, ezen funkciók jelentik a költségvetési szerv vezetési jogait,
- törvényességi, szakszerűségi és hatósági ellenőrzésre,
- szervezet döntéseinek jóváhagyására, előzetesen vagy utólag, szervezet egyes döntéseinek megsemmisítésére, új eljárás lefolytatására történő felszólításra,
- egyedi utasítási jog, amely bizonyos feladat elvégzésére, vagy mulasztás pótlására vonatkozhat,
- beszámolóra, jelentéstételre való felszólítás és kötelezésre, ebbe beletartozhat a bevételi és kiadási előirányzatok folyamatos kontrollja, és szükség esetén intézkedések végrehajtása,
- közérdekből nyilvános adatok kezelésére.⁷

Ahogy tehát látszik, a költségvetési szervek esetében megvalósul az államigazgatásra jellemző alá-fölérendeltségi viszonyrendszer. Az irányítási jog a törvény értelmében megosztható személyek vagy költségvetési szervek között, és arra is van mód, hogy kiemeljék az alapítói jogokat, és egyes szervek a felsorolt részjogosultságokat kapjanak meg, emellett egyalanyúak is lehetnek. Az irányítási és felügyeleti jogok megléte miatt a gazdasági önállóság korlátozottnak tekinthető, amelyek a kormányzati szervezetrendszer jellemzőiből adódik. A felügyeleti jogkör lehet szakmai jellegű, illetve törvényességi felügyelet, amely korlátozottabb. Ez utóbbi abban az esetben érvényesül, amennyiben a közfeladat-ellátás önállósága adott, vagy pedig piacszabályozásban jelenik meg, esetleg közszolgáltatás ellátásában is megnyilvánul.⁸

1.3. Köztestületek

A köztestületek önkormányzati típusú költségvetési szervek, amelyek tagsága nyilvántartott, jogi személynek minősültek a korábbi Polgári Törvénykönyv (Ptk.) alapján. A hatályos Ptk. azonban kivette a speciális jogi személyek közül. Az államháztartás alá tartozó köztestületek eltérő szabályokat alkalmaznak a többi köztestülethez képest.

Az Áht. szabályozása értelmében két köztestület került megnevezésre, amelyek költségvetési fejezetet alkotnak:

- Magyar Tudományos Akadémia,
- valamint a Magyar Művészeti Akadémia.

1.3.1 Magyar Tudományos Akadémia

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) nagymúltú intézmény, amely Széchenyi István kezdeményezésére jött létre. A törvényi szabályozását a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény szabályozza.

⁷ 2011. évi CXCV. törvény.

⁸ Berczik et al (2015): A központi költségvetési szervek, ezen belül a kormányhivatalok és járási hivatalok gazdálkodásának szabályozása. In: Lentner (szerk): Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás. 28. fejezet. pp. 677-702

A törvény értelmében az MTA jogi személyiségű köztestület, amely a hazai tudományos teljesítmény előmozdítását, képviselést és támogatását látja el, országos közfeladatellátó szervként, amelyet akadémikusok és nem akadémikus, köztestületi tagok alkotnak. Az MTA feladatai közé tartozik a törvény értelmében:

- tudományművelés, tudományos kutatások támogatása, valamint tudományos folyóiratok és könyvek kiadásának támogatása, szorgalmazza és elősegíti a tudományos eredmények gazdasági és társadalmi beágyazását, azok hasznosulását, elősegíti a magyar nyelv fejlődését, és a magyar nyelvű kutatások megvalósulását, a tudomány magyar nyelven való művelését;
- tudományos kutatások folytatása érdekében kutatóhálózatot működtet, főállású kutatók alkalmazásával–, melyet a központi költségvetés finanszíroz–, megalkotja e költségvetési szervként működő intézmények működési és gazdálkodási szabályait;
- működteti a tudományos minősítés rendszerét, címeket, valamint akadémiai doktori címet (MTA doktora)-, és az MTA rendes és levelező tagja címet adományoz-, az erre vonatkozó szabályzata alapján;
- értékeli a hazai és a világban folyó kutatások főbb eredményeit, meghatározó irányzatait, amelyekkel kapcsolatban iránymutatásokat fogalmaz meg;
- elősegíti a tudományos utánpótlásnevelést, ösztöndíjrendszerének segítségével, e tevékenysége során díjakat, ösztöndíjakat alapíthat a szabályzatával összhangban;
- tudományos programokat, konferenciákat, rendezvényeket szervez, támogatja az ismeretterjesztést, örökdió a tudományos élet tisztasága felett, az etikus kutatói magatartás érdekében, részt vehet a doktori képzésekben;
- működése során tudományos osztályokat alakít, amelyek célja a tudományos kutatások erősítése, ennek során albizottságokat, területi bizottságokat hozhat létre;
- működteti a publikációk nyilvántartására szolgáló Magyar Tudományos Művek Tárát (MTMT);
- kapcsolatot tart a külföldön élő és határon túli magyar kutatókkal, támogatja a határon túli tudományosságot;
- megállapodásokat köt hazai és nemzetközi intézményekkel, és szervezetekkel, különösen a felsőoktatási szervezetekkel, és külföldi Akadémiákkal.

Az akadémiai kutatóhálózat költségvetési szervként működő kutatóközpontokból, kutatóintézetekből és támogatott kutatócsoportokból tevődik össze. A kutatóközpont és kutatóintézet autonómiát élvez, és részt vesz az MTA közfeladatainak ellátásában, azonban önállóan is vállalhat közfeladatokat, illetve egyéb, vállalkozási tevékenységet is végezhet a törvényi felhatalmazás alapján. Az MTA Titkárságának feladata megszervezni az Akadémia kutatóhálózatának és más intézményeinek igazgatási, gazdálkodási, pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatait. A Titkárság közfeladatokat ellátó alkalmazottai köztisztviselők.

1.3.2 Magyar Művészeti Akadémia

A Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) az önkormányzás elvén alapuló köztestület. Az MMA a művészettel – különösen az irodalommal, a zenével, a képző- az ipar- és tervezőművészettel, valamint az építészettel, a fotó-, a film-, az előadó és-, a népművészettel-, továbbá a művészet elemzésével, támogatásával, oktatásával, hazai és nemzetközi bemutatásával, közkinccsé tételével és a magyar művészek képviselével összefüggő országos közfeladatokat lát el a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény értelmében.

Az MMA közfeladatai a következők:

- elősegíti a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, megóvását, új értékes alkotások megszületését, figyelemmel kíséri a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, majd álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárja;
- hozzájárul a magyar művészeti hagyomány gondozásához és közkinccsé tételéhez, segíti a művészetoktatást és a művészképzést;
- segíti a művészeti tárgyú tudományos tevékenységet, pályázatok kiírásával, díjak és ösztöndíjak adományozásával ösztönzi a hazai művészeti életet;
- támogatja a művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését, különösen felolvasó ülések, kiállítások, zenei rendezvények, szakmai találkozók, konferenciák és viták megrendezésével; fórumot teremt a hazai művészeti élet számára;
- támogatja az új összefüggéseket feltáró munkákat, illetve a szaktudományos és ismeretközlő kiadványok megjelenését, szaktudományos és ismeretközlő kiadványokat ad ki;
- művészeti könyvtárat és az Alapszabályban meghatározott dokumentációs központot működtet;
- részt vesz a magyar kulturális értékek nemzeti nyilvántartásának megvalósításában, együttműködik a magyarországi országos művészeti szervezetekkel, együttműködik az országos audiovizuális közszolgálati médiaszolgáltatókkal;
- működési és programtámogatás nyújtásával támogathatja a különböző művészeti ágak országos civil szervezeteit;
- jogszabály vagy egyedi megkeresés, felkérés alapján képviseli a művészeket közfeladat ellátásában közreműködő különböző döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben, együttműködik a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel, gondoskodik a magyar művészeti élet alkotóinak, előadóinak személyes megbecsüléséről;
- a különböző művészeti ágak művelése és korszerű művészetelméleti álláspontok kialakítása érdekében tagozatokat hoz létre és működtet;
- ellátja a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ fenntartói feladatait;
- segíti a kulturális örökségvédelem területét érintő szakértői és tudományos tevékenységet;
- a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ útján ellátja a kulturális örökségvédelem tudományos gyűjteményeinek kezelésével, gyarapításával, közzétételével és nyilvánosan hozzáférhető kutatászolgálatának működtetésével kapcsolatos feladatokat.

1.4. A helyi önkormányzati alrendszer

2011-ben lépett hatályba az Alaptörvény, amely a korábbiakhoz hasonlóan alkotmányos védelemben részesíti a helyhatóságokat, valamint elősegítette a szabályalapú költségvetési gyakorlatok meghonosodását. Az Alaptörvényi hivatkozás alapján többlépcsős hatálybalépést követően 2013-tól teljeskörűen hatályossá vált a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt). A jogszabály deklarált célja, hogy biztosítsa az önkormányzati rendszer szervezeti, szabályozási, valamint gazdálkodási autonómiáját, amely során a jogalkotói szándék figyelembe vette a nemzetközi elvárásokat, az Európa Tanács által diszkrecionális szabályozóként megalkotott Helyi Önkormányzatok Európai Chartáját (továbbiakban: Charta).⁹

⁹ Hegedűs – Lentner – Nagy (2018): Szlovák és magyar települési önkormányzati rendszer szabályozásának összehasonlító elemzése a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájának tükrében. Új Magyar Közigazgatás.

A Charta számos követelményt támaszt az önkormányzatok önállóságához. Ennek egyik legfontosabb alapja, hogy a helyhatóságok saját bevételekkel rendelkezzenek, mely követelménynek a hazai szabályozás maximálisan eleget tesz, és a Charta elvárásainak megfelelően olyan bevételi forrásokat is biztosít, amelyben szabad az adóalap-meghatározás, a települési adók koncepciójának bevezetésével. A magyar jogszabály ezzel kompatibilis, hiszen átvesz a szabályozásból, és alkalmazza azt.

Az Mötv. első fejezete határozza meg az önkormányzati működés általános szabályait, amelybe beletartoznak az értelmező rendelkezések. Az önkormányzati jog a településeket, a megyéket illeti meg, a szabályozásban azonban nem jelenik meg arra vonatkoztatott korlátozás, hogy mekkora legyen a települések minimális lakosság száma. Ebből adódóan az egy település egy önkormányzat elvén nem változtatott érdemben az 1990 óta hatályban lévő szabályozás, és továbbra is a települések kapták meg az önkormányzatiság jogát. Területi önkormányzatnak a megyei önkormányzatok minősülnek (19 darab). Speciális helyzetben van azonban Budapest, amely kerületekre tagolódik, és a szabályozás logikájából fakadóan különleges feladatai vannak, így jellemzőit tekintve egyszerre tekinthető települési és területi önkormányzatnak. Munkamegosztás működik a kerületek és a főváros között a közszolgáltatások megszervezésében.

Települési önkormányzatoknak minősülnek:

- a községek,
- a városok,
- a járásszékhely városok (jelenleg nincs érdemi különbségtétel a városok és járásszékhely városok szempontjából, csak a központi közigazgatás dekoncentrált szerveinek jelenléte kapcsán),
- a megyei jogú városok (érdemi elkülönülés a városoktól, egyes vonatkozásban pedig munkamegosztás létezik a megyei önkormányzatok, és megyei jogú városok között),
- valamint a fővárosi kerületek.

A fiskális decentralizáció egyik célja, hogy a lehető leghatékonyabban lássák el a lakosságot közszolgáltatásokkal, ennek egyik eleme az önkormányzatok útján történő feladatellátás. Az erre való törekvés jelen van a jelenlegi helyhatósági rendszerünkben, és ezek alapulvételével kerültek kialakításra az önkormányzatok törvény által deklarált feladatai. A meghatározott feladatok mellett az önkormányzatok támogatják a lakosság közösségeit, a közügyekben való részvételt a törvény által deklarált fórumokon.

Az önkormányzati működés egyik meghatározó jellemzője, hogy felosztja, hogy mely feladatot kell a településeknek, megyéknek, egyéb önkormányzati joggal felruházott szervezeteknek ellátni. Azt azonban az Mötv. nem határozza meg, hogy az adott feladatot milyen jellemző szervezeti formában kell megvalósítani, tehát a feladatuk az adott közszolgáltatás megszervezése, nem pedig az előállítás. A Nemzeti Vagyonról szóló törvény¹⁰ azonban tartalmaz arra vonatkoztatott előírásokat, hogyan kell kialakítani a feladatellátási struktúrájukat a helyhatóságoknak. A jogszabály biztosítja az önkormányzatoknak azt a jogot, hogy nem pusztán a törvényi feladatainak tegyenek eleget, hanem fakultatív, önként vállalt feladatokat is elássanak, annak alapján, ha a lakosság igényei, az önkormányzat társadalmi felelősségvállalása településpolitikai célok azt indokolják.¹¹

A kötelező feladatok tükrében eltérő feladatai vannak a települési, a fővárosi, valamint a kerületi önkormányzatnak.¹² A megyei önkormányzatok szerepe a területfejlesztésben, és a területrendezésben, a stratégiaalkotásban, valamint ezek koordinációjában csúcsosodik ki.

¹⁰ 2011. évi CXCVI. törvény.

¹¹ Az oktatás vonatkozásában csak az óvodai, bölcsődei nevelés önkormányzati feladat, ám számos önkormányzat általános iskolát, középiskolát is működtet, azért, hogy a lakosságot a településen tudja tartani.

¹² A fővárosi önkormányzat feladatait a 23. § 4. bekezdés, a kerületit ugyanezen paragrafus 5. bekezdése tartalmazza.

Községek, városok, megyei jogú városok kötelező feladatai

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés
3. a közterületek, valamint közintézmények elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás
5. környezet-egészségügy
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás;
8. szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás);
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás.

1. táblázat: A települési önkormányzatok feladatai
Forrás: Mötv 13. § (1) alapján a szerzők szerkesztése

A feladatok ebből adódóan szakfeladatonként csoportosíthatók, ezek közé tartoznak a közüzemi és hálózatos szolgáltatások, például a távhőszolgáltatás, víziközmű, ezen kívül a hulladékgazdálkodás, illetve a tömegközlekedés megszervezése. A humán közszolgáltatások jelentős része a recentralizálásra került, helyben csak az óvodai, bölcsődei ellátás, valamint a házi orvosi alapellátás maradt, ezzel párhuzamosan növekedtek a településmenedzsmenttel, településüzemeltetéssel összefüggő feladatok (közutak, temetők, zöldfelületek fenntartása, ingatlan-vagyongazdálkodás).

A törvény differenciál a gazdasági teljesítőképesség függvényében, amelyet az adóerőképességgel mérnek,¹³ figyelembe véve a település lakosságát, (ami a településen élő állandó lakosságot jelenti), ezen kívül a közigazgatási terület nagyságát. A szabályozás megállapíthat törvény-, vagy kormányrendelet formájában államigazgatási feladatokat is, amelynek címzettje a település jegyzője, a polgármester, a főpolgármester, valamint a megyei közgyűlés elnöke, illetve közös önkormányzati hivatal ügyintézője lehet.

A helyhatóságok gazdasági alapjaival az Mötv. VI. fejezete foglalkozik. Az önkormányzati gazdálkodás autonómiájának fontos vetülete, hogy milyen bevételei vannak az önkormányzatnak, hogyan valósul meg a pénzellátás technikája, és milyen mértékű a központi szint hozzájárulása a helyi feladatokhoz, valamint milyen a két szint közötti kapcsolatrendszer.

¹³ Adóerőképességet általában az egy főre jutó helyi iparüzési adó alapján számítják, ennek figyelembevételével történik a beszámítás rendszere.

Az önkormányzati alrendszer saját bevételeinek minősülnek:

- a helyi és települési adók, melyek szabályozását a 1990. évi C. törvény tartalmazza;
- a felhalmozási és tőkejellegű bevételek, melyek a vállalkozási tevékenységből, osztalékból, kamatból, valamint az önkormányzati vagyontömeg hasznosítása útján realizálnak a helyhatóságok;
- átvett pénzeszközök, amelyek lehetnek működési célra (például NEAK finanszírozása), valamint felhalmozási célra (például uniós támogatás);
- az önkormányzati intézmények által realizált bevételek (például a konyhai étkeztetés ellátottakon kívüli igénybevételért fizetett díj);
- a mindenkori költségvetési törvény alapján az önkormányzatot megillető illeték, bírság, díjak.

Az önkormányzatok komoly vagyonhoz jutottak a rendszerváltozást követően. Az új jogszabály a tulajdonosi jogokat megerősíti azzal a kitételrel, hogy a Nemzeti Vagyonról szóló törvény az irányadó ezzel kapcsolatban, ezen törvény tartalmazza a részletes szabályokat.

Az államháztartás rendszere hazánkban kétszintű, így az önkormányzati alrendszer költségvetése és a központi költségvetés összekapcsolódik, a mindenkori költségvetési törvény IX. fejezete által, nettó alapon. A helyi önkormányzatok állami támogatási rendszere feladatfinanszírozás útján kerül biztosításra. A feladatfinanszírozás keretében a helyi önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatainak csak minimális működési kiadásait fedezi az Országgyűlés, deklaráltan. A feladatalapúság azt jelenti, hogy a forrás egyes közfeladatokhoz kötött, illetve rendelt, tehát a felhasználása korlátozott.

A feladatfinanszírozás rendszere a beszámítás rendszerén keresztül történik, amelynek feltétele, hogy az önkormányzat takarékosan gazdálkodjon; legyen jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele (ennek mértékét az adott évi költségvetési törvény tartalmazza); alapját képezi az önkormányzati által realizált tényleges saját bevétele. A beszámítás rendszere azt jelenti, hogy a számított bevétel alapján a költségvetési törvény sávokat állapít meg, amelyek alapján a számított bevételével összefüggő támogatáscsökkentés terheli, illetve kiegészítő támogatás illeti meg az adott helyhatóságot. A számított bevétel meghatározását, mértékét a mindenkori költségvetési törvény tartalmazza.

A beszámítás, kiegészítés rendszerével a feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell az önkormányzatok bevételi érdekeltségének fenntartását, tehát a nagyobb saját bevétellel rendelkező helyhatóságok csekélyebb támogatásban részesülnek.

Az önkormányzatok takarékos gazdálkodása érdekében 2011-től számos szabályalapú költségvetési gyakorlat került bevezetésre. Ezek közé tartozik a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozása, amely a gazdálkodásban rejlő kockázatokat hivatott csökkenteni. Az erre vonatkozó törekvés már a korábbi szabályozásban is jelen volt,¹⁴ azonban lényegi funkcióját nem volt képes betölteni. A szabályozás egyik eleme, hogy nem teszi lehetővé a költségvetési tervezés során a működési hiány tervezését. A cél ezzel az elemmel az, hogy megfeleljen a költségvetési gazdálkodás a költségvetési arany szabálynak. A költségvetési arany szabály azt jelenti, hogy a felhalmozási kiadásokat felhalmozási bevételekből, esetleg hitelekből kell finanszírozni. Ennek célja, hogy az önkormányzatok nem kívánt adósságfelhalmozását meggátolja, valamint érvényesítse a finanszírozás logikáját.

A másik szabályozási elem, hogy engedélykötelessé teszi a hitelfelvételt, megakadályozva ezzel az eladósodást. A korlátozás alá eső instrumentumok alól azonban kivételt képez némely hitelügylet.¹⁵ Annak érdekében, hogy ez ne legyen újabb adóssághullám a saját bevétel 50%-ban került korlátozásra az adósságszolgálat, és abban az esetben, ha ezt meghaladja, úgy új fejlesztés nem indítható.

¹⁴ Az 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) a korrigált saját bevétel 70%-ban korlátozta a hitelfelvételt.

¹⁵ Némely hitelügyletek azonban nem kötöttek engedélyhez. Ezek például:

- az európai uniós fejlesztési támogatásokhoz szükséges önrészt biztosító hitelek,
- az egy éven belül lejáró működési célú hitelek, melyek az államadósság év végi nagyságára nincsenek hatással és engedélyeztetésük az önkormányzatok likviditását jelentősen gyengítené,
- a 10 millió forintot el nem érő, fővárosnál és megyei jogú városoknál 100 millió forintot el nem érő adósságot keletkeztető ügyletek,
- az adósságkonszolidáció során a hitelezői egyezség megkötéséhez felhasznált reorganizációs hitelek.

Az Möt. deklarálja a belső ellenőrzés fontosságát, amely függetlenített belső ellenőrzésben valósul meg.

A jogszabály implementálja az adósságrendezési eljárást az Möt-be, amely önkormányzati csődtörvényként került be a szakzsargonba. Az eljárás célja, hogy visszaállítsa az önkormányzat fizetőképességét.

A korábbi szabályozással (Ötv.) ellentétben az önkormányzatok markáns felügyeleti rendszerbe kerültek beillesztésre, azonban a nemzetközi példákkal ellentétben a felügyelet nem középszintű, tehát a magyar gyakorlatban nem a megyei önkormányzatok, hanem kormányhivatalok útján történik, ebből adódóan a törvényességi felügyeletet a megyei és fővárosi kormányhivatalok látják el.

Magyarországon hivatalosan 13 nemzetiségi önkormányzat működik, amelyeket közvetlen választás útján községekben, városokban, fővárosban települési szintű, megyékben területi, ezen kívül országos nemzetiségi önkormányzatot van lehetőség létrehozni. A nemzetiségi önkormányzat közszolgáltatásokat lát el, testületi formában működik. Az önkormányzat célja, hogy biztosítsa a közösség jogainak érvényesítését, részt vegyen a nemzetiség közügyeiben, előmozdítsa a kulturális, oktatási, hagyományőrzési feladatokat. A nemzetiségi önkormányzatok jogi személlyel rendelkeznek.

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény értelmében a területfejlesztési tanácsok megyehatárokon átnyúló, egyes kiemelt feladatok ellátására jöttek létre.

A többcélú kistérségi társulások az Möt. hatálybalépésével átalakultak önkormányzati társulásokká, amelyeket egy adott közfeladat ellátására hozhatnak létre a helyhatóságok.

2. A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR TÖRTÉNETE, A KINCSTÁRI RENDSZER KIALAKÍTÁSA

2.1. A Magyar Államkincstár elődei, kialakulásának története

A magyar állampénzügyek gazdaságtörténeti nézőpontú összehasonlítását Lentner (2019) elemezte, ebben kiemelt szerepet szánva a közfeladatok biztosítását technikai szinten biztosító kincstári működésnek.¹⁶

A kincstári rendszer már Szent István korában is jelen volt. Az első királyunk rendelkezett arról, hogy a Kincstár javai sértetlenek legyenek.

A mai Magyar Államkincstárnak (továbbiakban: Kincstár) négy fontosabb elődje volt.

1) Az 1870-ben felállított Állami Számvevőszék

Ma már a Kincstár látja el néhány korábbi feladatát, a zárszámadási és ellenőrzési feladatokat. Az előirányzatok és teljesülésük nyilvántartása, valamint a különböző költségvetési információk szolgáltatása is a Kincstár elődjének tekinthetőek, melyek az 1950-ig működő számvevőségi rendszer elemei voltak.

A Kincstár végzi az 1925-ben létrehozott Központi Illetményhivatal valamennyi tevékenységét is.

2) Az 1885-ben létrehozott Magyar Királyi Postatakarékpénztár

A Postatakarékpénztár a Kincstár elődjének számít a bankszerű állami pénzkezelése, a számlavezetés finanszírozása szempontjából. Kezdetben a Postatakarékpénztár célja az volt, hogy a lakosság, főként az alsóbb néposztályok megtakarításait összegyűjtse, és kamatoztassa, így a tevékenységi köre a takaré- és értékpapírüzletre korlátozódott. Később azonban bővült a tevékenységük a számlavezetési szolgáltatással és a csekküzletággal. A 19. század végén a gazdasági fellendülésnek köszönhetően növekedésnek indult az országos bankhálózat.

A királyi postahivatalok végezték a közvetítői szerepet az ügyfelek és a budapesti központ között, amelyek a Postatakarékpénztár külső szervei voltak. A Postatakarékpénztár központja Budapesten volt, ahonnan ellenőrizték a postahivatalokat és utalványozták a kifizetésre szánt pénzeket.

A Postatakarékpénztár a magánbankháznál kedvezőbb kamatozású kölcsönöket nyújtott, és fontos volt a betétek adó- és illetékmentessége is. Ennek hatására az ügyfélforgalom jelentősen megnövekedett. Az intézmény takaréklapokat és takarékbélyeget is kibocsátott a gyerekek részére, hogy ezzel is erősítsék a takarékoskodás eszméjét. A rendszer 1948–1949-ben szűnt meg, melyet a szovjet típusú állampénzügyi-költségvetési rendszer váltott fel.

¹⁶ Lentner (2019): A magyar állampénzügyek fejlődéstörténete a dualizmus korától napjainkig. L'Harmattan kiadó, Budapest.

3) Újfajta tervgazdálkodás bevezetése

A bankrendszer egyszintűvé vált, a takarékpénztárak és a kereskedelmi bankok megszűntek. A pénzforgalmi és számlavezetési tevékenységeket a Magyar Nemzeti Bank (továbbiakban: MNB) látta el, a kincstári feladatokat pedig a költségvetési intézmények gazdálkodási részlegei. A Postatakarékpénztár takarékküzetága az 1949-ben létrehozott Országos Takarékpénztárhoz került.

4) Az 1965-ben megalakult Illetményhivatalok

A megyei szinten központosított hivatali bázisra épült fel a hivatali hálózat. A hálózat 1975-től a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatokat is ellátott. Az Illetményhivatalok a Tanácsi Költségvetési Elszámoló Hivatalok nevet kapták. A rendszerváltásig működtek, a megyei tanácsok költségvetési osztályainak egyes könyvviteli feladatait látták el.

Magyarországon 1996-ban, azaz a rendszerváltás után került bevezetésre a központi szervezetrendszeren keresztül történő pénzgazdálkodás.¹⁷ A Kincstár Alapító Okiratát 1995. november 1-jén írták alá, működését 1996. január 1-jén kezdte meg. A Kincstár létrejöttével egyetlen kincstári egységes számlában kerültek összevonásra a költségvetési forgóalap és a központi költségvetési szervek számlái. A Kincstár létrehozása két kormányrendeletre köthető: az államháztartási reform előkészítéséről szóló 1128/1994. (XII. 30.) Kormányhatározat és az államháztartás pénzügyi rendszerének reformjáról szóló 2189/1995. (VII. 4.) Kormányhatározat. Az utóbbi kormányhatározat fogalmazta meg a pénzügyi átalakítás alapelveit, melyek a következők voltak:

- Csak megfelelő törvényi szabályozás alapján lehet felhasználni a közpénzeket, valamint teljesíteni a kifizetéseket az államháztartás alrendszerei és az állami feladatot ellátó nonprofit szervezetek számára, továbbá csak arra lehet felhasználni a közpénzeket, amelyre a felhatalmazás vonatkozik.
- A költségvetés végrehajtásának finanszírozásért, a pénzforgalomért és az elszámolásokért, a készpénz, deficit és államadósság menedzselésért, az állam által vállalt garanciák és az általa nyújtott hitelek részletes nyilvántartásáért és kezeléséért, valamint a kötelezettségek teljesítéséért a Kincstár felel.
- A Kincstár a Pénzügyminisztérium felügyelete alá tartozik. A szakmai intézményrendszerrel független, az egységes kincstári számla felett kizárólagos rendelkezési joga van, de az intézményi (fejlesztési) előirányzatok felett nincs kötelezettségvállalási és utalványozási joga.
- Kizárólagos kötelezettségvállalási és utalványozási jogkörrel a számára jóváhagyott előirányzatok felett rendelkezik, kötelezettségeket csak azok mértékéig vállalhat.
- Egységes kincstári számlán kell lebonyolítani a Kincstár pénzforgalmát, kifizetés csak teljesítésarányosan, számla alapján és utólag teljesíthető, kizárólag természetes személyeknek és a kincstári gazdálkodás hatálya alá nem tartozó szervezeteknek. Előleg csak kivételesen fizethető. Az intézmények számára a kincstári körön belüli elszámolásokat a külső pénzforgalommal azonos módon és súllyal kell kezelni, de a kincstári számla forgalmát nem érintő pénzforgalom nélküli átvezetéssel kell rendezni.
- A Kincstárnak oly módon kell információt szolgáltatnia a közpénzekkel kapcsolatos felhatalmazásokról, az előirányzatokról, a tényleges felhasználásokról és a megvalósított állami feladatok költségeiről, hogy azok megfeleljenek a hazai és nemzetközi számbavételi kötelezettségeknek és szabványoknak, illetve tervezhetőnek és nyomon követhetőnek kell lenniük a kincstári körbe tartozó szervezetek tényleges tevékenységeinek, bevételeinek és kiadásainak.
- A középtávú gördülő tervezésre kell áttérni a költségvetési tervezés során, hogy a költségvetés és az államháztartás pozíciója tervezhető legyen a hosszabb távú kötelezettségvállalások folyamatos figyelembevételével.

¹⁷ Lentner (2013): Közpénzügyek és államháztartástan, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv kiadó, Budapest, p. 212.

- Az államháztartás pénzügyi rendszerének információs rendszere fogja át az államháztartás al-rendszereit és a közpénzeket felhasználó egyéb szervezeteket (köztestületeket, közalapítványokat stb.), a tervezés, a pénzügyi lebonyolítás és a beszámolás teljes folyamatát, hogy a megfelelő időben pontos és releváns információk álljanak rendelkezésre a készpénz-, deficit- és adósságmenedzselésről, illetve a döntéshozók számára.

2.2. A Magyar Államkincstár szervezeti alakulása¹⁸

2.2.1 1996 és 1999 között

A Kincstár központi szervezetébe kezdetben az elnök irányítása alatt álló főosztályok és osztályok, illetve öt igazgatóság, valamint alájuk tartozó főosztályok és osztályok tartoztak.

1996. április 1-jén az Államadósság Kezelő Központ Zrt. (továbbiakban: ÁKK vagy ÁKK Zrt.) a Kincstár szervezetébe integrálódott, amely feladata az államadósság nyilvántartása, a belföldi állampapír-kibocsátások, valamint a hitelfelvételek véghezvitele volt. 1996. július 1-jén létrejött a Kincstár fiókhálózata. A 18 megyében kinevezték a megyei igazgatókat, akiknek a feladata a Magyar Nemzeti Banktól (továbbiakban: MNB) átvett feladatok elvégzésének előkészítése, megszervezése volt. 1997. január 1-jén a Kincstár átvette az MNB teljes fiókhálózatát, és megkezdte a kincstári ügyfelek számlavezetésével, értékpapír-forgalmazásával és a pénztárszolgálattal kapcsolatos feladatok ellátását. 1999-ben létrehozták a Központi Pénzügyi és Szerződéskezelő Egységet a Kincstár szervezetén belül, amely az Európai Unióhoz kapcsolódó PHARE program végrehajtását segítette, illetve a Nemzeti Alap Igazgatósága. Az Igazgatóság létrehozásának céljai voltak:

- az uniós segélyforrások minisztériumok és intézmények részére történő eljuttatása,
- a segélyprogramokkal kapcsolatos pénzügyi és statisztikai adatszolgáltatások biztosítása,
- továbbá a segélyprogramokhoz kapcsolódó, az Európai Unió által előírt közbeszerzési és pénzügyi szabályok betartásának ellenőrzése.

1999-ben integrálódott a Kincstárba a Támogatásokat és Járadékokat Kezelő Szervezet is. A Szervezet feladata volt, hogy a kis- és középvállalkozások számára felszámolási és fejlesztési kamattámogatást nyújtson.

2.2.2 2000 és 2002 között

A Kormány 2000 elején fogalmazta meg az államháztartás pénzügyi rendszerének fejlesztési elvárását, melyet az államháztartás pénzügyi rendszerének továbbfejlesztési irányairól és a kincstári rendszer új szervezeti rendjének kialakításáról szóló 2064/2000. (III. 29.) Kormányhatározat indított el. A Kincstár feladatkörébe kerültek a családtámogatási ellátások, a központosított illetményszámfejtés, továbbá különböző adatszolgáltatási tevékenységek. Ezek a tevékenységek korábban a költségvetési gazdálkodás szerves részét képezték, de különböző szervezetek végezték el. A tevékenységi kör bővülésén túl a Kincstár szervezeti struktúrája is megváltozott.

¹⁸ Lásd: http://www.allamkincstar.gov.hu/files/A%20MAGYAR%20%C3%81LLAMKINCST%C3%81R%20T%C3%96RT%C3%89NETE_2015.pdf

A Kincstár három szervezetre vált szét 2001-ben a fő funkciói szerint. E három funkció:

- a költségvetés végrehajtása,
- a pénzügyi szolgáltatás,
- illetve az államadósság kezelése.

2001. január 1-jén az Államadósság Kezelő Központ Rt. kivált a Kincstár szervezetéből. 2001. október 1-jén létrejött az Államháztartási Hivatal. A Hivatal önálló jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű, önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv volt. 2002. január 1-jén megalakult a Magyar Államkincstár Rt., amely szintén önálló jogi személyiséggel rendelkezett, és önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv volt.

Az Államháztartási Hivatal tevékenységi körébe tartoztak a költségvetés végrehajtásával, az előirányzatok és kötelezettségvállalások nyilvántartásával kapcsolatos feladatok, valamint bizonyos ellenőrzések is. A Kincstár feladatai maradtak: a számlavezetés, a kifizetések, valamint a költségvetés végrehajtásának likviditási feltételeinek teljesítése, melyeket a Központ, illetve a Területi Államháztartási Hivatalok útján látott el. A Területi Államháztartási Hivatalok jogelődjei a Fővárosi/Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálatok voltak, amelyek 1991-ben jöttek létre, és a megyei népeesség-nyilvántartási, választási informatikai feladatokat, a megyei tanácsok teljes pénzügyi és adóigazgatási szervezeteinek feladatait vették át. A Magyar Államkincstár Rt. a Központ és a megyei fiókok útján látta el a feladatait. Az egykori kincstári szervezeti egységek, a Nemzeti Alap és a Központi Pénzügyi és Szerződés-kötő Egység beintegrálódott a Nemzeti Programengedélyező Irodába 2002. január 1-jén. Az Iroda az európai uniós források kezelésére jött létre a Pénzügyminisztériumban. A 2002-ben megválasztott új Kormánynak azonban nem felelt meg az új intézményi struktúra. Előtérbe került a költségcsökkentés, a racionalizált gazdálkodás, valamint a közszférában dolgozók létszámának csökkentése, melynek következtében megtörtént a Kincstár újraegyesítése, a párhuzamosan működő funkcionális jellegű feladatok megszüntetése.

2.2.3 2003 és 2006 között

2003. július 1-jétől összevonásra került az Államháztartási Hivatal és a Magyar Államkincstár Rt. Ennek következtében a Magyar Államkincstár lett az államháztartás alrendszeri költségvetésének végrehajtásának a pénzügyi lebonyolítója. A Területi Államháztartási Hivatalok és a megyei fiókok jogutódjaként létrejöttek a Területi Igazgatóságok, 2005-ben a Fővárosi és a Pest Megyei Területi Igazgatóságokat összevonták. Az Államadósság Kezelő Központ továbbra is önálló, egyszemélyes részvénytársaságként működött.

2.2.4 2007 és 2010 között

2007. április 1-jétől létrejöttek a Regionális Igazgatóságok, melyek a megyei tagozódásban működő Területi Igazgatóságok régiós szintre való koncentrációjából jöttek létre. A régiókra való felosztás hatására a feladatok újraelosztása is megtörtént. Ennek eredményeképp a régióközpontokhoz tartozó megyék bizonyos feladatok ellátására specializálódtak, és teljes körű ügyviteli és adminisztrációs feladatokat végeztek a régióhoz tartozó ügyfeleknek. 2009. január 1-jétől az államháztartási irodák esetében a nem állami humán fenntartók finanszírozásával kapcsolatos feladatokat a régióközpontok végezték el, az ellenőrzési feladatok a megyéknél maradtak. A régiókon belül kijelölt megyék látták el a családtámogatási ellátásokat (kivételet képzett az Észak-alföldi Regionális Igazgatóság, az Észak-magyarországi Regionális Igazgatóság és a Közép-magyarországi Regionális Igazgatóság), azonban minden megyében létesítettek ügyfélszolgálati irodát, melyek az ügyfelek rendelkezésére álltak. A régióhoz tartozó illetmény-számfejtési feladatokat két megye látta el, az azokhoz köthető pénzügyi- lebonyolítási feladatokat pedig a régióközpont végezte. A fejezetek illetmény-számfejtési feladatokat egyedi kijelölés szerint, dekoncentráltan osztották szét Békéscsaba, Eger, Kaposvár és Zalaegerszeg között.

2.2.5 2011. év

A kormányváltást követően ismét fókuszpontba került a Kincstár átszervezése. 2011. január 1-jétől a Magyar Államkincstárról szóló 310/2017 (X.31.) Kormányrendelet alapján a Kincstár területi szervei ismét megyei szinten látják el a feladatokat a korábbi regionális megjelenés helyett. A Megyei Igazgatóságok élére kinevezték az új megyei igazgatókat. Megtörtént az illetmény-számfejtési és családtámogatási tevékenység megyénkénti visszaszervezése. 2011 második felére teljeskörűen megtörtént a megyésítés, és létrehozták az Irodákat a Megyei Igazgatóságokon: az Államháztartási Irodát, az Állampénztári Irodát, a Családtámogatási és Szociális Ellátási Irodát, az Illetmény-számfejtési Irodát, a Pénzügyi és Koordinációs Irodát (a Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságban a Pénzügyi, Gazdálkodási Irodát, valamint Koordinációs Irodát). Ez évben a Nemzeti Programengedélyező Iroda a Kincstárhoz került, és ezzel párhuzamosan az európai uniós igazoló hatósági és kifizető hatósági funkciók is.

2.2.6 2012. év

2012-ben megtörtént a Kincstár informatikai feladatainak kiszervezése, és a Magyar Állam nevében megalapították KINCSINFO Kincstári Informatikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot (továbbiakban: KINCSINFO Nonprofit Kft.). A KINCSINFO Nonprofit Kft. megalakulásának céljai:

- a kormányzat elvárásaival összhangban a kormányzati szektoron belülről hozott fejlesztések útján, költségtakarékos módon és magas szintű szakmai színvonalon lássa el tevékenységét;
- megfelelő árszínvonalon versenyképes tudást és „szolgáltatást” biztosítson a kormányzat és a Kincstár számára, segítve a Kincstár feladatainak hatékony ellátását;
- a szakmai és az informatikai feladatok élesen elkülönüljenek egymástól, ezáltal a szakma mint megrendelő lépjen fel az informatikai szolgáltatások terén, a felelősségi szinteket jól körülhatárolva, meghatározva.

A kincstári szervezethez tartozó szakmai főosztályok, valamint a Megyei Igazgatóságok fejlesztéssel és üzemeltetéssel foglalkozó munkatársai átszervezésre kerültek a KINCSINFO Nonprofit Kft-be, ahol mint munkavállalók folytatták szakmai tevékenységüket.

2.2.7 2013. év

Kialakították a Járási hivatalokat, és 2013. április 18. óta a Járási hivatalok is forgalmazzák az állampapírokat.

2.2.8 2015. év

2015. április 1-jével a családtámogatási és lakáscélú állami támogatási feladatok a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságaitól a fővárosi és megyei kormányhivatalok hatáskörébe kerültek. A KINCSINFO Nonprofit Kft. feladatainak szűkítése mellett 2015. január 1-jén létrejött a Kincstár Informatikai Igazgatósága. Az Igazgatóság létrehozásának célja, hogy az informatikai feladatok, illetve a folyamatban lévő hazai és európai uniós forrásból megvalósuló projektek hatékonyabban menjenek végbe. Az Informatikai Igazgatás feladatai:

- informatikai stratégia elkészítése,
- éves alkalmazás-fejlesztési, illetve az alkalmazás-és infrastruktúra üzemeltetési terv elkészítése,
- rendszerszervezési, szoftverfejlesztési, karbantartási és üzemeltetési tevékenység irányítása,
- szakmai felügyelet a KINCSINFO Nonprofit Kft. tevékenysége felett.

A KINCSINFO Nonprofit Kft. feladatköre az uniós támogatású és kiemelt hazai forrású projektek projektmenedzsment-feladatainak ellátásra szűkölt.

2.2.9 2017. év

2017. január 1-jétől a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, 2017. november 1-jétől pedig az ONYF beolvadt a Kincstárba, melynek következtében a Kincstár feladatai kibővültek. 2017. november 1-jétől a Kincstár jár el központi nyugdíjbiztosítási szervként, központi családtámogatási szervként, szociális hatóságként és egészségbiztosítási szervként a számára meghatározott feladatok tekintetében, valamint folyósítja a társadalombiztosítás keretein belül megállapított nyugellátásokat, nyugdíjszerű ellátásokat, családtámogatási ellátásokat, a fogyatékosági támogatást és a vakok személyi járadékát.¹⁹

---

¹⁹ A jogi szabályozás változásának egyik kulcskérdése, milyen mértékben mérhető, ennek vizsgálatát lásd Kecskés (2018).

3. A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR MŰKÖDÉSE, FELADATAI, SZEREPE, A SZERVEZET MŰKÖDÉSÉT MEGALAPOZÓ JOGSZABÁLYOK

3.1. Magyar Államkincstár szervezeti felépítése²⁰

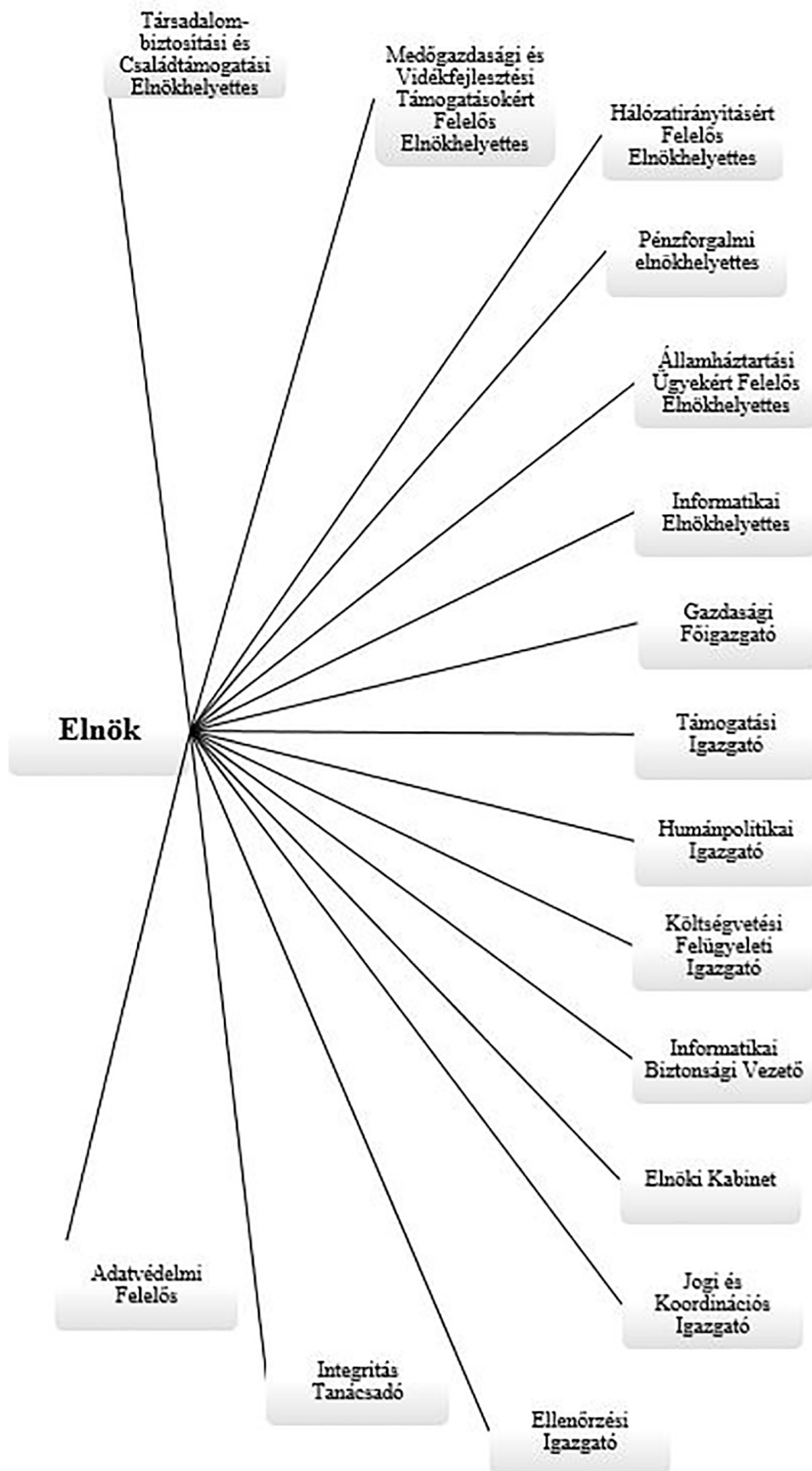
A költségvetési törvény alapján a Kincstár központja vezeti az állampolgárok által fizetett adókból megvalósult programokat tartalmazó nyilvántartásokat, ellenőrzést végez, információkat gyűjt, elemzéseket készít és támogatási monitoring rendszert működtet. A központ tevékenységének célja, hogy a jogszabályoknak megfelelően kerüljenek felhasználásra a költségvetési törvényben meghatározott kiadásokra fordítható pénzeszközök. A központ látja el az európai uniós pénzeszközökhöz kapcsolódó végrehajtási, pénzforgalmi és ellenőrzési feladatokat, közreműködik a likviditás megőrzésében, valamint előrejelzi a kincstári kör és a Kincstár által vezetett számlák bevételeinek és kiadásainak összesített egyenlegének változásait.

A 310/2017 (X.31.) Kormányrendelet alapján 2011. január 1-jétől a Kincstár területi szervei az alábbi Igazgatóságok:

- Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Baranya Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Békés Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Csongrád Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Fejér Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Heves Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Komárom-Esztergom Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Somogy Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Tolna Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Vas Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Veszprém Megyei Igazgatóság,
- Magyar Államkincstár Zala Megyei Igazgatóság.

²⁰ Lásd: <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/bemutatkozas>, illetve <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/szervezetunk>

1. ábra: A Magyar Államkincstár szervezeti felépítése
 Forrás: Magyar Államkincstár SZMSZ-e

Az elnökhelyettes feladatkörei elsősorban a következők:

- feladatkörében képviseli a Kincstárt és irányítja a feladatok végrehajtását;
- az elnök távollétében ellátja a helyettesítéssel kapcsolatosan ráruházott feladatokat;
- koordinálja az irányítása alá tartozó szakterületen mindazon ügyeket, amelyek irányítását az elnök nem tartotta fenn magának;
- meghatározza az irányítása alá tartozó szervezeti egységek munkáját, ellenőrzi és felügyeli ennek teljesítését;
- felelős az irányítása alá tartozó szakterületek tevékenységének eredményes koordinálásáért;
- felelős az irányítása alá tartozó szervezeti egységek hatáskörébe rendelt feladatok végrehajtásának eredményességéért; ennek elősegítése érdekében utasítási joga van, és intézkedést adhat ki;
- felelős az elnök által átruházott kiadmányozási jog gyakorlásáért;
- ellátja a vezetői ellenőrzési kötelezettségéből eredő feladatokat;
- javaslatot tesz a szakmai területének működésével összefüggő költségek és a fejlesztési források megtervezésére.

A társadalombiztosítási és családtámogatási elnökhelyettes irányítása alá tartozó szervezeti egységek a következők:

- a Szakigazgatási Főosztály,
- a Családtámogatási Főosztály,
- az Ellátási, Felügyeleti és Méltányossági Főosztály,
- a Folyamat- és Ügyvitelszervezési Főosztály,
- a Közgazdasági és Elemzési Főosztály,
- a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Fejlesztések Főosztálya,
- az Egészségbiztosítási Főosztály,
- a Szociális Ellátások Főosztálya,
- a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Követeléskezelési Főosztály,
- a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Ellenőrzések Főosztálya,
- valamint a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokért felelős elnökhelyettes irányítása alá tartoznak:

- a Piaci és Nemzeti Támogatások Főosztálya,
- a Vidékfejlesztési Támogatások Főosztálya,
- a Közvetlen Támogatások Főosztálya,
- a Helyszíni Ellenőrzési Főosztály,
- a Horizontális Ügyekért Felelős Főosztály,
- a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Támogatások Pénzügyi Főosztálya,
- a Fejlesztéskoordinációs és Módszertani Főosztály,
- az Ügyfélszolgálati és Átruházott Feladatok Monitoring Főosztály,
- valamint a Kifizető Ügynökségi EU Koordinációs Főosztály.

A hálózatiirányításért felelős elnökhelyettes irányítja:

- az Önkormányzati ASP Alkalmazásokat Támogató Főosztály,
- az Illetmény-számfejtési Főosztály,
- az Önkormányzati Főosztály,
- valamint a Járadékokat és Viszontgaranciákat Kezelő Főosztály munkáját.

A pénzforgalmi elnökhelyettes irányítja:

- a Központi Elszámolásforgalmi Főosztályt,
- a Pénzforgalmi Hálózatirányítási Főosztályt,
- az EU Támogatások Elszámolási Főosztályt,
- az EU Támogatások Szabályossági Főosztályt,
- valamint a Pénzforgalmi Alkalmazásokat Támogató Főosztályt.

Az államháztartási ügyekért felelős elnökhelyettes irányítja:

- az Alapok és Közalapítványok Főosztálya,
- az Államháztartási Összefoglaló és Adatszolgáltatási Főosztály,
- az Államháztartási Számviteli Főosztály,
- valamint a Költségvetési Fejezetek Főosztálya munkáját.

Az informatikai elnökhelyettes irányítása alá tartozik:

- az Informatikai Fejlesztési Főosztály,
- az Informatikai Üzemeltetési Főosztály,
- a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Informatikai Főosztály,
- az Informatikai Stratégiai és Szolgáltatási Főosztály,
- a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Alkalmazásüzemeltetési és Fejlesztési Főosztály,
- a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Infrastruktúramenedzsment Főosztály,
- valamint a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Informatikai Támogatási Főosztály.

A gazdasági főigazgató irányítása alá:

- a Pénzügyi és Számviteli Főosztály,
- a Kontrolling Főosztály,
- a Beruházási és Üzemeltetési Főosztály,
- a Vagyongazdálkodási és Ellátási Főosztály,
- valamint a Társadalombiztosítási Pénzellátások Alapkezelési Főosztálya tartozik.

A támogatási igazgató irányítása alá:

- az EU Támogatási Főosztály,
- a Támogatásokat Közvetítő Főosztály,
- valamint a Biztonsági Főosztály tartozik.

A humánpolitikai igazgató irányítása alá:

- a Humánpolitikai Főosztály
- és a Szervezetfejlesztési Főosztály tartozik.

Az Elnöki Kabinet a kabinetvezető közvetlen irányítása alatt működő szervezeti egység, amely segíti az elnököt, az elnökhelyetteseket, illetve a kabinetvezetőt feladatai ellátásában, amelynek során elsősorban koordináló, előkészítő és adminisztratív feladatokat lát el. Az elnök közvetlenül irányítja a kabinetvezető tevékenységét.

A kabinetvezető irányítja:

- a Kincstári Unió Fejlesztések Főosztálya,
- a Kommunikációs és Sajtó Főosztály,
- a Közbeszerzési Főosztály,
- valamint az Elnöki Titkárság munkáját.

A jogi és koordinációs igazgató irányítása alá tartozik:

- a Jogi és Törzskönyvi Főosztály,
- a Szabályozási, Koordinációs és Információs Főosztály,
- a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Jogi Főosztály,
- valamint a Társadalombiztosítási és Családtámogatási Jogi Főosztály.

Az ellenőrzési igazgató irányítása alá tartozó szervezeti egységek:

- Belső Ellenőrzési Főosztály,
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Belső Ellenőrzések Főosztálya, Belső Kontrollok Főosztálya.²¹

3.2. Magyar Államkincstár működése, feladatai

A **Kincstár** az államháztartásért felelős miniszter szakmai, törvényességi és költségvetési irányítása alatt önálló jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű, önállóan működő és gazdálkodó, központi költségvetési szerv. A Kincstár képviselőjét az elnök látja el teljes jogkörrel.

A Kincstár alapvető feladata az állami pénzgazdálkodás, hiszen a Kincstár felel a *pénzforgalom lebonyolításáért és az ahhoz kapcsolódó elszámolásokért* az állami költségvetés végrehajtása során. Mindemellett *likviditás-menedzselési, előrejelzési* (a költségvetési pozícióra vonatkozóan) és *adatszolgáltatási feladatai* is vannak. A likviditás-menedzselési feladat a Kincstár számlavezetői tevékenységéhez kapcsolódik. A szervezet kialakításakor a legfőbb cél az volt, hogy az állami kiadások mértéke a lehető legkisebb legyen, ezáltal az államadósság szintje is alacsony maradjon. A költségvetési pozícióra vonatkozó előrejelzési feladatok alatt az állam napi pénzigényének előrejelzését értjük a várható bevételek figyelembevételével. A Kincstár információt szolgáltat a költségvetés előirányzatairól és azok teljesítéséről. Az adatokat – melyek az államháztartás folyamatait és helyzetét írják le – összegyűjti, rendszerezi, nyilvántartja és elemzi, hogy a felhasználóknak közérthető, átlátható formában nyújtsa át.

A szerv látja el a *közszférában foglalkoztatott* (2018-ban ez az érték közel kilencszázezer főt érintett) bérének számfejtését, az ehhez kapcsolódó adók- és járulékok elszámolását és bevallását. A központosított illetményszámfejtés biztosítja az állami, valamint az önkormányzati költségvetési szerveknél foglalkoztatott

- kormánytisztviselők,
- köztisztviselők,
- közalkalmazottak,
- igazságügyi alkalmazottak,
- munkaviszonyban,
- hivatásos szolgálati jogviszonyban,
- hivatásos nevelőszülői jogviszonyban,
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állók

személyi juttatásainak (illetmények és a jogviszony alapján járó egyéb juttatások), egészségbiztosítási ellátásainak (táppénz, GYED, csecsemőgondozási díj, baleseti táppénz), illetve a munkáltatókat terhelő közterhek elszámolását. A központosított illetményszámfejtésnek köszönhetően az államháztartás legjelentősebb kiadási tételéről, azaz a személyi juttatásokról és az azokhoz kapcsolódó közterhekről, valamint a létszámról megbízható információk állnak rendelkezésre.

A Kincstár továbbá *nyilvántartja az állam által vállalt garanciákat és viszontgaranciákat*.

²¹ Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzat, hatályos: 2017. január 1-jétől.

Az alapító okiratok szerint vezeti a *költségvetési szervek törzskönyvi nyilvántartását*. A költségvetési szervek törzskönyvi nyilvántartása közhiteles. A törzskönyvi nyilvántartásba a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületek, a helyi önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, a társulások, a térségi fejlesztési tanácsok, valamint jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személyek is bejegyzésre kerülnek. A Kincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartás számítógépen vezetett – fennálló és törölt – nyilvános adatai bárki számára elérhetők és feljegyzések is készíthetők azokról.

A helyi önkormányzatok, a többcélú kistérségi társulások és az egészségügyi intézmények számára nettó módon biztosítja a központi költségvetésből juttatott támogatásokat, illetve ellenőrzi azok felhasználását.

Független szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzést végez a helyi önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, társulások, térségi fejlesztési tanácsok és az általuk irányított költségvetési szervek körében, illetve összesíti ezen szervek költségvetési beszámolóit. A Kincstár feladatához tartozik az európai uniós és hazai támogatások folyósítása és ellenőrzése, a jogosulatlanul kiutalt támogatások visszakövetelése.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban: Program) közreműködő szervezeti feladatait látja el. A Program küldetése, hogy a jelenleg hátrányos helyzetű, elmaradott térségek és települések esetében is megtalálja és erősítse azokat a fejlődési lehetőségeket, amelyekkel a térségek teljesítőképessége növelhető, erőforrásaik hatékonyan felhasználhatók. A Program elsődleges célja a térségi gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatás növelése. A Program az Európai Unió besorolás szerint a „kevésbé fejlett régiókra” terjed ki, amely az ország Budapesten és Pest megyén kívüli területeket foglalja magában, azaz a konvergenciaregióba tartozó 18 megyét.

A kincstári kör és a pénzforgalmi számlatulajdonosok (Áht.-ban meghatározott szervezetek számára kötelezően igénybe veendő szolgáltatás) számláit vezeti. A Kincstár a jogszabályban meghatározott kincstári körön belüli és kincstári körön kívüli számlatulajdonosok számláit vezeti, amely magában foglalja a központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak nemzetgazdasági elszámolásait, a kiadások teljesítését, a bevételek beszedésére irányuló – jogszabályoknak megfelelően kezdeményezett – pénzügyi lebonyolítási feladatokat. A kiadásokhoz kapcsolódóan fedezetet vizsgál, továbbá formai ellenőrzéseket végez. A Kincstár számlavezetési feladatai után a jogszabályokban meghatározott díjakat, jutalékokat számol fel, valamint a külső szolgáltatók által felszámított díjakat, jutalékokat az ügyfélszámlákra terheli. A Kincstár nem fizethet kamatot a forintban vezetett fizetési számlák esetében – kivéve: a felsőoktatási intézmények hallgatói önköltség- és adomány-számlája –, illetve lekötött betéti alszámla nem nyitható. A szerv a kincstári körbe tartozó ügyfelei által benyújtott fizetési megbízások teljesítését megelőzően *likviditási és kiemelt előirányzatokénti fedezetvizsgálatot végez*. Kincstári körön kívüli számlatulajdonos ügyfél esetében csak likviditási fedezetvizsgálat történik. Devizaszámla-vezetési tevékenysége során a Kincstár vezeti az Áht.-ben foglaltak szerint a nemzetközi szerződések alapján külföldről a magyar állam, illetve a Kincstár ügyfelei részére nyújtott támogatások befogadására és felhasználásuk lebonyolítására szolgáló számlákat, valamint kezeli a vonatkozó jogszabályokban meghatározott európai uniós forrásokat. A pénzforgalom a Kincstár Magyar Nemzeti Banknál (továbbiakban: MNB) EUR, illetve USD devizanemben vezetett számláin folyik. A Kincstár az MNB által alkalmazott feltételek figyelembevételével díjakat számolhat fel, és kamatot fizethet, amelynek feltételeit a számlatulajdonossal kötött szerződésben rögzíti. Az átmenetileg felesleges pénzeszközök lekötésére a Kincstár egy, három, illetve hat hónapra fogad megbízást.

Ügyfelei részére értékpapír forgalmazási és ahhoz kapcsolódó számlavezetési szolgáltatásokat nyújt a megyeszékhelyeken lévő állampénztári irodákban. A Kincstárnál úgynevezett dematerializált értékpapírokat lehet vásárolni, a Kincstárnál nyitott és vezetett értékpapír nyilvántartási számlára. A dematerializált értékpapír olyan névre szóló értékpapír, amelynek nincs sorszáma, az értékpapír-számla tartalmazza a tulajdonos nevét, egyértelmű azonosítására szolgáló adatokat. A dematerializált értékpapír a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény alapján és a külön jogszabályokban meghatározott módon, elektronikus úton létrehozott rögzített, továbbított és nyilvántartott, az értékpapír tartalmi kellékeit azonosítható módon tartalmazó adatösszesség.

2017. november 1-jétől az ONYF beolvadását követően a Kincstár közreműködik:

- a társadalombiztosítási nyugellátások, a családtámogatások, az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai,
- az utazási költségtérítés,
- a baleseti táppénz és a hatáskörébe utalt egyéb ellátások megállapításának és folyósításának szakmai irányításában, valamint ellenőrzésében,
- a fent említett ellátásokkal kapcsolatban elősegíti az egységes jogalkalmazást.

A Kincstár kezeli a Nyugdíjbiztosítási Alapot. Meghatározott esetben méltányossági jogkört gyakorol és kezeli a nyugdíjbiztosítás hatósági nyilvántartását. Feladatokat lát el a társadalombiztosítási egyéni számlához kapcsolódóan. Kialakítja és működteti a feladatkörébe tartozó szakmai informatikai rendszereket. A hatáskörébe utalt szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és rehabilitációs nyilvántartásokat vezeti. A hatáskörébe tartozó ellátások tekintetében nemzetközi összekötő szervi feladatokat lát el és közreműködik a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával kapcsolatos európai uniós tagállami feladatok ellátásában. Megállapítja a nyugdíjnövelést a jogszabály szerint, de feladata az ellátásokkal kapcsolatos követeléskezelés is. A jogszabályban meghatározott küldeménytípusokra vonatkozóan biztosítja a központi érkeztetést, iktatást és kézbesítést, valamint a központi nyomtatást és postai úton történő közlést. A Kincstár ellátás-megállapítási és ellátás-folyósítási feladatokat is végez, valamint megállapítja a hozzátartozói ellátásokat, az egyes politikai rehabilitációs ellátásokat és a nemzeti helytállásért pótlékot. Intézkedik a nyugellátások és egyéb ellátások emeléséről és ellátásból történő levonást teljesít, valamint kiállítja és megküldi a jogosultak részére az Ellátottak utazási utalványát. A feladatok támogatásához kezeli a folyósításhoz szükséges adatokat és ügyfélszolgálati tevékenységet végez.

2017. január 1-jétől a MVH beolvadásos különválását követően a Kincstár látja el:

- az Európai Unió Közös Agrárpolitikájában (KAP) meghatározott források vonatkozásában a kifizető ügynökségi tevékenységet;
- gondoskodik a nemzeti agrár-vidékfejlesztési támogatások kifizetéséről;
- ezen tevékenysége során kérelmeket kezel, értékkel;
- döntéseket hoz, illetve készít elő;
- kifizetéseket engedélyez és teljesít;
- adminisztratív és helyszíni ellenőrzéseket végez;
- működteti az alaptevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartási rendszereket;
- feladatai közé tartozik továbbá az információszolgáltatás, adattárolás, jelentéstétel, képzés és ügyfél-tájékoztatás.

A Kincstár agrárkár enyhítési szervként is eljár, azaz a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti események miatti kockázatok hatásának enyhítése és egységes kezelése érdekében a gazdálkodóknak évente nagymértékű támogatást nyújt, továbbá működteti a Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszert. A Magyar Államkincstár célja az agrárvidék-fejlesztési támogatások jogszabályi előírásoknak megfelelő gördülékeny kifizetése, az ügyfelekkel való partneri viszony kialakítása.

A Kincstár szerepe, hogy a közfeladatok pénzügyi ellátása hatékonyan, szabályszerűen és ellenőrzött módon valósuljon meg, a szervezet a közpénzek elköltésének résztvevője és egyben felügyelője is. Feladata a közpénzek útjának nyomon követése, hogy jogosulatlan kifizetések ne történjenek.

A klasszikus kincstári funkciók a következők: az éves költségvetés pénzügyi végrehajtásának támogatása, az államháztartás bevételeinek és kiadásainak pénzforgalmi lebonyolítása, a számlavezetés, illetve a likviditásmenedzsment. Nem tekinthető klasszikus kincstári funkciónak a központosított illetményszámfejtés, a lakossági, európai uniós és hazai támogatások, hazai pályázatok kezelése, az állampapír-forgalmazás, a nem állami humán fenntartók finanszírozása és ellenőrzése, a törzskönyvi nyilvántartás és a költségvetési főfelügyelőség.

3.3. A szervezet működését megalapozó jogszabályok²²

3.3.1 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb törvények

A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb törvények a következők:

- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény,
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
- a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény,
- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény,
- az állami vagyronról szóló 2007. évi. CVI. törvény,
- a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló 2006. évi CXXXIII. törvény,
- a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény,
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény,
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,
- a Magyarország költségvetéséről szóló törvények,
- a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény.

3.3.2 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb kormányrendeletek

A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb kormányrendeletek a következők:

- a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011 (I.28.) Kormányrendelet,
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31.) Kormányrendelet,
- az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet,
- a Magyar Államkincstárról szóló 310/2017 (X.31.) Kormányrendelet, az állam által vállalt kezesség előkészítésének és a kezesség beváltásának eljárási rendjéről szóló 110/2006. (V. 5.) Kormányrendelet,
- a Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjai, az EQUAL Közösségi Kezdeményezés program és a Kohéziós Alap projektek támogatásainak fogadásához kapcsolódó pénzügyi, lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 360/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet,
- a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Kormányrendelet,
- a lakás-előtakarékosság állami támogatásáról szóló 215/1996. (XII. 23.) Kormányrendelet,
- az államháztartás számviteléről szóló 4/2013 (I.11.) Kormányrendelet,

²² Lásd: <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/jogszabalyok>

- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012 (VIII.28.) Kormányrendelet,
- a területfejlesztés intézményei törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 51/2005 (III.24.) Kormányrendelet,
- a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013 (X.24.) Kormányrendelet.

3.3.3 A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb miniszteri rendeletek

A Kincstár alaptevékenységét és szervezetét meghatározó legfontosabb miniszteri rendeletek a következők:

- az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól 44/2004. (XII.20.) PM rendelet,
- a költségvetési viszontgarancia vállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 48/2002. (XII.28.) PM rendelet,
- a gépjármű-szavatossági károk 1971. január 1. előtti rendszere alapján fizetett baleseti kártérítési járadékokról szóló 12/1998. (III. 27.) PM rendelet,
- a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1991. július 1. előtti rendszeréből származó állami kötelezettségek rendezéséről szóló 5/1996. (I. 26.) PM rendelet,
- az illeték és a közzétételi költségtérítés elektronikus úton történő megfizetéséről a cégeljárásban és más cégekben című 25/2006. (V. 18.) IM rendelet.

4. A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR KÖZREMŰKÖDÉSE A KINCSTÁRI KÖRBE TARTOZÓ ÉS A KINCSTÁRI KÖRBE NEM TARTOZÓ SZERVEZETEK GAZDÁLKODÁSÁNÁL

4.1. A kincstári és elemi költségvetés

Az Áht. 28/A § (1) és (2) bekezdései, illetve az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Ávr.) említi a kincstári és az elemi költségvetés készítését.

A kincstári költségvetés alapján történik a kincstári körbe tartozó költségvetési szervek (azaz a központi költségvetés is) finanszírozása. A Kincstár a jogszabályi előírásoknak nem megfelelő kifizetéseket nem teljesíthet. Finanszírozása nettó módon történik, melynek köszönhetően az államháztartás megtakarításai emelkednek, illetve a készpénzgazdálkodás is hatékonyabb.²³ A kincstári elszámolások körébe az államháztartás központi alrendszerébe tartozó jogi személyek és előirányzatok (továbbiakban: kincstári kör) pénzforgalma tartozik.²⁴ A kincstári kör köteles a fizetési számláit a Kincstárnál vezetni. A kincstári körbe tartozó költségvetési szervek pénzeszközei a Kincstári Egységes Számlára kerülnek, amely számlát a Magyar Nemzeti Banknál vezetnek, és a Kincstár rendelkezik felette kizárólagos jogkörrel. A kincstári körön kívül az alábbi szervek (továbbiakban kincstári körön kívüli számlatulajdonosok) kötelesek a fizetési számláikat a Kincstárban vezetni:

- a térségi fejlesztési tanácsok és azok költségvetési szervként működő munkaszervezetei,
- a megyei önkormányzatok és a megyei önkormányzatok önkormányzati hivatalai,
- a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa,
- a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,
- az MNV Zrt.,
- a Diákhitel Központ Zrt.,
- a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő Részvénytársaság,
- a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.,
- az Országgyűlés által, a Kormány által és a megyei önkormányzat által alapított közalapítványok,
- az olyan nonprofit gazdasági társaságok, amelyekben az állam legalább a Nvt. szerinti többségi befolyással rendelkezik,
- a Nemzeti Üdülési Szolgálat
- valamint a állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény alapján Beruházási Ügynökségként kijelölt gazdasági társaság.²⁵

²³ Lentner (2013): Közpénzügyek és államháztartástan, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv kiadó, Budapest, p. 211.

²⁴ Áht. 79. § (1) bekezdése.

²⁵ Áht. 79 § (2) bekezdése.

Az államháztartásért felelős miniszter a kincstári körön kívüli számlatulajdonos kérelmére azonban felmentést adhat e kötelezettség alól, azonban értékpapírszámlával nem rendelkezhetnek, illetve értékpapírt nem vásárolhatnak. Tekintve, hogy a kincstári körbe tartozó szervezeteknek saját bank-számlája nincsen, illetve azon nincsenek nyilvántartott pénzeszközeik, így előirányzat felhasználási keretekkel gazdálkodnak. A kincstári körön belüli pénzügyi tranzakciók a kincstári egységes számlát nem érintik, ugyanis az átvezetéssel történik az előirányzat felhasználás kereti között. A kincstári körön kívül eső szervezetek esetében azonban tényleges pénzmozgás történik.

Az elemi költségvetésről a költségvetési évet megelőző november 30-ig kell a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerben adatot szolgáltatnia a fejezetet irányító szervnek.

Azon költségvetési szervek, amelyeket év közben alapítanak, vagy új előirányzat év közben történő létrehozása esetén, az adatszolgáltatás határideje az alapítást, létrehozást követő harminc nap. Amennyiben a költségvetési évet megelőző év november 20-ig nem kerül az Országgyűlés által elfogadásra és kihirdetésre a központi költségvetésről szóló törvény, úgy az előzetes elemi költségvetést az Országgyűlés számára benyújtott központi költségvetésről szóló törvényjavaslat vagy (annak benyújtása esetén) az összegző módosító javaslattal egybeszerkesztett szövege alapján kell elkészíteni. Ebben az esetben az elemi költségvetést a központi költségvetésről szóló törvény kihirdetésétől számított 30 napon belül (amennyiben az Áht. 28/A. § (3) bekezdése szerinti követelmény teljesítéséhez szükséges) módosítani, illetve véglegesíteni kell.²⁶

4.2. A központi költségvetési szervek kincstári működése²⁷

4.2.1 Likviditási terv

Az Áht. 78. § (2) bekezdése és az Ávr. 122. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzatoknak, nemzetiségi önkormányzatoknak, társulásoknak, térségi fejlesztési tanácsnak, illetve az általuk irányított költségvetési szervnek likviditási tervet kell készíteniük. A likviditási tervnek tartalmaznia kell a várható bevételek (ideértve az időszak elején rendelkezésre álló készpénz és számlaállomány együttes összegét is) alapul vételével a teljesíthető kiadásokat havi ütemezésben. A likviditási tervet a költségvetési év január 10-éig, majd ezután a tárgyhónap ötödik napját megelőző utolsó napig kell megküldeni a Kincstárnak és a fejezetet irányító szervnek elektronikusan.

A központi költségvetési szervek kincstári előirányzat-nyilvántartása alá tartozik:

- a költségvetési törvény,
- a kincstári költségvetés adatai,
- az elemi költségvetés adatai,
- az országgyűlési és kormányhatározatok,
- a költségvetési törvényben felhatalmazott miniszterek rendelkezései,
- az irányító szervi és az intézményi hatáskörű előirányzat-módosítások.

²⁶ 368/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 32. §.

²⁷ Dancsó J. (2015): A Magyar Államkincstár szerepe a közszféra pénzügyi menedzsmentjében p. 567-590, 22. fejezet
In: Lentner Cs. (2015): Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás: Közpénzügyek és Államháztartástan II. NKE Szolgáltató Kft., Budapest.

Az előirányzat kincstári nyilvántartása kiterjed:

- az előirányzattal rendelkezők azonosító adataira,
- a költségvetési év meghatározására,
- a módosítási jogcímkódon keresztül az előirányzatnak és módosításának a költségvetési tervezésben való tartalmi kezelésére (beleértve az előirányzatok időben érvényességét, egyszeri vagy tartós jellegét is),
- a jogszabályban meghatározott előirányzatok tervezésének és módosításának hatásköreire, eseteire, az előirányzatok tervezése és módosítása szakmai tartalmának azonosítójára (amely intézményi, fejezeti kezelésű, európai uniós programhoz kapcsolódik),
- illetve az előirányzatok finanszírozási forma szerinti nyilvántartására (időarányos, teljesítésarányos).

A kiemelt előirányzati mélységű kincstári nyilvántartás elkülönítetten kezeli a kiadási előirányzatok forrását képező támogatás és bevétel összegét. Az előirányzatok nyilvántartásának kezdete: a törvény szerinti előirányzatok, valamint a benyújtott kiemelt előirányzat szintű kincstári költségvetések, rovat szintű elemi költségvetések átvétele, ellenőrzést követő nyilvántartásba vétele. A különböző hatáskörben (jogszabályban meghatározott) végrehajtott rovat szintű előirányzat-módosítások, átcsoportosítások, zárolások, törlések és maradványtartási kötelezettségek napi gyakorisággal kerülnek átvezetésre év közben. A kifizetések előtt kettős fedezet vizsgálat megy végbe, amely a likvid fedezet vizsgálatot, valamint a rendelkezésre álló előirányzati szabad keret vizsgálatát foglalja magában. Az előirányzati szabad keret számítása a következőképpen történik:

Aktuális előirányzat:

- + a *Költségvetési törvény 4. számú mellékletében meghatározottak szerint az előirányzat túlléphe-tőség összege;*
- az *előirányzat zárolás összege;*
- a *maradványtartás összege;*
- a *nettó kiadási forgalom (összege (átutalási megbízások, rendezések, PFN-01 bizonylaton beje-lentett forgalom)).*

Kiemelt előirányzat szinten valósul meg az előirányzat fedezet vizsgálat az elemi költségvetés nyilvántartásba vételéig, míg a nyilvántartásba vétel után rovat szinten történik. Az elemi költségvetés nyilvántartásba vételét követően, a rovat szintű előirányzat fedezetvizsgálatra történő átállás után a negatív szabadkeretek fokozatos figyelemmel kísérése és rendezése szükséges.

A személyi juttatások kiemelt előirányzat rovataihoz kapcsolódó egységes rovat azonosító (továbbiakban: ERA) kódokon történő kifizetéseknél kiemelt előirányzat szintű az előirányzati szabad keret vizsgálata az elemi költségvetés nyilvántartásba vétele után is. Folyamatosan rendezni kell a személyi juttatások esetében a negatív szabadkeretet rovat-szinten. Az előirányzat változásokat naprakészen kell bejelenteni a Kincstárnak, hogy az eltéréseket kiküszöböljék, rendezzék a negatív szabadkereteket és biztosítsák a folyamatos kifizetéseket.

ERA fogalma, használata:

A kincstári körbe tartozó költségvetési szervezeteknek ERA kódot kell alkalmazniuk a pénzforgalmi, illetve pénzforgalom nélküli műveletek kezdeményezésekor. Ezen költségvetési szervezeteknek az átutalási megbízásaikat és a befolyó bevételeket a jogcímnél megfelelő ERA-val kell jelölniük. Az ERA kód: betűket és számokat tartalmazó nyolcpozíciós alfanumerikus kód, amely a rovatok, illetve a pénzügyi műveletek azonosítására szolgál. A kiadási előirányzatok felhasználását és a bevételi előirányzatok pénzügyi teljesítését az ERA-k forgalma mutatja. A Kincstár nem teljesíti az ERA feltüntetés nélküli vagy nem létező ERA-t tartalmazó átutalási megbízásokat. A Kincstár az ERA kód feltüntetés nélküli,

vagy nem létező ERA-val érkező bevételeket azonosítás alatt álló bevételként írja jóvá. Ha a költségvetési szerv bevétele jellemzően egy típusú, akkor nyilatkozhat a Kincstár felé, hogy mely ERA kódon kéri jóváírni a számlájára érkező GIRO és postai tételeket.

A költségvetési szerv költségvetési számvitelében megjelenő adatainak összhangban kell lennie a kincstári nyilvántartás adataival.

4.2.2 Az előirányzatok évközi módosítása

Az Áht. 30. § (1) bekezdése szerint a bevételi és a kiadási előirányzatok átcsoportosítása kétféleképpen lehetséges:

1. csak az adott költségvetési évben érvényesülő (azaz egyszeri),
2. a költségvetési éven túl tartósan érvényesülő (azaz tartós).

A költségvetési gazdálkodás egyik alapeleme a költségvetési előirányzatok változásainak folyamatos minősítése és regisztrálása. Az előirányzatok folyamatos nyomon követésével jelezhető előre a költségvetések végrehajtása és az előirányzatok várható teljesítése.

Intézményi saját hatáskörű módosítás

A saját hatáskörben végzett előirányzat módosításokat a költségvetési szervezetnek a Kincstár eAdat rendszerén keresztül, a Kincstár honlapján közzétett adatlapon, hozzáférési jogosultsággal. A saját hatáskörben végrehajtható előirányzat-módosításokról az alábbi paragrafusok rendelkeznek:

– Áht. 30-33. §,

Az Áht. 30. § (1) bekezdés szerint az előirányzatok módosítása lehet egyszeri vagy tartós; (3) bekezdés szerint a költségvetési bevételi előirányzatok kizárólag azok túlteljesítése esetén növelhetők, és a költségvetési bevételek tervezettől történő elmaradása esetén azokat csökkenteni kell; (4) bekezdése alapján a Kormány (a nemzetbiztonsági szolgálatok alaptevékenységével összefüggő, nemzetbiztonsági szempontból speciális többletbevételei kivételével) rendeletben meghatározhatja a költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat bevételi előirányzatain felüli többletbevétel felhasználásának korlátait.

Áht. 31. § (1) bekezdése szerint a központi kezelésű előirányzatok, az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetési bevételi előirányzatait – és szükség szerint ezzel összhangban a költségvetési kiadási előirányzatait – módosítani kell, ha az adott költségvetési bevételre vonatkozó jogszabályi előírások év közben változnak; a (2) bekezdése szerint az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetési bevételi előirányzatait és költségvetési kiadási előirányzatait az (1) bekezdésben meghatározott eseten kívül a fejezetet irányító szerv módosíthatja, ha a költségvetési bevételi előirányzatok túlteljesítése vagy a felülvizsgált és jóváhagyott előző évi költségvetési maradvány erre fedezetet biztosít.

(2a) bekezdése alapján a 14. § (4) bekezdés b) pontja szerinti fejezetbe sorolt (azaz a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. – a továbbiakban: MNV Zrt. – rábízott vagyoni körébe tartozó vagyon) központi kezelésű előirányzatok kezelő szerve mint kedvezményezett számára biztosított, a fejezet költségvetési bevételi előirányzatai javára elszámolandó európai uniós forrásból származó költségvetési támogatások összegével a fejezet költségvetési kiadási előirányzatait a fejezetet irányító szerv

módosíthatja.

(2b) szerint a fejezetet irányító szerv a törvényben meghatározott kibocsátási egységek értékesítéséből származó, a központi költségvetésről szóló törvényben megtervezetten felül pénzforgalmilag teljesült bevételeknek a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékével növelheti a bevétel felhasználására szolgáló kiadási előirányzatot.

(2c) alapján a 14. § (4) bekezdés b) pontja szerinti fejezetbe sorolt, ingatlanok fejlesztését, vásárlását szolgáló kiadási előirányzatokat – az ezen előirányzatok terhére finanszírozott határozott idejű programok, projektek megvalósítása érdekében – a fejezetet irányító szerv javaslata alapján az államháztartásért felelős miniszter módosíthatja.

(2d) bekezdése szerint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat által a maradvány megállapítása, elszámolása során befizetett összeggel az államháztartásért felelős miniszter növelheti a bevétel felhasználására szolgáló kiadási előirányzatot.

(3) bekezdés alapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat bevételi előirányzatai és kiadási előirányzatai a Kormány rendeletében foglalt esetekben módosíthatók.

Az Áht. 32. §-a rendelkezik arról, hogy a központi költségvetésről szóló törvény csak a következő költségvetési kiadások tekintetében adhat felhatalmazást előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül az eredeti előirányzaton felüli kiadás teljesítésére:

- a) az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos költségvetési kiadás,
- b) jogszabály által alanyi jogon összegszerűen megállapított, továbbá magánszemélyeket jogszabályban meghatározott feltételek alapján megillető támogatásokkal kapcsolatos költségvetési kiadás,
- c) az állammal szemben folyamatban lévő peres ügyekkel és az állam által fizetendő kártérítésekkel, kártalanításokkal, továbbá sérelemdíjakkal kapcsolatos költségvetési kiadás,
- d) a Kormány által egyedi határozatban biztosított beruházás-ösztönzési célú költségvetési kiadás, valamint a nagyvállalati beruházási támogatásokkal kapcsolatos költségvetési kiadás,
- e) az állami kezességekkel, állami garanciákkal, állami viszontgaranciákkal, kiállítási garanciákkal és viszontgaranciákkal kapcsolatos költségvetési kiadás,
- f) devizában teljesítendő költségvetési kiadás, az árfolyamváltozás hatásának mértékéig,
- g) adósságszolgálattal kapcsolatos kiadás,
- h) a jegybanki alapkamat előző évi átlagától függő költségvetési kiadás.

Az Áht. 33. § (1) és (1a) bekezdése fogalmazza meg, hogy a fejezetet irányító szerv a Kormány rendeletében meghatározott esetekben a költségvetési évben a fejezeten belül új alcímet, jogcímcsoportot, jogcímet hozhat létre. Más esetben a fejezet címrendjének, valamint a címrend alá rendezett alcímek, jogcímcsoportok módosítására, kiegészítésére a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek esetén a Kormány, a Kormány irányítása alá nem tartozó fejezetek esetén az Országgyűlés egyedi határozatban jogosult. Ha az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadását követően olyan központi költségvetési szervet alapított, amelynek költségvetési bevételei és költségvetési kiadásai a központi költségvetésben önálló fejezetet alkotnak, a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek esetén a Kormány, a nem a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek esetén az Országgyűlés egyedi határozatban jogosult a fejezetrend ezzel összefüggő kiegészítésére.

Az Áht. 33. § (2) bekezdése alapján a központi költségvetésről szóló törvény és e törvény eltérő rendelkezése hiányában a központi költségvetésről szóló törvény által megállapított kiadási előirányzatok közötti előirányzat-átcsoportosításra a Kormány irányítása alá tartozó fejezet terhére történő előirányzat-átcsoportosítás esetén a Kormány, a nem a Kormány irányítása alá tartozó fejezet terhére történő előirányzat-átcsoportosítás esetén az Országgyűlés egyedi határozatban jogosult, a (3) bekezdése szerint pedig a központi költségvetésről szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában a fejezetet irányító szerv az általa irányított fejezetbe sorolt:

- a) költségvetési szervek kiadási előirányzatai terhére előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre, ha a költségvetési szerv kiadási előirányzatainak megtakarítás keletkezik vagy az átcsoportosítás a közfeladatok változásával, költségvetési szervek alapításával, átalakításával vagy megszüntetésével kapcsolatban szükséges,
- b) fejezeti kezelésű előirányzatok és elkülönített állami pénzalapok kiadási előirányzatai terhére előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre, amennyiben (ba) azokon megtakarítás keletkezik, vagy (bb) az előirányzat-átcsoportosítás a közfeladatok változásával kapcsolatban szükséges, vagy (bc) a fejezeti általános tartalék fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosítása előre nem valószínűsíthető és nem tervezhető költségvetési kiadás teljesítéséhez szükséges, vagy ha (bd) az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv részére költségvetési támogatás biztosításával kapcsolatban szükséges, vagy ha (be) az európai uniós források felhasználásához kapcsolódik vagy (bf) elkülönített állami pénzalap és fejezeti kezelésű előirányzat javára feladatátadással kapcsolatban szükséges.

A (4) bekezdés rendelkezik arról, hogy a (3) bekezdés alapján a fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításra a fejezetet irányító szerv egyoldalú jognyilatkozata alapján, a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításra az érintett fejezetet irányító szervek megállapodása alapján kerülhet sor. Az (5) bekezdés szerint az államháztartásért felelős miniszter előzetes hozzájárulására van szükség a (3) bekezdés a) pontja szerinti előirányzat-átcsoportosításhoz, ha az a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek között történik, és a (3) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja szerinti, a Kormány irányítása alá tartozó fejezeten belüli és az ilyen fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításhoz.

A (6) bekezdés szerint a Kincstár a központi költségvetésről szóló törvény szerinti szerkezetben és bontásban havonta közzéteszi a honlapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek, továbbá a központi kezelésű előirányzatok, fejezeti kezelésű előirányzatok, elkülönített állami pénzalapok és társadalombiztosítás pénzügyi alapjai eredeti előirányzatait, módosított előirányzatait, valamint teljesítési adatait, illetve a (7) bekezdés szerint az előirányzat-átcsoportosítás formai követelményeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

- **Áht. 35. §, kitér arra, hogy a Kormány rendeletben határozza meg a kiemelt előirányzatok és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok közötti átcsoportosítás lehetőségét.**
- **Áht. 86. § rendelkezik a maradványelszámolásról.**

Az Áht. 86. § (1) bekezdése alapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kezelő szerve a költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat bevételi és kiadási előirányzatait a költségvetési évet megelőző év maradványának összegével megnöveli. A (2) bekezdés szerint a központi kezelésű előirányzatok szabad előirányzatai a költségvetési év utolsó napján törlésre kerülnek, költségvetési maradvánnyal nem rendelkeznek. A (3) bekezdés alapján a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetési maradványának felhasználhatóságáról az Országgyűlés a zárszámadásról szóló törvényben dönt. A (4) bekezdése szerint elkülönített állami pénzalap költségvetési maradványa felhasználásának engedélyezésére az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulása esetén a fejezetet irányító szerv jogosult. Az (5) bekezdés alapján az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv esetén az irányító szerv jogosult dönteni a költségvetési szerv maradványának elvonandó és felhasználható összegéről.

– Ávr. 34.-37. §.

Az Ávr. 34. (34/A. és 34/B. §) és 35. §-a tartalmazza a költségvetés végrehajtásának általános szabályait az Áht. 30. §-át kiegészítve.

Az Ávr. 34. § (1) bekezdése szerint az államháztartás központi alrendszerében a költségvetési év eredeti vagy módosított költségvetési kiadási előirányzatain felüli források évközi biztosítása – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – előirányzat-átcsoportosítással történik.

A (2) bekezdés szerint az államháztartás központi alrendszerén belül előirányzat-átcsoportosítás helyett a Kincstár által vezetett fizetési számlák közötti átutalással kell teljesíteni:

- a) az előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető előirányzatok végleges felhasználását,
- b) az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, a fejezeti kezelésű előirányzat, az elkülönített állami pénzalap, és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai költségvetési kiadási előirányzatainak továbbadását, ha annak forrása részben vagy egészben nem az egységes rovatrend B816. Központi, irányító szervei támogatás rovaton elszámolandó bevétel, és
- c) az olyan ügylet ellenértékét, amelyről az általános forgalmi adóról szóló törvény alapján számlát, egyszerűsített számlát, nyugtát vagy számlát helyettesítő okmányt kell kiállítani.

A (2a) bekezdés szerint, ha egyedi határozat a (2) bekezdés a) pontja szerinti előirányzatok vagy a (2) bekezdés b) pontja szerinti forrásokkal biztosított kiadási előirányzatok terhére történő előirányzat-átcsoportosításról rendelkezik, azt a Kincstár által vezetett fizetési számlák közötti (2) bekezdés szerinti átutalással kell végrehajtani. A (2b) bekezdés alapján az (1) bekezdésben és a (2) bekezdés b) pontjában foglaltaktól eltérően a fejezeti kezelésű előirányzatról nyújtott kutatás-fejlesztési támogatás Magyar Tudományos Akadémia és költségvetési szervei részére történő továbbadását a Kincstár által vezetett fizetési számlák közötti átutalással kell teljesíteni. A (3) bekezdés rendelkezik arról, hogy az államháztartás központi alrendszerében a természetes személyek és az államháztartás központi alrendszerén kívüli jogi személyek, jogi személyiség nélküli egyéb szervezetek számára a kiadásokat a fizetési számlák megterhelésével vagy, amennyiben azt a jogszabály megengedi, készpénzes fizetéssel kell teljesíteni.

A 34/A. § írja le, hogy az egységes rovatrend B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről, B2. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, B6. Működési célú átvett pénzeszközök és B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök rovatain megtervezett költségvetési bevételi előirányzatok a költségvetési évben meghatározott céllal rendelkezésre bocsátott költségvetési bevételekkel abban az esetben is megnövelhetők, ha a költségvetési bevételi előirányzatok még nem teljesültek túl, azonban az adott cél a költségvetési év költségvetési bevételi előirányzatainak tervezésekor nem volt figyelembe vehető. A 34/B. § szerint pedig a költségvetési év során a költségvetési szerv átalakítása és a költségvetési szerv közfeladatának más költségvetési szerv részére történő átadása esetén az átalakítással érintett költségvetési szerv jogutódja, valamint a közfeladatot más költségvetési szervtől átvevő költségvetési szerv a jogelőd költségvetési szervnél az átalakítás, illetve a közfeladat átvételének napjáig jóváhagyott, de pénzügyileg nem teljesített költségvetési bevételi előirányzatokkal a költségvetési bevételi előirányzatait megnövelheti.

A 35. § (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat közhatalmi bevételek, működési bevételek és felhalmozási bevételek költségvetési bevételi előirányzatok eredeti vagy – ha a bevételek tervezettől történő elmaradása miatt csökkentették – módosított előirányzatán felül teljesített költségvetési bevétel (e § alkalmazásában a továbbiakban: többletbevétel) az irányító szerv előzetes engedélyével, a felhasználásra engedélyezett többletnek megfelelő összegű, az irányító szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítás után használható fel.

A (2) bekezdés fogalmazza meg, azaz hogyha a többletbevétel a Kormány irányítása alá tartozó fejezetbe sorolt költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat esetén eléri az eredeti előirányzat 30 százalékát, de legalább az ötven millió forintot, az ezt meghaladó többletbevétel az államháztartásért felelős miniszter előzetes engedélyével használható fel az (1) bekezdésben meghatározott módon. A

(3) bekezdés alapján a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv a többletbevételek felhasználására irányuló kérelmet a fejezetet irányító szervhez nyújtja be. A fejezeti kezelésű előirányzat (2) bekezdés szerinti hányadot vagy összeget el nem érő többletbevételek felhasználására akkor kell engedélyt kérni, ha a fejezeti kezelésű előirányzat kezelő szerve nem azonos a fejezetet irányító szervvel. Ha a fejezeti kezelésű előirányzat kezelő szerve a fejezetet irányító szerv, a bevételi előirányzat növelésére fejezetet irányító szervi hatáskörben kiadott intézkedést az engedély megadásának kell tekinteni.

A (4) bekezdés szerint a fejezetet irányító szerv a (3) bekezdés alapján beérkezett kérelmeket és a fejezetet irányító szerv által kezelt fejezeti kezelésű előirányzatok többletbevételeit megvizsgálja, hogy szükséges-e annak felhasználásához az államháztartásért felelős miniszter engedélye, és ez alapján dönt a felhasználás engedélyezéséről, megtagadásáról, vagy – ha a többletbevétel felhasználásával egyébként egyetért – azok jóváhagyására kérelmet nyújt be az államháztartásért felelős miniszternek. A fejezetet irányító szerv által benyújtott kérelemben ismertetni kell a többletbevétel keletkezésének okát, a bevétel jellegét, a tervezett felhasználási módját, külön megjelölve, ha annak felhasználási célja jogszabály, szerződés, nemzetközi kötelezettség vagy más hasonló okból kötött.

Az (5) bekezdés alapján az államháztartásért felelős miniszter döntését a kérelem beérkezésétől számított harminc napon belül meghozza, amelyben a többletbevétel felhasználásának engedélyezett célját is meghatározhatja. Ha az államháztartásért felelős miniszter határidőn belül nem nyilatkozik/dönt, akkor a többletbevétel (a fejezetet irányító szerv által benyújtott kérelemben megfogalmazott céllal történő) felhasználásával egyetért. A (6) bekezdés szerint, ha a többletbevétel felhasználásához nem szükséges az államháztartásért felelős miniszter engedélye, és a többletbevétel felhasználásával az irányító szerv egyetért, vagy az államháztartásért felelős miniszter a többletbevétel felhasználását engedélyezi, az érintett költségvetési bevételi előirányzat és az engedélyezett felhasználási célnak megfelelő költségvetési kiadási előirányzat módosítását az irányító szerv kezdeményezi, és erről az érintetteket egyidejűleg értesíti. A (7) bekezdés szerint, amennyiben nem engedélyezi az irányító szerv vagy az államháztartásért felelős miniszter a többletbevétel felhasználását, az irányító szerv értesíti az érintetteket.

A (8) bekezdés alapján a felhasználásra nem engedélyezett többletbevételt a döntés közlésétől számított öt napon belül központi költségvetési szerv és fejezeti kezelésű előirányzat esetén a központi költségvetésbe – a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai fejezeteibe sorolt költségvetési szerv esetén azon belül az adott társadalombiztosítás pénzügyi alapjába -, egyéb költségvetési szerv esetén az irányító szerv költségvetésébe be kell fizetni. A (9) bekezdés szerint az irányító szerv vagy az államháztartásért felelős miniszter döntéséig a többletbevételekkel nem lehet módosítani a költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat költségvetési bevételi előirányzatait. Az irányító szerv a befizetési kötelezettségről történő tájékoztatásával egyidejűleg kezdeményezi a szükséges előirányzat-módosítást. A (10) bekezdés rendelkezik arról, hogy az (1) és (5)-(9) bekezdéstől eltérően a helyi önkormányzati, helyi nemzetiségi önkormányzati és országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv esetén az irányító szerv értékhatárhoz kötött előzetes engedélyt adhat a többletbevétel felhasználásához. Ez esetben az irányító szerv hatáskörében az előirányzat módosításra utólag, a költségvetési szerv adat-szolgáltatása alapján kerül sor.

Az Ávr. 36. §-a fogalmaz meg kiegészítéseket az Áht. 31. § (3) bekezdéséhez, a 37. §-a pedig az Áht. 32. §-ához.

A 36. § (1) bekezdése szerint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv saját hatáskörben a költségvetési kiadási előirányzatokat a 34/A. § és a 34/B. § szerint, a költségvetési bevételi előirányzatok növelésével egyidejűleg, továbbá a B813. Maradvány igénybevétele rovaton elszámolt maradvány által fedezett módon, annak összegéig megemelheti.

A (2) bekezdés szerint a költségvetési szerv személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzatai növelhető:

- a) a 35. § szerint jóváhagyott többletbevétellel és a 34/B. § szerinti bevételi előirányzatokkal fedezett módon,
- b) a költségvetési szerv kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványának személyi juttatásokból származó részével,
- c) az egységes rovatrend K33. Szolgáltatási kiadások rovatai kiadási előirányzatai terhére, ha annak célja, hogy a korábban szolgáltatás vásárlással ellátott feladatokat a költségvetési szerv az állományába tartozó személyekkel lássa el, továbbá bármely rovat terhére, ha a személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzatainak növelése az azok jóváhagyásakor még nem ismert jogszabályváltozás miatt szükséges,
- d) a költségvetési szervnél eredeti bevételi előirányzatként nem megtervezett, év közben rendelkezésre bocsátott, felhasználási célja szerint személyi jellegű kifizetést tartalmazó forrásból. A (3) bekezdés fogalmazza meg, hogy a (2) bekezdés d) pontja szerinti forrás illetmény- vagy munkabéremelésre, a meglévő létszám határozatlan időre szóló foglalkoztatással történő növelésére abban az esetben használható fel, és a (2) bekezdés a) pontja szerinti többletbevétel ilyen célú felhasználására is csak abban az esetben adható engedély, ha a forrás tartós és a következő évben a költségvetési szerv költségvetésében eredeti előirányzatként megtervezik. A (4) bekezdés szerint a fejezetet irányító szerv a fejezeti kezelésű előirányzat költségvetési kiadási előirányzatait az (1) és (2) bekezdés szerinti esetekben megemelheti. A személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzatai növelésére a (2) bekezdés szerinti esetekben, a (3) bekezdésben foglaltak megtartásával kerülhet sor. Az (5) bekezdés alapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kezelő szerve a bevételek kiemelt előirányzatain belül az egyes rovatok bevételi előirányzatait saját hatáskörben módosíthatja – növelheti és csökkentheti -, ha a tervezett bevételek jogcímének változása miatt az indokolt, de a bevételi kiemelt előirányzat megváltoztatása nem szükséges.

A 37. § (1) bekezdése szerint az előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető központi kezelésű előirányzatok túllépése esetén a Kincstár az előirányzat-felhasználási keretet megemeli. A (2) bekezdés tér ki arra, hogy az előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető fejezeti kezelésű előirányzatok túllépésekor a fejezetet irányító szervnek a folyósítást megelőzően – a Kincstár által megállapított formában – be kell nyújtania az államháztartásért felelős miniszternek az eredeti költségvetési kiadási előirányzat túllépését megalapozó indokokat és számításokat. Amennyiben változás következik be a túllépés korábban közölt adataiban, akkor ismételten adatot kell szolgáltatni azokról. A (3) bekezdés fogalmazza meg, hogy az államháztartásért felelős miniszter megvizsgálja a (2) bekezdés szerint benyújtott számítások, indokolások jog- és ténytényszerűségét, és megfelelően igazolt igény esetén jelzi a Kincstár részére a folyósítás engedélyezését, egyéb esetben felhívja a fejezetet irányító szervet a hiányosságok pótlására. A megnyitott előirányzat-felhasználási keret fel nem használt részének visszautalását a fejezetet irányító szerv kezdeményezi a Kincstárnál.

– **Ávr. 43-44. §, az Áht. 35. §-ához fogalmaz meg rendelkezéseket.**

A 43. § (1) bekezdése szerint a fejezetet irányító szerv a fejezeti kezelésű előirányzatok esetén a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok között átcsoportosítást hajthat végre. A (2) bekezdés kimondja, hogy a költségvetési szerv a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok között átcsoportosítást hajthat végre.

A (3) bekezdés alapján az (1) és (2) bekezdés szerinti átcsoportosítás során a személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzatai a 36. § (2) bekezdés c) pontja szerinti esetekben növelhetők, az egységes rovatrend K336. Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások rovat költségvetési kiadási előirányzata pedig csak a K1. Személyi juttatások rovatai költségvetési kiadási előirányzatai terhére növelhető.

Az (5) bekezdés szerint a központi kezelésű előirányzat, az elkülönített állami pénzalap és a társadalombiztosítás pénzügyi alapja kezelő szerve a költségvetési kiadási kiemelt előirányzatai és a kiemelt előirányzaton belüli rovatok között átcsoportosítást hajthat végre.

A 43/A. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a társulás, valamint a térségi fejlesztési tanács költségvetési kiadásai kiemelt előirányzatai közötti átcsoportosításra a képviselő-testület, a nemzetiségi önkormányzat testülete, közgyűlése, a társulási tanács, illetve a térségi fejlesztési tanács jogosult. A (2) bekezdés fogalmazza meg, hogy a költségvetési rendelet a polgármester számára felhatalmazást adhat a helyi önkormányzat költségvetési kiadásai kiemelt előirányzatai közötti átcsoportosításra. A (3) bekezdés szerint a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a társulás, és a térségi fejlesztési tanács költségvetési kiadásai kiemelt előirányzatain belül a rovatok közötti átcsoportosításra az elemi költségvetés jóváhagyására jogosult személy, vagy az általa írásban kijelölt, az Áht. 6/C. § (1) bekezdése vagy (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti szerv állományába tartozó személy jogosult.

A 44. § (1) bekezdése alapján a 43. § (1) bekezdése szerinti intézkedés elrendelésére a fejezetet irányító szerv vezetője, vagy az általa írásban kijelölt, a fejezetet irányító szerv állományába tartozó személy jogosult, és az intézkedést az 55. § szabályainak megfelelően kijelölt pénzügyi ellenjegyző ellenjegyzi. A (2) bekezdés alapján pedig a 43. § (2) bekezdése szerinti intézkedés elrendelésére a költségvetési szerv vezetője, vagy az általa írásban felhatalmazott, a költségvetési szerv állományába tartozó személy jogosult, és az intézkedést az 55. § szabályainak megfelelően kijelölt pénzügyi ellenjegyző ellenjegyzi.

– Ávr. 149-155. §.

A 149. § (1) bekezdése fogalmazza meg, hogy az éves költségvetési beszámoló készítésekor kell megállapítani a költségvetési maradványt megfelelően az államháztartási számviteli kormányrendelet előírásainak.

150. § (1) bekezdése szerint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványának kell tekinteni

- a) a költségvetési évben befolyt, az egységes rovatrend B3. Közhatalmi bevételek, B4. Működési bevételek és B5. Felhalmozási bevételek rovatain elszámolt olyan költségvetési bevételt, amely bizonyítottan a költségvetési bevétel ellenszolgáltatásaként teljesítendő költségvetési kiadásokra a következő évben kerül felhasználásra, vagy a költségvetési bevétel kizárólagos felhasználási célját jogszabály meghatározza,
- b) a kötelezettségvállalások azon állományát, amelyre a kötelezettségvállalás a 46. § (1) bekezdése alapján a költségvetési év előirányzatai terhére történt, de a pénzügyi teljesítés áthúzódik a költségvetési évet követő év június 30-áig,
- c) a nemzetközi szerződések alapján megvalósuló segélyprogramok, a Nemzetközi Fejlesztési Együttműködés, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény alapján létrehozott kiotói egységek átruházásából befolyó bevételek költségvetési maradványát, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény hatálya alá tartozó kibocsátási egységek és légközlekedési kibocsátási egységek értékesítéséből befolyt bevételek költségvetési maradványát,

- d) az egységes rovatrend B6. Működési célú átvett pénzeszközök és B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök rovatain elszámolt olyan költségvetési bevételeket, amelyek esetén az átadó az annak terhére ellátandó feladatot meghatározta,
- e) az elkülönített állami pénzalapból meghatározott célra, elszámolási kötelezettséggel kapott költségvetési támogatásokat,
- f) az európai uniós projektból finanszírozott költségvetési támogatások államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv kedvezményezettjénél a támogatási előlegként kapott, még fel nem használt összeget, továbbá a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti alapnál európai uniós és hazai társfinanszírozásból származó, még fel nem használt összeget,
- g) a felsőoktatási intézményekben állami részösztöndíjas és önköltséges tanulmányokat folytató hallgatók által fizetett önköltségből és az államháztartáson kívülről érkező adományokból származó költségvetési maradványt,
- h) az európai uniós forrásból finanszírozott pénzügyi eszközök keretében nyújtott visszatérítendő támogatások kapcsán a kedvezményezett által hitel törlesztésként vagy részesedés ellenértékeként teljesített, ütemezett visszafizetésből eredő költségvetési bevételt, illetve
- k) a Kormány egyedi határozatával átcsoportosított előirányzat költségvetési maradványát, ha annak terhére az előirányzat-átcsoportosítást követő harminc napon belül megtörténik a kötelezettségvállalás.

A (2) bekezdés szerint az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványa a teljes költségvetési maradványnak a kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvány összegével csökkentett mértéke. A (3) bekezdés alapján az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványa a következő évben – az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv esetén saját hatáskörben, a fejezeti kezelésű előirányzatok esetén a fejezetet irányító szerv hatáskörében – az államháztartási számviteli kormányrendelet 44. § (2) bekezdés h) pontja szerint elvégzett előirányzat-módosítás után, a 46. § (1) bekezdése szerint vállalt kötelezettségek június 30-ig történő kiegyenlítésére használható fel. A (4) bekezdés rendelkezik arról, hogy az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv és a fejezeti kezelésű előirányzat kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványát az éves költségvetési beszámolóban a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerben a Kincstár által történő elfogadását, de legkésőbb az elfogadásra rendelkezésre álló határidő elteltét követő tíz munkanapon belül a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzat javára be kell fizetni. A befizetési kötelezettség elmaradása esetén a Kincstár jogosult a költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat fizetési számláját a be nem fizetett összeggel megterhelni.

A 152. § (1) bekezdése írja le, hogy a fejezetet irányító szerv a fejezetbe sorolt költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok kötelezettségvállalással terhelt, azonban a költségvetési évet követő év június 30-áig pénzügyileg nem teljesült költségvetési maradványáról a költségvetési évet követő év augusztus 15-éig elszámolást készít az államháztartásért felelős miniszternek. Az elszámolásban be kell mutatni a meghiúsult kötelezettségvállalások miatt kötelezettségvállalással nem terhelt, valamint a kifizetések elhúzódása miatt továbbra is kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvány összegét. A (2) bekezdés szerint a meghiúsult kötelezettségvállalás miatt kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványt az (1) bekezdés szerinti elszámolás elküldését követő tíz munkanapon belül a Központi Maradványelszámolási Alap előirányzat javára be kell fizetni. A befizetési kötelezettség elmaradása esetén a Kincstár jogosult a költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat fizetési számláját a be nem fizetett összeggel megterhelni. A (3) bekezdés mondja ki, hogy a kifizetések elhúzódása miatt továbbra is kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradvány

elvonásáról vagy felhasználásának további engedélyezéséről – a (4) bekezdésben megállapított kivétellel – a Kormány dönt. Az elvont költségvetési maradványra a (2) bekezdést kell alkalmazni azzal, hogy a befizetési kötelezettséget a Kormány döntését követő tizenötödik naptári napig – amennyiben ez munkaszüneti napra esik, az azt követő első munkanapig – kell teljesíteni. A (4) bekezdés kimondja, hogy a 150. § (1) bekezdés c) és f)-h) pontja szerinti költségvetési maradvány terhére a költségvetési évet követő év június 30-át követően is a Kormány döntése nélkül vállalható kötelezettség és teljesíthető kifizetés.

A 153. § fogalmazza meg, hogy az államháztartásért felelős miniszter előterjesztése alapján a Kormány egyedi határozatban rendelkezik a Központi Maradványelszámolási Alap kiadási előirányzatának előirányzat átcsoportosítással történő felhasználásáról.

A 155. § (1) bekezdése alapján az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv költségvetési maradványából az irányító szervet megillető rész számítását az irányító szerv határozza meg. A (2) bekezdése fogalmazza meg, hogy az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv költségvetési maradványát az irányító szerv a zárszámadási rendeletével, határozatával egy időben állapítja meg, és – szükség esetén – módosítja költségvetési rendeletét, határozatát.

4.2.3 Intézmény-finanszírozás

A Kincstár a havi előirányzat-felhasználási (támogatási) keretet automatikusan állapítja meg és vezeti át a fejezeti elosztási számlákon keresztül a kincstári költségvetéssel rendelkező költségvetési szerv előirányzat-felhasználási keretszámlájára az irányító szerv előzetes jóváhagyásával. Időarányosan, havi egyenlő részletekben történik a működési előirányzatok (személyi juttatások, munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, dologi kiadások, ellátottak pénzbeli juttatása, valamint az egyéb működési célú kiadások) finanszírozása, míg a felhalmozási előirányzatok (beruházások, felújítások, egyéb felhalmozási kiadások) finanszírozása teljesítésarányosan. Az időarányos finanszírozás alá tartozó előirányzatok kiadási és bevételi előirányzatának különbözeteiként számított támogatás adott hónapra jutó részét a Kincstár a következők figyelembevételével bocsájtja az intézmények rendelkezésére:

$$\frac{\text{(a még le nem utalt módosított támogatási előirányzat – a közterhek fedezetére visszatartott összeg)}}{\text{hátralévő hónapok száma}}$$

- A Kincstár a január havi keretet a költségvetési szerv előzetes kincstári költségvetése alapján állapítja meg, amelyből {az Ávr. 128.§ (3) bekezdése alapján} a személyi juttatások eredeti támogatási előirányzata 1/12 részének 40%-át, valamint a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó támogatási előirányzata 1/12 részét visszatartja a december 20-án esedékes közterhek fedezetének biztosítása érdekében. A Kincstár elnöke ettől a mértéktől az irányító szerv kezdeményezésére, indokolt esetben eltérést engedélyezhet.
- A január havi támogatási keret az év első munkanapján, a további havi keretek a tárgyhót megelőző hónap 20-án (amennyiben az munkaszüneti nap, úgy az azt követő első munkanapon) kerülnek jóváírásra az intézmény számláján. December 20-án már csak az év elején visszatartott keret kerül megnyitásra, ami a november havi bevallási időszakra vonatkozó, december 20-án esedékes közteher befizetés részbeni fedezetét biztosítja.
- Ha az előzetes és a végleges kincstári költségvetés között az időarányosan finanszírozott előirányzatok tekintetében eltérés látható, akkor a szükséges korrekciót a március havi (február 20-án nyitandó) támogatás összegén vezeti át a Kincstár. A támogatás eredeti előirányzatának csökkenése

esetén, amennyiben a már lenyitott és a végleges költségvetés alapján az intézményt megillető támogatás különbözetének egyösszegű visszavonása az intézmény működését veszélyezteti, akkor a visszavonás több hónapra elosztva kerül végrehajtásra az irányítószervvel történt egyeztetésnek megfelelően.

- Az Ávr. 130. § (2) bekezdése értelmében az automatikusan megállapított kereten a fejezet az intézmények között korrekciót hajthat végre, legfeljebb három havi visszapótlással. A korrekciónak fejezeti szinten nem lehet egyenlege.

Az Ávr. 130. § (3) és (4) bekezdése alapján támogatási keret előrehozás kérhető a fejezeten keresztül időarányos vagy időarányostól eltérő visszapótlással, amennyiben átmeneti likviditási nehézségek lépnek fel. A kérelmet a Kincstárnak juttatja el a fejezet az eAdat rendszeren keresztül, ahol a kérelem elbírálása megtörténik. Amennyiben a kért összeg nem veszélyezteti a későbbi gazdálkodást, a Kincstár jóváírja az intézmény számláján az engedélyezett összeget. Ha nem biztosított az intézmény működésének fedezete a keret-előrehozás utáni időszakra a visszapótlás figyelembevételével megállapított havi támogatással, akkor az engedély feltétele a pótlólagos forrás biztosítására vállalat fejezeti garancia. Az előrehozott támogatás visszafizetése havi egyenlő részletekben vagy ettől eltérő ütemezésben a hátralévő támogatásból történhet. Az Intézmény a támogatási keret megnyitásáról a számlakivonatában értesül. Amennyiben elutasításra kerül az időarányos támogatási keret-előrehozás a Kincstár értesíti – az indoklás megadásával – a fejezetet.

A teljesítésarányos finanszírozás a teljesítésarányos támogatási előirányzat-finanszírozási terv alapján történik, amit a Kincstár részére a fejezet küld meg az eAdat rendszeren keresztül. Az intézményeknek az irányító szervet kell tájékoztatniuk a támogatásnyitási igényükről (az irányító szerv által meghatározott módon és határidőn belül).

A felhalmozási költségvetéshez kapcsolódó támogatás nyitási igény fejezethez történő megküldésénél a következő (az Ávr. 129. § (2) bekezdésében foglalt, a bizonylatok Kincstárhoz történő továbbítására vonatkozó) időpontokat kell figyelembe venni:

- a fejezetnek az előzetes kincstári költségvetés alapján a tárgyévet megelőző év december 22-ig kell megküldeni a Kincstárhoz a január hónapra vonatkozó tervet,
- tárgyév január 10-ig a január hónapra vonatkozó tervet a végleges kincstári költségvetés alapján,
- a tárgyhót megelőző hónap 20-ig a januárt követő hónapok finanszírozási tervét.

A határidőben beérkezett adatlapokon szereplő támogatások a hónap első munkanapján lesznek jóváírva. Emellett támogatás nyitási igény hó közbeni benyújtása is lehetséges.

A Kincstár eAdat rendszere: a Kincstár törekvéseinek megfelelően az adatszolgáltatások túlnyomó része elektronikusan teljesíthető a Kincstár eAdat rendszerén keresztül. A törzskönyvi nyilvántartásba vételt és az előirányzat-felhasználási keretszámla megnyitását követően az intézmények az eAdat rendszer használatához szükséges felhasználói jogosultságokat levélben igényelhetik a Kincstár szakmai területeitől az intézményi azonosító (ÁHT-I), a jogosultak és elérhetőségük pontos feltüntetésével.

4.2.4 Nettó finanszírozás (Közteher-befizetési-kötelezettség teljesítése)

Az Áht. 44. § (1) bekezdése alapján az államháztartás alrendszereibe tartozó költségvetési szervek minden hónap 20-áig teljesítik a személyi juttatásokat és egyéb kifizetéseket terhelő, valamint azokkal összefüggésben felmerülő és az állami adóhatóság felé teljesítendő tartozásukat. Az Áht. 81.§ (4) bekezdése és az Ávr. 62/D § (6) bekezdése szerint a közteher a nettó finanszírozás keretében történő befizetési kötelezettség teljesítése az intézmény előirányzat-felhasználási keretszámlájának Kincstár általi megterhelésével történik. A Kincstár felé bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettsége van az ál-

lamháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerveknek (kivéve a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak és az általa irányított költségvetési szerveknek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknak) minden hónap 16. napjáig a személyi juttatások, az egyéb kifizetéseket terhelő, illetve azokkal összefüggésben felmerülő közterhekkel kapcsolatosan (az Ávr. 5. melléklet 8. pontja szerint). Amennyiben az adatszolgáltatást az intézménynek kell teljesítenie, és az adatszolgáltatás az intézmény hibájából elmarad, abban az esetben az intézmény számlája zárolásra, illetve a havi támogatási keret megnyitása is felfüggesztésre kerül az adatszolgáltatás teljesítéséig. Az intézmény előirányzat-felhasználási keretszámláján a havi támogatási keret jóváírását követő első tranzakció a közterhek leterhelése. Ha nincs elegendő likvid fedezet az intézmény számláján a közterhek teljesítésére, a Kincstár a rendelkezésre álló fedezetig teljesíti a közteher utalását (adónemen belül nem lehetséges a részteljesítés). Amíg a közterhek teljesítése nem történik meg, addig a Kincstár teljesítés nélkül visszautasíthatja az intézmény számlájára benyújtott egyéb átutalási megbízásokat.

4.2.5 Bejelentési kötelezettségek

Az Ávr. 5. számú melléklete szerinti a Kincstár felé történő bejelentési kötelezettségek a nagy összegű átutalások után:

(10) bekezdés szerint: a fejezetet irányító szervnek, az elkülönített állami pénzalap kezelő szervnek, valamint a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szervnek a bejelentési kötelezettsége: a költségvetési évben a fejezetbe tartozó költségvetési szervek, fejezeti kezelésű előirányzatok, központi kezelésű előirányzatok, a kezelt elkülönített állami pénzalap, társadalombiztosítás pénzügyi alapja előirányzatai terhére devizában történő várható kifizetésekről összesítve, az 500 millió forint feletti kifizetéseket egyedileg megjelölve.

(11) bekezdése szerint pedig: az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat kezelő szerve, elkülönített állami pénzalap kezelő szerve, társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szerve, valamint a kincstári körön kívüli számlatulajdonos bejelentési kötelezettsége: a fizetési számlák terhére a Kincstár által vezetett fizetési számlákon kívüli fizetési számlákra irányuló tervezett nagy összegű (1000 millió forintot elérő) átutalások után.

Az előzetes bejelentéskor minden esetben szükséges jelölni, hogy papíralapú vagy elektronikus úton benyújtott megbízásról van szó:

- a nagy összegű bejelentéshez kapcsolódó papír alapú átutalási megbízásokat az illetékes Megyei Igazgatóságok számlavezető helyeire kell benyújtani,
- az elektronikus úton átutalási megbízást csak egyedi utalásként, a kincstári egységes file szerkezet alkalmazásával lehet kezdeményezni.

Az átutalási megbízást olyan időpontban kell benyújtani, hogy az egyeztetett kifizetési igény szerinti időpontban teljesíthető legyen. A Kincstár nem teljesíti a megbízást, ha az előzetes bejelentés nem történik meg. Az átutalás bármilyen okból történő meghiúsulásakor a bejelentést meg kell ismételni.

2014. január 1-jétől az államháztartás központi alrendszerébe tartozó intézményeknek, fejezeteknek és a társadalombiztosítási alapoknak, a kincstári körön, illetve a Kincstáron kívül vezetett fizetési számláikon, valamint a házipénztárunkban, valutapénztárunkban keletkezett közvetlen bevételeiket és az ezek terhére teljesített kiadásait a PFN-01 bizonylaton kell bejelenteni elektronikus úton. A bejelentést a házi pénztári pénzforgalom esetében a pénzforgalom teljesülését követő öt munkanapon belül, a fizetési számlán keletkező pénzforgalom esetében a számlakivonat kézhezvételét követő öt munkanapon belül kell megtenni elektronikus formában, a Kincstár eAdat rendszerén keresztül.

Az Ávr. 5. melléklet 4. pontja szerint: a kincstári körbe tartozó költségvetési szerv költségvetési előirányzatait terhelő lejárt tartozásainak állományáról havonta, a tárgyhoz utolsó napi állapotának megfelelően a tárgyhoz követő hónap 5. napjáig köteles adatszolgáltatást teljesíteni (nemleges adat esetén is) a Kincstár részére.

4.3. Államháztartási számviteli rendszer

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet (továbbiakban Áhsz.), illetve a Kormányrendelettel kapcsolódó két Nemzetgazdasági Minisztérium (továbbiakban NGM) által kiadott rendelet 2014. január 1-jétől lépett hatályba, mely az új államháztartási számvitelre vonatkozó szabályokat tartalmazza. A két NGM rendelet:

- a rendezőmérlegek elkészítésének szabályait tartalmazó az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltoztatásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX.13.) NGM rendelet,
- valamint az alapvető gazdasági események kötelező kontírozási módjait meghatározó 38/2013. (IX.19.) NGM rendelet.

Az új államháztartási számvitel segítségével egy egységesebb, átláthatóbb rendszert kívántak létrehozni. Az egységes számviteli szabályok az alábbi szervezeteket, előirányzatokat érintették:

- a költségvetési szervezetek,
- a helyi önkormányzati, helyi és országos nemzetiségi, köztestület költségvetési szerveket,
- a fejezeti kezelésű előirányzatokat,
- az elkülönített állami pénzalapokat és a társadalombiztosítási alapok kezelő szerveit,
- a helyi önkormányzatokat,
- a nemzetiségi önkormányzatokat, társulásokat, térségi fejlesztési tanácsokat,
- a tulajdonosi joggyakorló szervezeteket (az állami vagyona vonatkozóan),
- továbbá a központi kezelésű előirányzatok beszámolási és könyvviteli feladatait ellátó szerveket.

Az új államháztartási számviteli rendszer a költségvetési és a pénzügyi számvitelből áll. A költségvetési számvitel nyilvántartási számlái és a pénzügyi számvitelben vezetett könyvviteli számlák egységes rovatrend és egységes számlakeret alapján kerültek meghatározásra. Az előírástól a szervezetek nem térhetnek el, de saját hatáskörben alábonthatják azokat. A költségvetési számvitel pénzforgalmi szemléletű számvitel, azaz csak a költségvetési évben realizálódó bevételek és kiadások kerülnek elszámolásra benne, és itt jelennek meg az előirányzatok, illetve az ahhoz kapcsolódó követelések, kötelezettségvállalások és más fizetési kötelezettségek, valamint az előirányzatok teljesítésének elszámolása. A költségvetési számvitel célja:

- a költségvetési tervezés,
- az évközi folyamatok mérése,
- a költségvetés végrehajtásának, a zárszámadás alátámasztásának a biztosítása.

Az új Áhsz. rendelkezik a kötelezettségvállalásokról, a kötelezettségek könyveléséről és folyamatos nyilvántartásáról is. A pénzügyi számvitel szerinti könyvvezetés módosított eredményszemléletben történik, ezáltal a hangsúly a költségvetési évben felmerülő, illetve az azt érintő költségekre, ráfordításokra, eredményszemléletű bevételekre helyeződik.

Az új államháztartási számvitel bevezetésével lehetőség nyílt a nemzeti vagyon, a szervezet eredményességének, teljesítményének a mérésére. A pénzügyi számvitel adataiból készülő eredményki-mutatás az időbeli elhatárolás elvén alapul, eszerint a gazdasági események kihatásait, amelyek két vagy több évet is érintenek, az adott időszak eredményszemléletű bevételei és kiadásai között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik. A pénzügyi számvitelbe átemelésre kerül a költségvetési számvitelben véglegessé vált kötelezettségvállalás, illetve más fizetési kötelezettség.²⁸

A költségvetési szerveknek éves elemi költségvetési beszámolót kell készíteniük a vagyonról és a költségvetés végrehajtásáról, amelyet az irányító szerv vezetője hagy jóvá. A központi alrend-szerben az éves költségvetési beszámolók alapján a költségvetéssel összehasonlítható módon évente zárszámadást kell készíteni. Ha szükséges, az éves költségvetési beszámolón túl további adatokat is szolgáltatniuk kell a költségvetési szerveknek.²⁹

---

²⁸ Horváthné Adácsi J. (2013): Új államháztartási számvitel: I. rész. Számvitel Adó Könyvvizsgálat, Budapest. pp. 512-513.

²⁹ Szamkó J. (2015): Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei, Wolters Kluwer Kft., Budapest.

5. KINCSTÁRI EGYSÉGES SZÁMLA

A Kincstár megalakulását megelőzően az állam több helyen vezette a számláit, melynek következtében a számlák átláthatatlanok, széttörözötték voltak. A költségvetési szervek és fejezetek számlavezetési tevékenységét az MNB végezte.

A Kincstár 1996. évi megalakulását követően létrehozták a Kincstári Egységes Számlát, amely valamennyi központi alrendszer érintő kifizetések lebonyolítását szolgálja. A Kincstári Egységes Számla elősegítette a megalakuláskor megfogalmazott célt, azaz, hogy az állami kiadásokat alacsony pénzkészlettel menedzseljék, illetve az államadósság a lehető legalacsonyabb szintjen maradjon. A Kincstári Egységes Számla az állami likvid pénzkészlet kezelését segíti elő, amely kincstári forint-számlát az MNB-nél vezetnek. Ezen a számlán keresztül megy végbe a költségvetés összes pénzmozgása, tehát ide érkeznek a költségvetést megillető bevételek, és innen teljesítik a költségvetési kiadásokat.

A Kincstári Egységes Számlával lehetővé vált a költségvetési pénzeszközök feletti hatékony ellenőrzés. Előnyei között említhetjük továbbá, hogy az információbiztosítás gyorsabbá és teljesebbé vált, a finanszírozási igény csökkent. A Kincstári Egységes Számla használatával az államadósság kezelési lehetőségek hatékonyabbak lettek, illetve a költségvetési adatok minősége javult.³⁰

A Kincstári Egységes Számla az Áht. 79. § (1), (2) és (4) bekezdése szerinti fizetési-számlavezetési tevékenységgel összefüggő pénzforgalom lebonyolítását szolgálja.

79. § (1) bekezdése szerint „A kincstári elszámolások körébe az államháztartás központi alrendszerébe tartozó jogi személyek és előirányzatok pénzforgalma tartozik. A kincstári kör fizetési számlái – az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv dolgozói lakásépítésének, lakásvásárlásának munkáltatói támogatására szolgáló számla, a nemzetbiztonsági szolgálatok alapfeladatai ellátásához szükséges speciális kiadások teljesítéséhez szükséges számla, és a (6) bekezdésben foglalt eset kivételével – kizárólag a kincstárnál vezethetők.”

³⁰ Csepreginé Gallasz et al. (2018): A költségvetés végrehajtásának elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus kiadó, Budapest. 52-53 pp.

79. § (2) bekezdés alapján „A kincstárban fizetési számlát kötelesek vezetni

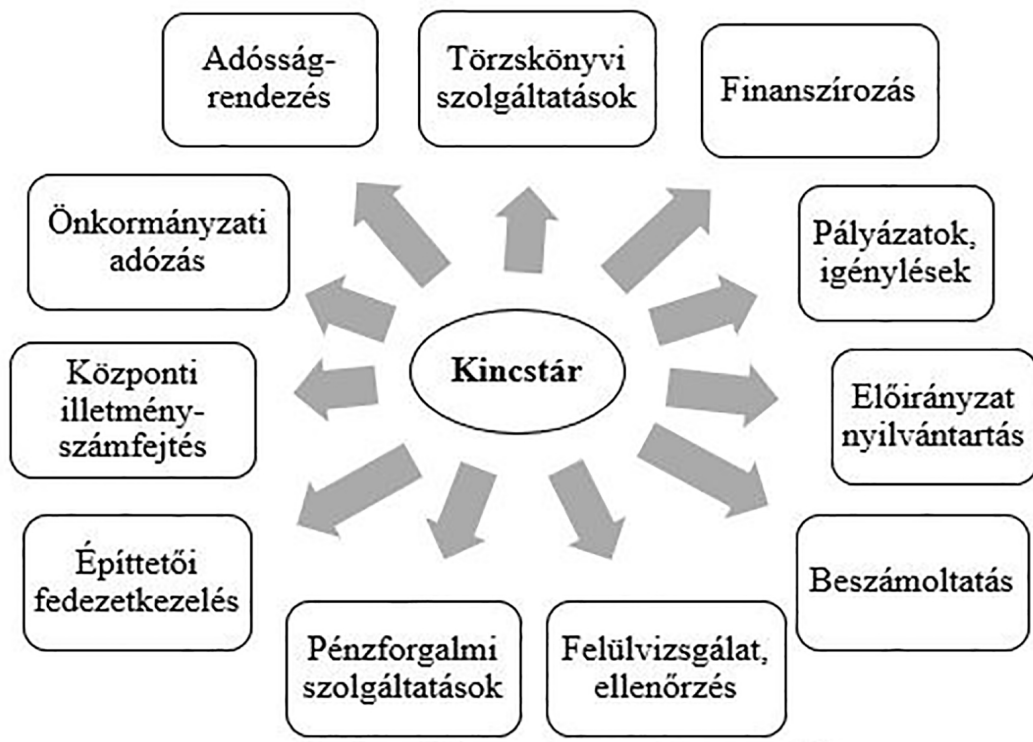
- a) a térségi fejlesztési tanácsok és azok költségvetési szervként működő munkaszervezetei,
- b) a megyei önkormányzatok és a megyei önkormányzatok önkormányzati hivatalai,
- c) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa,
- d) a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap,
- e) az MNV Zrt.,
- f) a Diákhitel Központ Zrt.,
- g) a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő Részvénytársaság,
- h) a Nemzeti Eszközkezelő Zrt.,
- i) az Országgyűlés által, a Kormány által és a megyei önkormányzat által alapított közalapítványok,
- j) az olyan nonprofit gazdasági társaságok, amelyekben az állam legalább a Nvt. szerinti többségi befolyással rendelkezik,
- k) a Nemzeti Üdülési Szolgálat és
- l) az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény alapján Beruházási Ügynökségként kijelölt gazdasági társaság.”

79. § (4) bekezdése szerint „A kincstár vezeti a helyi önkormányzat megbízása esetén a helyi önkormányzat és költségvetési szervei, a nemzetiségi önkormányzat megbízása esetén a nemzetiségi önkormányzat és költségvetési szervei, a társulás megbízása esetén a társulás és költségvetési szervei, valamint az (1) bekezdésben meghatározotton kívüli, más köztestület megbízása esetén a köztestület fizetési számláját.” (lásd bővebben 6. fejezet)

Az Áht. 76. § (1) bekezdése értelmében a Kincstár működik közre a Kincstári Egységes Számla likviditásának kezelésében az ÁKK Zrt.-vel kötött megállapodás alapján, illetve előrejelzi a 79. § alapján vezetett számlák kiadásai és bevételei összesített egyenlegének alakulását, amelyhez az adóságkezeléssel összefüggő napi adatokat az ÁKK Zrt. bocsátja rendelkezésre.

A Kincstár jelzi előre az állam napi pénzigényét, figyelembe véve a várható bevételeket, illetve a költségvetési kiadásokat, az ÁKK pedig felel a Kincstári Egységes Számla napi pénzkészletének egy optimális sávban tartásához szükséges pénzüpiaci műveletekért. Ha a kincstár előrejelzése alapján a nap végi várható pénzkészlet meghaladná a sáv felső szélét, az ÁKK befekteti a felesleget, ha kevesebb, akkor rövid futamidejű pénzüpiaci műveletekkel biztosítja a szükséges többletforrást.

6. A KÖZSZFÉRA IRÁNYÍTÁSI ESZKÖZE: AZ ÁLLAMKINCSTÁR ÉS ÖNKORMÁNYZATOK KAPCSOLATA

2. ábra A Kincstár és az önkormányzatok kapcsolódási pontjai
Forrás: A szerzők saját szerkesztése a Kincstár honlapja alapján

6.1. Önkormányzati rendszer finanszírozása³¹

Az önkormányzati alrendszer központi költségvetésből történő finanszírozásával kapcsolatos lebonyolítási feladatokat a Kincstár végzi. Az önkormányzati alrendszerbe tartoznak a helyi és az országos nemzeti önkormányzatok, a többcélú és egyéb, jogi személyiségű társulások, a térségi fejlesztési tanácsok, valamint az előbbieken felsorolt szervezetek által irányított költségvetési szervek. A Kincstár látja el továbbá a helyi önkormányzatok támogatási igényeinek, elszámolásainak felülvizsgálatát, az előirányzat-nyilvántartási tevékenységet, az önkormányzatok nettó finanszírozását, valamint a nem nettó módon utalandó támogatások folyósítását. Sági (2009; 2015) vizsgálta meg a bankrendszer és a kiskincstári rendszerek összefüggéseit.³²

³¹ Lásd: <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/ugyfelek/onkormanyzatok/>, Áht. 3. § (3)

³² Sági, J., Tóth, L. (2009): Városok és önkormányzatok: központi kormányzat és spontán szerveződések itthon, a nagyvilágban. EU WORKING PAPERS 12: 2 pp. 118-127.

Sági, J. (2015a): A bankszféra szerepe és érdekeltsége a helyi önkormányzati kincstári rendszerek kialakításában és működtetésében. PROSPERITAS II.: 1. pp. 98-110.

6.1.1 Önkormányzati támogatások

Az önkormányzatok igénylik és számolják el azon állami támogatásokat, amelyeket a Kincstár utal. Az egészségügyi intézmények kivételével azonban az önkormányzati intézmények nincsenek közvetlen finanszírozási kapcsolatban a Kincstárral, azok finanszírozási tevékenységét az önkormányzati hivatalok végzik. Az önkormányzati támogatások utalása nettó módon és egyedi utalással történhet. A helyi önkormányzati támogatások 80%-ának folyósítása nettó módon történik az államháztartáson belüli tartozások kialakulásának megakadályozása végett. A nettó módon történő folyósítás lényege, hogy a támogatások összegéből levonják az önkormányzatokat terhelő, az állammal szemben fennálló kötelezettségeket, illetve a jogszabályban meghatározott egyéb tartozásokat. A Kincstár havonta egy összegben, átutalással teljesíti a kötelezettségeket a megfelelő szervek felé, valamint az Ávr.-ben meghatározott ütemezés szerint átutalja a levonásokkal csökkentett támogatásokat az önkormányzatok részére. Az egészségügyi intézmények támogatása is nettó módon történik, azonban a levonások után a támogatást közvetlenül utalja részükre a Kincstár. Abban az esetben, ha nem nyújt fedezetet a kötelezettségekre az önkormányzati támogatás, akkor a Kincstár megelőlegezi azt, és később beszédségi megbízással szedi be a követelést az önkormányzatoktól. Az inkasszó lebonyolításának feltétele az önkormányzat által adott felhatalmazó levél. Ha ezt a felhatalmazó levelet az önkormányzat nem bocsátja ki, akkor számára felfüggesztésre kerül a támogatás utalása. Az önkormányzat hat hónapig kérvényezheti a Kincstártól a beszédségi megbízás felfüggesztését, amennyiben az a bérek, valamint a segélyek kifizetését veszélyeztetné.

A nettó finanszírozás lehetővé tette a pénzforgalom lényeges csökkenését, ugyanis a Kincstár egy összegben teljesíti a kötelezettségeket a megfelelő szervek felé. Ezzel a finanszírozási formával biztosított az állami adóhatóság részére valamennyi helyi önkormányzat személyi juttatásaihoz kapcsolódó közterheiből származó bevételek realizálása, illetve az önkormányzatok köztartozás mentessége a pályázatok során.

A nettó körön kívüli, azaz a bruttó finanszírozás körébe tartozó támogatások valamennyi támogatásnak körülbelül 20%-át teszik ki. Ide tartozik a központosított előirányzatok jelentős része, a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása, a normatív, kötött felhasználású támogatásokon belül az egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése, valamint a beruházási típusú támogatások: a címzett és céltámogatások, a vis maior támogatás. A támogatások utalványozása és folyósítása a Kincstár szabályszerűségeit és fedezetet igazoló ellenjegyzésével, elszámolási kötelezettséggel történik. A Kincstár a támogatások folyósítását a támogatások felhasználására vonatkozó döntésekhez igazodóan végzi. Ezen támogatások igénylése a Kincstár által működtetett információs rendszeren keresztül, a Kincstár illetékes területi szervei, a megyei igazgatóságai útján valósul meg. A támogatások igénylése, folyósítása, elszámolása, azok felhasználásának ellenőrzése részben már meglévő jogszabályok, részben pedig az adott évben megalkotott külön jogszabályok szerint történik.³³

³³ Az önkormányzati kontrolling ebben erős szerepet tud játszani, erről lásd Zéman – Tóth (2015) és Zéman et al. (2018).

6.1.2 Előirányzat-nyilvántartás, törzskönyvi nyilvántartás

Az önkormányzatok előirányzat nyilvántartását segítő rendszerek:

- az Önkormányzati Előirányzat Gazdálkodási Modul (a továbbiakban ÖNEGM) program,
- valamint a Belügyminisztérium által fejlesztett és működtetett „ebr42” program.

Az ÖNEGM-rendszer elérése online módon történik, és egy központi adatbázisra épül. Olyan előirányzat-nyilvántartó rendszer, amely egyes jogcímek esetében a teljes folyamatot az igényléstől a felülvizsgálaton keresztül a döntés adatainak rögzítéséig és a beszámolóhoz szükséges adatok nyilvántartásáig, mind egy rendszerben kezeli, interfész kapcsolatot tartva más rendszerekkel. A rendszer az önkormányzatok állami hozzájárulásai, támogatásai eredeti előirányzatainak módosított előirányzatainak, és az előirányzatok teljesülésének önkormányzatsoros nyilvántartására szolgál. Az önkormányzatok törzsadatait a KTÖRZS rendszerből veszi át, ezért alkalmas a szakminisztériumok számára a felülvizsgált igénylések továbbítására, a szakminiszteri döntések fogadására is.

A törzskönyvi nyilvántartásba a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületek, a helyi önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, a társulások, a térségi fejlesztési tanácsok, valamint jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személyek (a továbbiakban együtt: törzskönyvi jogi személy) is bejegyzésre kerülnek. A költségvetési szervek törzskönyvi nyilvántartása közhiteles. Elsősorban számítógépen történik a nyilvántartás vezetése. A törzskönyvi nyilvántartás alanyainak főbb adatai a Kincstár honlapján többféle szempont szerint lekérdezhetőek.

A Kincstár központjában a Jogi és Törzskönyvi Főosztály Törzskönyvi Nyilvántartási Osztálya látja el a bejegyzéssel, a törléssel, az adatok módosításával és az adatszolgáltatások teljesítésével kapcsolatos feladatokat a központi költségvetési szerv, az országos nemzetiségi önkormányzat, az országos nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv, a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületek, a köztestületi költségvetési szerv és az Országgyűlés, a Kormány vagy a fejezetet irányító szerv felügyelete alá tartozó olyan jogi személy esetén, amelynek törzskönyvi nyilvántartásba vételét törvény előírja. A Kincstár területi szerveinél az államháztartási irodák végzik a törzskönyvi nyilvántartással összefüggő feladatokat a megyéjükben székhellyel rendelkező helyi és nemzetiségi önkormányzatok, társulások és térségi fejlesztési tanácsok, valamint ezen szervek irányítása alatt álló költségvetési szervek, továbbá azon költségvetési szervnek nem minősülő jogi személyek esetén, amelyeknek törzskönyvi nyilvántartásba vételét törvény írja elő.

6.1.3 Felülvizsgálati tevékenység és a szabályszerűségi pénzügyi ellenőrzés

A Kincstár szabályszerűségi felülvizsgálati tevékenységét a következő jogszabályok szabályozzák:

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 57-60. §-ai,
- az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendeletet VII. fejezet.

A felülvizsgálati tevékenységet elsőfokú hatósági feladatként a Kincstár illetékes területi szervei a Megyei Igazgatóságok Államháztartási irodái látják el. A Kincstár belső utasításokban szabályozta a támogatások igénylésének és elszámolásának felülvizsgálati eljárását, és körlevelekben az egyes jogcímek felülvizsgálati szempontjait a felülvizsgálati tevékenység egységes szemléletű végzése céljából.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény VIII. fejezete – „Az államháztartás ellenőrzési rendszere” – alapján külső ellenőrzést az Állami Számvevőszék mellett a Kincstár is végezhet. Az államháztartási ellenőrzés célja a szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás az államháztartás pénzeszközeivel és a nemzeti vagyonnal, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettség szabályszerű teljesítésének biztosítása. A kincstári ellenőrzés a beszámolás és adatszolgáltatás szabályszerű teljesítésének biztosítására irányuló külső ellenőrzés. A Kincstár az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 115/A. § alapján, a kincstári ellenőrzést az államháztartásért felelős miniszter által jóváhagyott éves terv alapján végzi.

A Kincstár ellenőrzési jogköre az Áht. 68/B. § (1) bekezdése szerint kiterjed a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács és az általuk irányított költségvetési szerv számviteli szabályok szerinti könyvvézetési kötelezettségének, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. alcím (107-108. §) alapján teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének, valamint az éves költségvetési beszámoló megbízható, valós összképének vizsgálatára. A Kincstár a kincstári ellenőrzés szakmai szabályait és módszereit az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével alakítja ki {az Áht. 68/B. § (3) bekezdése szerint}.

Az operatív ellenőrzési folyamatok során a Kincstár igazgatóságainak a helyi önkormányzatok részére juttatott központi költségvetésből származó támogatások és hozzájárulások vonatkozásában van jelen. Az ellenőrzések alapvetően szabályszerűségekre vonatkoznak, amelyeket a Kincstárnak a tárgyévét követő szeptember 30-áig kell megkezdenie. Ennek során a Kincstár figyelembe veszi az Állami Számvevőszék jelentéseit is, különös tekintettel a pótlólagos költségvetési támogatásokra, a jogtalanul igénybe vett és még nem visszafizetett támogatásokra. A felülvizsgálat során a rendelkezésre álló iratok és az igazgatóságok nyilvántartásait veszik alapul, ugyanakkor mód van helyszíni ellenőrzésre is, valamint ennek kombinációja, tehát egyszerre helyszíni ellenőrzések és a nyilvántartások alapján történhet meg a felülvizsgálat.

Az önkormányzatoknak joguk van a fellebbezésre, amely címzettje a Kincstár központi szerve, erre vonatkoztatva az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) rendelkezései az elsődlegesek, az önkormányzatok számára ez illetékmentes.

Fellebbezést a döntés közzétételétől számított 15 napon belül lehet megtenni, az első fokon az illetékes megyei igazgatóságnál, amelynek joga van a meghozott döntést visszavonni. Amennyiben ez nem történik meg, úgy a megyei igazgatóság azt felterjeszti 8 napon belül a Kincstár központi szervéhez.

A másodfokú hatóság a döntést helyben hagyhatja, megsemmisítheti, vagy megváltoztathatja. A másodfokú hatóság határozata ellen közigazgatási per indítható, a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül.

6.1.4 Az önkormányzatok számlavezetése³⁴

2012. január 1-jétől az Áht. 84. § (1) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat fizetési számláját választása alapján vagy egy belföldi hitelintézet vagy a Kincstár vezetheti.

A helyi önkormányzat az alábbi számlákkal rendelkezhet:

- pénzforgalmi számla,
- az állami tulajdonból a helyi önkormányzat tulajdonába került lakóépületek, lakások elidegenítéséből származó bevételek elkülönítésére szolgáló számla,
- nem önálló pénzforgalom elszámolási számla,
- házi orvosi szolgálat ellátásának kimutatására szolgáló számla,

³⁴ A Magyar Államkincstár szabályzata a forintszámla-vezetési szolgáltatásokról, 2018.

- fogorvosi szolgálat ellátásának kimutatására szolgáló számla,
- a központi költségvetésből folyósított hozzájárulások, támogatások jogszabályban meghatározott esetben történő elkülönítésére szolgáló számla,
- fedezetbiztosításra történő elkülönítésre szolgáló számla,
- az építményadó befizetésére építményadó beszedési számla,
- a telekadó befizetésére telekadó beszedési számla,
- magánszemély kommunális adójának beszedési számla,
- előrehozott helyi adó beszedési számla,
- tartózkodás utáni idegenforgalmi adó beszedési számla,
- helyi iparüzési adó beszedési számla,
- termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója befizetésére jövedelemadó beszedési számla,
- a késedelmi pótlék befizetésére pótlék beszedési számla,
- a bírságok, önellenőrzési pótlék és a végrehajtási költség befizetésére bírság beszedési számla,
- a talajterhelési díj befizetésére talajterhelési díj beszedési számla,
- a helyi önkormányzatot megillető egyéb bevételek elszámolására szolgáló számla,
- köztartozások egyéb bevétele elszámolási számla,
- önkormányzati környezetvédelmi alap pénzeszközeinek elkülönítésére szolgáló számla,
- egyéb, meghatározott célú pénzeszközök elkülönítésére szolgáló számla,
- programonként az európai uniós forrásból finanszírozott programok lebonyolítására szolgáló számla,
- a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaiból származó pénzeszközök elosztására szolgáló fizetési számla,
- a helyi önkormányzat által ellátott, nem kötelező feladatok közé tartozó és túlnyomórészt nem helyi önkormányzati forrásból megvalósuló beruházások, fejlesztések megvalósítására szolgáló lebonyolítási számla,
- közigazgatási hatósági eljárási illeték, továbbá az azzal összefüggésben felszámított mulasztási bírság, késedelmi pótlék befizetésére szolgáló beszedési számla,
- gépjárműadó befizetésére szolgáló gépjárműadó fizetési számla,
- más által kimutatott adók módjára behajtandó köztartozások –kizárólag a helyi önkormányzatot megillető köztartozások kivételével – befizetésére idegen bevételek elszámolására szolgáló fizetési számla,
- lakásépítés és vásárlás munkáltatói támogatása számla,
- letéti számla,
- közfoglalkoztatási programokhoz nyújtott költségvetési támogatás elkülönítésére szolgáló számla,
- intézményi kártyafedezeti számla,
- VIP kártyafedezeti számla,
- VIP kártya fedezetbiztosítási számla,
- EFER elszámolási számla,
- fedezetkezelői számla,
- devizaszámla.³⁵

A Kincstár az önkormányzati alrendszerbe tartozók részére külön jogszabályban meghatározott pénzügyi fedezet és pénzügyi biztosíték elkülönített kezelésére igény esetén építtetői-fedezetkezelői számlát nyit és vezet.

A folyamatos pénzellátás érdekében a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a társulás, az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott önkormányzati egészségügyi intézmény a számlavezető megváltozásáról hozott döntéséről a Kincstárt a változás kitűzött időpontja előtt 30 nappal írásban tájékoztatni köteles. Ezzel párhuzamosan a döntés dokumentumait, illetve a kincstári be-

³⁵ 368/2011. (XII. 31) Kormányrendelet 145. § (3), (4) bekezdései alapján.

szedési megbízások benyújtására szóló felhatalmazó levél – a számlavezető ellenjegyzésével aláírt – eredeti példányát kell csatolnia és a választott számlavezetővel kötött szerződésben megjelölt pénzforgalmi számlaszámot kell közölnie.

A számla megnyitásáról, megszüntetéséről, a számla törzsadatokban bekövetkező változásokról a Kincstár írásban tájékoztatni köteles a számla megnyitására, megszüntetésére külön jogszabályban felhatalmazott szervet, a számlatulajdonost, az MNB-t, a NAV-ot, a Kincstári körön kívüli számlatulajdonosok, valamint az Áht. 79. § (4) és (4a) bekezdéseiben megjelölt ügyfelek esetében a cégbíróságot. A számla nyitása, megszüntetése, az intézményi adatok változtatása a törzskönyvi, vagy cégbírósági/bírósági bejegyzéshez, módosításhoz, törléshez szükséges valamennyi okirat Kincstárhoz történő benyújtását követően hajtható végre.

2019-től Pilot Projekt keretében kistelepülések könyvelési szolgáltatásait is elvégzi a Kincstár. 2014-től jelentős reform történt az államháztartási számviteli rendszerében, és nehézségeket idéz elő a megfelelő szakemberutánpótlás.³⁶

6.1.5 Építetői fedezetkezelés

A Kincstár építetői feladatkezelői feladatokat lát el az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet előírásai szerint annak érdekében, hogy az építőipari kivitelezési tevékenység fedezete célhoz kötötten kerüljön felhasználásra. A Kormányrendelet 17. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Kincstár építetői feladatkezelői feladatokat lát el az építetős és fővállalkozó kivitelező választása alapján a Kbt. (2015. évi CXLI. törvény a közbeszerzésekről) hatálya alá nem tartozó, de a Kbt. szerinti közösségi értékhatárt elérő vagy azt meghaladó értékű építőipari kivitelezési tevékenység esetén. 2015. november 1-jétől a Kbt. törvény 15. § (2) bekezdés szerint az Európai Bizottság határozza meg az uniós értékhatárokat bizonyos időszakonként és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A (3) bekezdés alapján évente kell rögzíteni a mindenkori költségvetési törvényben az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat. Az (5) bekezdésben foglaltak szerint az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat a Közbeszerzési Hatóság a Közbeszerzési Értesítőben minden év elején teszi közzé a honlapján, amelynek során az uniós értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A Kincstár az építetői fedezetkezelői tevékenysége során megkötöti a fedezetkezelői szerződést az építetősével, és fedezetkezelői számlát nyit számára, kezeli a fedezetkezelői számlán tartott összeget, tájékoztatja az építetősét a fedezetkezelői szerződés alapján rendelkezése alá helyezett fedezet mértékének alakulásáról. A Kincstár a rendelkezése alá helyezett fedezetből a teljesítésigazolásban megjelölt összegről kiállított számla alapján, a teljesítési igazolásban elismert ellenértéket a fővállalkozó kivitelező részére a fizetési határidőn belül kifizeti, amennyiben a fővállalkozó kivitelező teljesítésében részt vevő alvállalkozó(k) által teljesítésigazolás alapján számlázott összegeket a fővállalkozó határidőn belül kiegyenlítette (A ki nem egyenlített követelések összegét köteles visszatartani, majd azt haladéktalanul a teljesítésigazolással elismert, de határidőre ki nem egyenlített követelés jogosultjának kifizetni). Ezzel párhuzamosan a Kincstár alvállalkozói nyilvántartást vezetnek elektronikusan, melyben figyelemmel kísérik a fővállalkozó és alvállalkozó kivitelező nyilvántartási kötelezettségének teljesítését, az alvállalkozói teljesítések határidőben történő kifizetését. A Kincstár továbbá elvégzi a Kormányrendelet 20-21. §-ában kifejtett feladatokat.

³⁶ Molnár, P. – Hegedűs, Sz. (2017): Az államháztartási számvitel változásának hatásai a munkafolyamatokra és szervezési kérdésekre költségvetési szervek példáján keresztül. CONTROLLER INFO 3 pp. 37-41.

6.1.6 Helyi adók

A Kincstár látja el az önkormányzatok hatáskörébe tartozó adókkal, adók módjára behajtandó köztartozásokkal, az iparüzési adóval, a gépjárműadóval kapcsolatos adatszolgáltatás összesítését. A Kincstár felügyeli az önkormányzati adófeldolgozó programot, illetve az önkormányzatok adóügyi munkájához nyújt szakmai tanácsadást. Az önkormányzati adóadat-feldolgozási tevékenység az ONKADO program, az ASP ADÓ szakrendszer, valamint az adópolitikáért felelős miniszter által engedélyezett más program (adónyilvántartó rendszer) segítségével történik. A Kincstár feladata szakszerű tevékenységet nyújtania az adónyilvántartó rendszer használatához, valamint az új programverziók, módosításokat tartalmazó dokumentációk eljuttatása az önkormányzati adóhatósághoz.

Adóhatósági zárasi összesítők

Az önkormányzati adóhatóság legalább két alkalommal (június 30-ai állapotnak megfelelően első félévben, illetve december 31-ei állapotnak megfelelően év végi) zárasi összesítőt készít magánszemély és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 52. § 26. pontja szerinti vállalkozó bontásban, amely a következőképpen néz ki:

„vállalkozó: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző:

- a) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- b) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot meghaladja,
- c) a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll,
- d) egyéni cég, egyéb szervezet, ideértve azt is, ha azok felszámolás vagy végelszámolás alatt állnak”

A zárasi összesítőnek és az adószámlák összegeinek meg kell egyeznie. Az első félévi zárasi összesítőt tárgyév július 31-éig, az év végi zárasi összesítőt a tárgyévet követő év február 1-jéig küldi meg elektronikusan az önkormányzati adóhatóság a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának. Az önkormányzati adóhatóságok által megküldött zárasi összesítőkből a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága a tárgyév augusztus 15-éig készíti el a féléves megyei (fővárosi) szintű és településsors zárasi összesítőket, valamint a tárgyévet követő március 1-jéig az év végi megyei (fővárosi) szintű és településsors zárasi összesítőket, amelyeket elektronikus úton küld meg a Kincstár központi szervének. A Kincstár a beérkezett zárasi összesítőkből 10 napon belül országos szintű félévi és év végi zárasi összesítőket készít, amelyet elektronikusan megküld az adópolitikáért felelős miniszternek.

Az önkormányzati adóhatóság részére az adófeldolgozó program fejlesztője a Kincstár területileg illetékes megyei szerve útján küldi meg az első és második félévi zárasi összesítő teljesítéséhez szükséges végrehajtás-technikai útmutatót.

Adatszolgáltatás a Hivatali Kapu azonosítására szolgáló adatokról és a helyi iparüzési adó mértékéről

A Kincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül szolgáltat adatot az önkormányzati adóhatóság az állami adó- és vámhatósághoz benyújtott iparüzési adóbevallási nyomtatvány fogadására szolgáló Hivatali Kapu létesítésének időpontjáról, KRID azonosítójáról (Hivatal azonosító száma), valamint az azonosító adatában bekövetkezett változásról a létesítést, illetve a változást követő hónap tizedik napjáig. A Kincstár ezen adatokat feldolgozza, majd a települések szerinti bontásban (hozzárendelve a településhez tartozó KSH kódot) elektronikus úton feldolgozható formátumban, elektronikusan megküldi az állami adó- és vámhatóság részére havonta, az adatszolgáltatást követő hónap ötödik napjáig.

A Kincstár adatot szolgáltat havi rendszerességgel az állami adó- és vámhatóság részére a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 42/B. §-a szerint nyilvántartott és a honlapján közzétett adórendeleti adatokból (a Kincstárnak szolgáltatott adatok az önkormányzati adóhatóság részéről a 42/B. § szerint: a helyi adónem, a települési adónem bevezetésének napja, az önkormányzat által megállapított adóalap, adómérték, adókedvezmény, adómentesség szövege, a korábbiakban említett rendelkezések hatályba lépésének napja, az önkormányzat honlapjának címe, valamint legalább egy adóügyi információs telefonszám, elektronikus levélcím, és az önkormányzati adóhatóság levelezési címe, a helyi adónem, a települési adónem pénzforgalmi jelzőszáma, illetve a határozott időszakra megállapított adómérték, adómentesség, adókedvezmény esetén a határozott időszak lejártának időpontja). A Kincstár által nyújtott adatszolgáltatásba beletartozik a helyi iparüzési adót bevezető települési önkormányzat elnevezése, székhelye, KSH-kódja, és az állandó jellegű helyi iparüzési adó mértéke, az adómérték hatálybalépésének napja.

Adatszolgáltatás az adófelfüggesztést igénybevevő adózókról

A Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának az önkormányzati adóhatóság tárgyév március 1-jéig megküldi a tárgyév február 15-ei állapotot tükröző építményadó és a magánszemély kommunális adója fizetési kötelezettség alól igényelt adófelfüggesztésről készített összesítőt. A beérkezett összesítőkből a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága április 15-éig készíti el a megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt, melyet megküld a Kincstár központi szervének. A Kincstár központi szerve elkészíti az országos, megyei (fővárosi) és településsoros összesítőket, majd tárgyév április 30-ig elektronikusan megküldi az adópolitikáért felelős miniszternek.

Adatszolgáltatás az önkormányzati adóhatóság által kivetéssel megállapított adókról

Az önkormányzati adóhatóság kivetési összesítőt készít a kivetéssel megállapított:

- építményadóról,
- telekadóról,
- magánszemély kommunális adójáról,
- valamint a gépjárműadóról,

és a tárgyév április 1-jéig megküldi a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának.

A Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága a beérkezett kivetési összesítőkből elkészített megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt április 15-ig küldi meg a Kincstár központi szervének. A Kincstár elkészíti a beérkezett összesítőkből az országos összesítőt, amelyet április 30-áig küld meg elektronikusan az adópolitikáért felelős miniszternek.

Adatszolgáltatás az idegenforgalmi adóról

Az adóbeszedésre kötelezett által tárgyévre vonatkozóan beszedett és bevallott idegenforgalmi adó adatairól az önkormányzati adóhatóság elkészíti az összesítőt, amelyet a tárgyévet követő év március 1-jéig a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának megküldi. A Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága ezen adatokból megyei (fővárosi) összesítőt készít, amelyet április 15-éig elküld a Kincstár központi szervének. A Kincstár központi szerve a beérkezett adatokból országos összesítőt készít, majd elektronikusan megküldi az adópolitikáért felelős miniszter részére a tárgyévet követő év április 30-áig.

Adatszolgáltatás a jövedelemadóról

A Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának számára az önkormányzati adóhatóság a tárgyévbe bevallott jövedelemadó bevallásainak adatairól készített összesítőt a tárgyévet követő év április 30-áig küldi meg. Ezen adatokból a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít, amelyet május 15-ig küld meg a Kincstár központi szervének. A Kincstár központi szerve a beérkezett összesítőkből elkészíti az országos összesítőt, melyet megküld az adópolitikáért felelős miniszternek május 31-ig.

Adatszolgáltatás az állandó jellegű helyi iparüzési adóról

Az adózók által a tárgyévet követő év május 31-ig benyújtott állandó jellegű helyi iparüzési adóról szóló bevallásai alapján az önkormányzati adóhatóság összesítőt készít, melyet a tárgyévet követő év július 31-éig a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának küld meg. Az állandó jellegű helyi iparüzési adó bevallásainak feldolgozásáról a Kincstár területileg illetékes megyei szerve megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít, és azt augusztus 15-éig a Kincstár központi szervének megküldi. A Kincstár központi szerve ezen adatokból országos, megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít, melyet elektronikusan megküld az adópolitikáért felelős miniszternek szeptember 1-jéig.

Az önkormányzati adóhatóság az adózóknak a tárgyévben benyújtott állandó jellegű helyi iparüzési adóelőleg kiegészítéséről szóló, tárgyévben beérkezett bevallásainak adatairól elkészíti az összesítőt, melyet a tárgyévet követő év január 15-éig a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának küldi meg. Az állandó jellegű helyi iparüzési adóelőleg-kiegészítés bevallásainak feldolgozásáról a Kincstár területileg illetékes megyei szerve megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít, és azt január 30-áig a kincstár központi szervének megküldi. A Kincstár központi szerve február 15-éig elektronikusan megküldi az országos, megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt az adópolitikáért felelős miniszter részére. (Az adatszolgáltatásról a 37/2015. (XII. 28.) NGM rendelet 13. §-a rendelkezik.)

Adatszolgáltatás az ideiglenes jellegű helyi iparüzési adóról

Az önkormányzati adóhatóság a tárgyévben fennálló adóköteles időszakokról beérkezett, és a tárgyévet követő év január 31-éig beérkezett ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység adókötelezettségéről szóló adóbevallásainak feldolgozásáról összesítőt készít, melyet a tárgyévet követő év március 1-jéig megküld a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóság részére. Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység adókötelezettségéről szóló adóbevallásokból a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága megyei (fővárosi) összesítőt készít, amelyet a tárgyévet követő év március 31-éig a Kincstár központi szervének megküld. A Kincstár központi szerve a beérkezett adatokból készített országos összesítőt a tárgyévet követő év április 30-áig küldi meg az adópolitikáért felelős miniszter részére elektronikusan úton.

Adatszolgáltatás a távhőszolgáltatásról más hőellátásra áttérő által felhasznált hőmennyiség és annak előállításánál kibocsátott szén-dioxid után fizetendő díjról

Az önkormányzati adóhatóság a távhőszolgáltatásról más hőellátásra áttérő által felhasznált hőmennyiség és annak előállításánál kibocsátott szén-dioxid után fizetendő díj adatairól a december 31-ei állapotnak megfelelően az általa elkészített összesítőt a tárgyév április 30-áig a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának megküldi. Ezen adatokból a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít, amelyet a tárgyév május 15-éig küld meg a Kincstár központi szerve részére. A Kincstár központi szerve a beérkezett adatokból elkészített országos összesítőt tárgyév május 31-éig küldi meg elektronikusan az adópolitikáért felelős miniszter részére.

Adatszolgáltatás a talajterhelési díjról

Az önkormányzati adóhatóság a tárgyévben bevallott talajterhelési díj bevallások adatairól készített összesítőt április 30-áig küldi meg a Kincstár területileg illetékes megyei igazgatóságának. A Kincstár területileg illetékes megyei igazgatósága megyei (fővárosi) és településsoros összesítőt készít a talajterhelési díj adatairól, és megküldi azt a Kincstár központi szervének május 15-éig. A Kincstár központi szerve a beérkezett adatokból országos összesítőt készít, és azt május 31-éig az adópolitikáért felelős miniszter részére elektronikus úton megküldi.

6.2. Az önkormányzati ASP rendszer³⁷

6.2.1 Az ASP rendszer bevezetése

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban Mőtv.) alapján 2016. július 1-jétől kötelező az ASP informatikai rendszer használata Magyarországon, amely az egységesített, elektronikus önkormányzati ügyviteli megoldásokat biztosítja országos szinten. Az Mőtv. felhatalmazása alapján 2016. szeptember 3-án lépett hatályba az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Kormányrendelet, amely leírja a csatlakoztatási és a későbbi működtetési folyamat kereteit. **A Kormány az önkormányzati ASP rendszert a Magyar Államkincstár útján működteti.**

A Kincstár működtetési feladatai:

- a csatlakozás- és szolgáltatás-menedzsment ellátása,
- a szolgáltatási szerződések csatlakozó szervezetekkel való megkötése és módosítása,
- ügyfélszolgálat biztosításával a szolgáltatással kapcsolatos ügyfél-kapcsolattartási, tájékoztatási és adminisztratív feladatok ellátása, biztosítva a hibabejelentés lehetőségét,
- a szolgáltatásokkal kapcsolatos kommunikációs és képzési feladatok koordinációja.

Az ASP rendszer támogatást nyújt az önkormányzatok hatósági és gazdálkodási feladataik ellátásához. A rendszer bevezetése előtti különböző, vagy eltérő önkormányzati szoftverek nem minden esetben támogatták az elektronikus folyamatokat. Az eltérő informatikai hátterek hátrányai voltak, hogy a lakosság eltérő minőségű szolgáltatásokat tudott igénybe venni, illetve nem volt lehetőség a költséghatékony, modern, központi, egységes elektronikus ügyintézési szolgáltatások kialakítására. Az ASP rendszer bevezetésével az önkormányzati hatósági feladatok elvégzése javul, illetve az igazgatási szolgáltatások különbségei csökkennek az eltérő, különböző mérettel bíró területeken. Az ASP szolgáltatással kapcsolatosan a Kincstár feladata az önkormányzatok, felkészülésük támogatása, a szolgáltatásokkal kapcsolatos központi koordináció, kommunikációs és képzési feladatok ellátása. A Kincstár biztosítja:

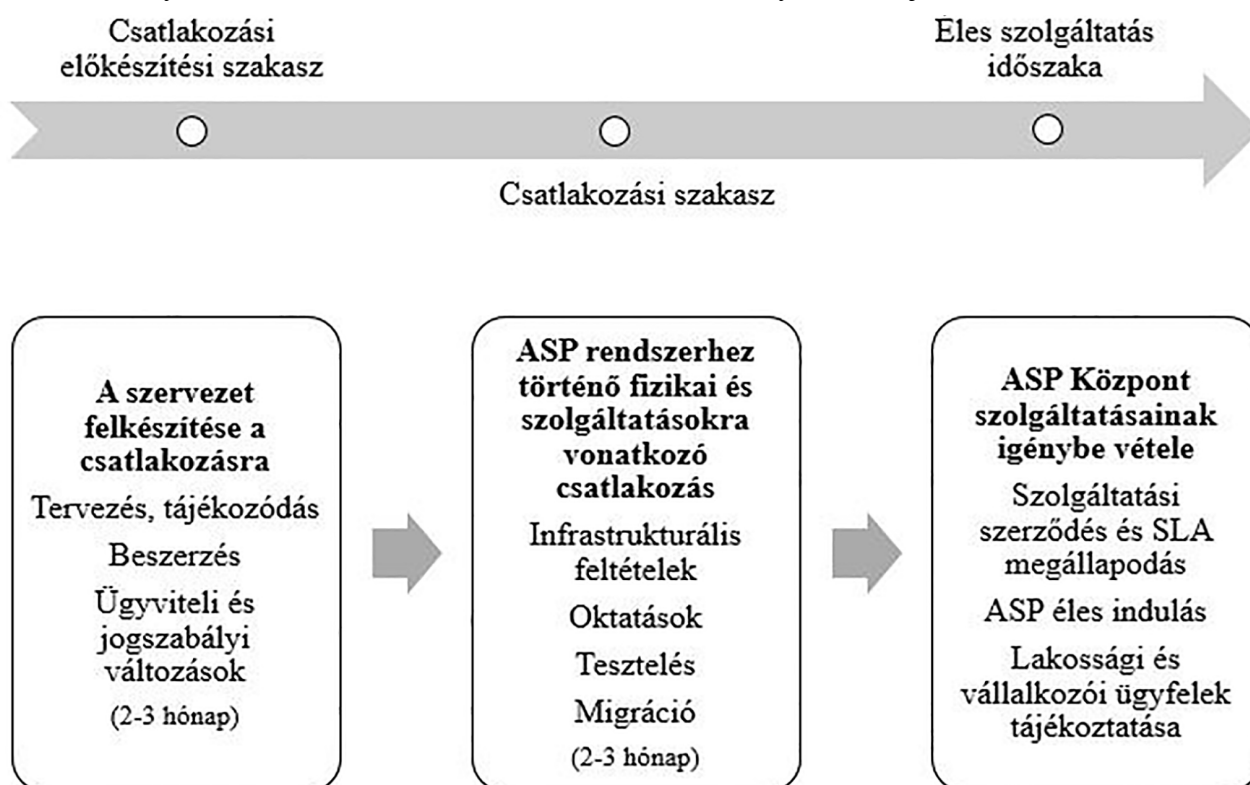
- az Önkormányzati Adó,
- az Ingatlanvagyon-kataszter,
- az Ipar- és Kereskedelmi szakrendszerek,
- a Hagyatéki leltár szakrendszerek,
- a Keretrendszer és támogató rendszerek,
- az Önkormányzati Adattárház fejlesztését és rendszertámogatását, továbbá

³⁷ Magyar Államkincstár belső anyaga alapján.

- a folyamatos tájékoztatást,
- valamint az ügyfélszolgálatot.

A Kincstár köti meg a szolgáltatási szerződéseket a csatlakozó önkormányzatokkal. A helyi önkormányzat az önkormányzati ASP rendszerhez a keretrendszer és a szakrendszerek igénybevételével, vagy az önkormányzati ASP rendszer által támogatott feladatok önálló informatikai támogatása mellett, az önkormányzati adattárház számára meghatározott adatok átadását lehetővé tevő interfész (adatok automatizált módon, elektronikus úton történő átadását lehetővé tevő kapcsolódási felület) kiépítésével csatlakozhat. Az önkormányzatoknak ASP rendszerhez történő csatlakozása során számos technikai, ügyviteli és szabályozási feltételeknek kell megfelelniük, valamint feladatot kell végrehajtaniuk.

Az önkormányzatok ASP rendszerhez történő csatlakozási folyamatábrája:

3. ábra: Csatlakozási folyamat az ASP rendszerhez
 Forrás: A kincstár belső anyaga alapján szerzők szerkesztése

A csatlakozás előkészítési szakasz célja az önkormányzatok felkészítése a csatlakozásra, az ASP rendszerhez folytatott kommunikációs csatornák kiépítése, a csatlakozás helyi feladatainak megtervezése, a csatlakozási feltételek biztosításához szükséges beszerzések megkezdése, a Szolgáltatási szerződés megkötése. A kapcsolattartás kiemelt színtere a Kincstár által működtetett eAdat rendszer.

- A csatlakozási szakasz célja az ASP rendszerhez történő fizikai és szolgáltatásokra vonatkozó szerződéses csatlakozás, mely során az önkormányzat kialakítja az Önkormányzati ASP rendszer helyi működtetéséhez szükséges műszaki, technológiai, infrastrukturális, üzemeltetési feltételeket, sor kerül az önkormányzatok felhasználói oktatására, a bevezetett rendszerek felhasználói tesztelésére és a szükséges migrációs feladatok elvégzésére, valamint a Szolgáltatási szerződés megkötésére.
- Az éles szolgáltatás időszak célja, hogy az ASP rendszer a megkötött Szolgáltatási szerződés szerinti szolgáltatási szint megállapodások mentén nyújtsa az önkormányzatoknak az önkormányzati ASP rendszer szolgáltatásait.

A csatlakoztatási időszakban mind a csatlakozó önkormányzatok, mind az ASP rendszer üzemeltetője (NISZ), valamint az ASP rendszert működtető szervezete (Kincstár) számára számos feladat hárul:

A csatlakozás-előkészítési szakasztevékenységei:

- kapcsolatfelvétel, önkormányzati tájékoztatás: Tájékoztatási Portálon és a Kincstár által biztosított, szervezett egyéb csatornákon és fórumokon (például megyei tájékoztatók, eAdat rendszer);
- tájékoztató felületek és események menedzselése: információk folyamatos frissítése, visszajelzések, kérdések fogadási rendjének kialakítása, ügyfélszolgálati funkciók biztosítása;
- adatbekérés: igényfelmérés, például képzési tervek összeállításához létszám- és egyéb adatok bekérése, települési portál igénybevételére vonatkozó szándék felmérése;
- csatlakozási feladatokat megtervezése: az önkormányzatok helyi tervezése, ütemezése a Kincstárral és a NISZ-szel egyeztetve;
- ASP Szolgáltatásigénylés: Szolgáltatási szerződés előkészítése;
- szolgáltatási szerződés megkötése.

A csatlakozási szakasz tevékenységei:

- szabályzási háttér megteremtése, szervezeti, ügyviteli változások beépítése a működési rendbe, valamint a szükséges módosítások a helyi szabályzatokon (például ügyviteli vagy informatikai biztonsági területen);
- műszaki feltételek megteremtéséhez szükséges, illetve szolgáltatásokhoz kapcsolódó (tesztelési, migrációs stb.) beszerzések, mely az önkormányzat felkészülési feladatainak része;
- Infrastrukturális feltételek megteremtése (eszközök, felhasználói hozzáférés, IT biztonsági feltételek, műszaki-technológiai feltételek kialakítása), mely az önkormányzat felkészülési feladatainak része;
- a rendszer testreszabása, paraméterezés (jogosultságkezelés, iratminták, űrlapok, ügyviteli működés), amely az önkormányzat felkészülési feladatainak része a Kincstárral együttműködésben;
- felhasználói oktatások szervezése, e-learning biztosítása, amely a Kincstár feladata;
- migráció, amely az önkormányzat felkészülési feladatainak része a Kincstárral együttműködésben;
- felhasználói tesztek, melyek az önkormányzat felkészülési feladatainak része a Kincstárral együttműködésben.

Az éles szolgáltatás indítási szakasz tevékenységei:

- éles indulás tervezése és támogatása, stabilizáció, valamint
- tájékoztatással kapcsolatos feladatok az éles induláshoz kapcsolódóan.

A csatlakoztatási folyamat kiemelt szereplői:

- a folyamatokat koordináló Kincstár Központ,
- a helyi csatlakoztatási és oktatási feladatokat ellátó Kincstár megyei igazgatóságok,
- valamint a felkészülési feladatokat és csatlakozást végrehajtani köteles önkormányzatok.

A csatlakoztatás a szabályozás szerint három nagy ütemben történik 2016-2017 fordulóján, 2017-2018 fordulóján, és 2018- 2019. fordulóján.

A folyamat során a szereplők feladatai a 2019-es csatlakoztatási ciklusban a következők:

Sor-szám	Feladat	Felelősök és feladatok		
		Kincstár Központ	Kincstár Megyei Igazgatóság	Önkormányzat
Szerződéskötési feladatcsoport				

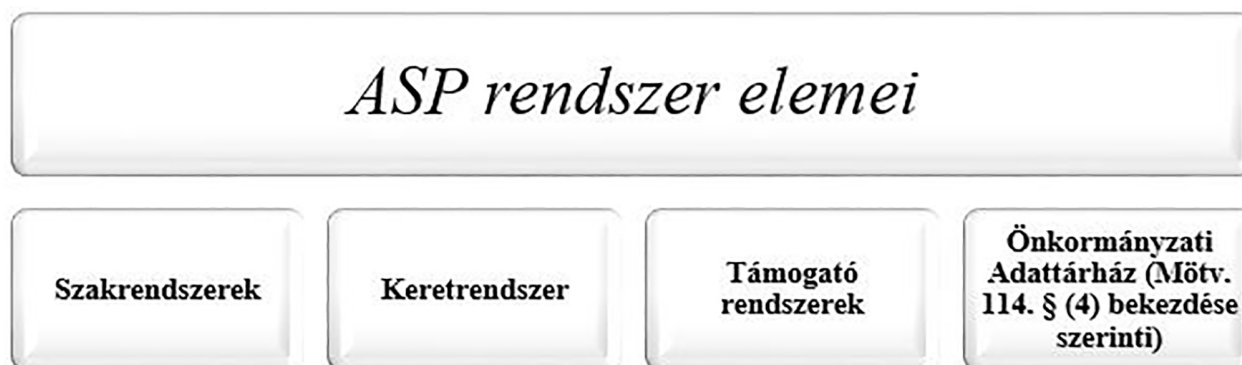
Sor-szám	Feladat	Felelősök és feladatok		
		Kincstár Központ	Kincstár Megyei Igazgatóság	Önkormányzat
1.	Szolgáltatási szerződés megküldése az önkormányzatok részére	Szerződésminta elkészítése, kommunikációs csatorna, kapcsolattartás központi szervezése: eAdat rendszeren keresztül való kiküldés	Megyében található települések részére támogatás, ügyfélszolgálat biztosítása	Szolgáltatási szerződés áttekintése, a kapcsolódó űrlap helyi adatokkal való feltöltése
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
2.	Önkormányzat által aláírt Szolgáltatási szerződés megküldése a Kincstárnak	A szerződések aláírása és az aláírt példány visszaküldése a településeknek	A szerződések összegyűjtése és ellenőrzése a megyékben	Az aláírt Szolgáltatási szerződés megküldése a Kincstár megyei igazgatóság részére
	<i>Sorrend</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Oktatási feladatscsoport				
3.	Beiskolázási felmérés: szakrendszerenkénti felhasználók létszáma, és az oktatás tervezése	Adatbekérők összeállítása a beiskolázási tervek elkészítéséhez Adatbekérés közzététele az eAdat rendszeren keresztül	Adatbekérések alapján a beiskolázási adatok összegyűjtése, feldolgozása	Adatszolgáltatás, helyi beiskolázási terv elkészítése
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
4.	Oktatások	Tananyagfejlesztés, elektronikus oktatások központi biztosítása, oktatástervezés, oktatásigazgatás, központi koordináció	Jelenléti oktatások szervezése és lebonyolítása a megye településein	Beiskolázás és részvétel az oktatásokon A képzések felvétele az éves továbbképzési tervekben
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Csatlakozási feladatscsoport				
5.	Tenant (A bérlői fiók neve. Bérlő minden a jogszabályban meghatározott, Önkormányzati ASP-t használó szervezet) adminisztrátor nevének, elérhetőségének megküldése az ASP Központ részére	Adatszolgáltatásra való felhívás, a formátum megadása az eAdat rendszeren keresztül	Adat-szolgáltatások összesítése, ellenőrzése	Adatszolgáltatás
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
6.	Tenantok létrehozása	ASP Központ létrehozza a tenantokat	-	-
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>		
7.	Felhasználók felvitele, jogosultságok, szerepkörök beállítása; Keretrendszer beállításainak véglegesítése	Tájékoztató kiadása az elvégzendő feladról, annak lépéseiről	-	Tenantok létrehozása, Keretrendszer
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>		<i>2</i>
8.	Helyi önkormányzati csatlakozási feltételek biztosítása: infrastruktúra, adattisztítás	Adattisztítási folyamat támogatása (pl ADÓ központi eszköz biztosítása) és ellenőrzése; szakrendszer paraméterezése (például: GAZD esetén Beállításvarázsló futtatása)	Adattisztítás szakmai támogatása Paraméterezés szakmai támogatása	Adattisztítás elvégzése Beállításvarázsló futtatása
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
9.	Migrációs feladatok	Migráció támogatása és ellenőrzése: migráció ütemezése, próbamigrációk támogatása, önkormányzati migrációs eredmények ellenőrzése	Migráció szakmai támogatása	Migrációs feladatok elvégzése
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>

Sor-szám	Feladat	Felelősök és feladatok		
		Kincstár Központ	Kincstár Megyei Igazgatóság	Önkormányzat
10.	Önkormányzat szervezeti keretein belüli dokumentációk módosítása (például SZMSZ, helyi szabályzatok)	Szabályozási kérdésekben felmerülő kérdésekre állásfoglalások, válaszok kiadása	-	Helyi szabályozási feladatok elvégzése
	<i>Sorrend</i>	<i>1 – 3</i>		<i>1</i>
11.	Éles átállás	Éles indulás központi tervezése, támogatása	Éles indulás megyei támogatása	Éles használat megkezdése
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
12.	Ügyfélszolgálat és Hibajegykezelő ismeretése, működtetése	Folyamatok kialakítása, központi és megyei munkatársak felkészítése, központi ügyfélszolgálat	Megyei ügyféltámogatási feladatok elvégzése, részvétel a probléma-kezelésben	Hibajegyek meghatározott ügyfélszolgálati folyamatok szerinti beküldése
	<i>Sorrend</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>

*Forrás: A Magyar Államkincstár belső anyaga
2. táblázat: A 2019-es csatlakozási feladatok megoszlása*

6.2.2 Az ASP rendszer felépítése

Az ASP rendszer elemeit az alábbi ábra mutatja:

*4. ábra: Az ASP rendszer elemei
Forrás: A Kincstár belső anyaga alapján a szerzők szerkesztése*

A szakrendszerek közé a következő rendszerek tartoznak: az iratkezelő rendszer, az önkormányzati települési portál rendszer, az elektronikus ügyintézési portál rendszer, ideértve az elektronikus-ürlapszolgáltatást, a gazdálkodási rendszer, az ingatlanvagyon-kataszterrendszer, az önkormányzati-adórendszer, az ipar- és kereskedelmi rendszer és a hagyatéki leltár-rendszer. A keretrendszer a szakrendszerek eléréséhez az egységes felületet és hozzáférést, az egységes felhasználó-, és jogosultságkezelést, illetve a rendszerszintű menedzsment (üzleti) funkciókat biztosítja a felhasználóknak.

Az önkormányzati ASP rendszer támogató rendszerei segítik a napi adminisztratív, ügyfélszolgálati és működtetési feladatokat. A szigorú adatvédelmi szabályok mellett működő önkormányzati adattárház adattartalma segíti a kormányzati és az önkormányzati döntések előkészítését, melybe csak deperszonalizált adatok kerülnek betöltésre. Az adattárház teremti meg a lehetőséget az önkormányzatok által teljesítendő különböző adatszolgáltatások adatminőségének felül-vizsgálatára, azok racionalizálására és az önkormányzatok tehermentesítésére. A Kincstár az önkormányzati adattárház-

ban tárolt adatokkal kapcsolatosan adatkezelői feladatokat lát el. Ennek keretében a Kincstár:

- saját feladatainak ellátásához,
- az érintett helyi önkormányzat számára a saját adatai, valamint a helyi önkormányzat és az önkormányzati érdekszövetség számára a helyi önkormányzatok anonimizált, összehasonlításra és elemzésre alkalmas adatainak vonatkozásában,
- a helyi önkormányzatokért, az adópolitikáért, az államháztartásért, valamint a gazdaságpolitikáért felelős miniszter, a Központi Statisztikai Hivatal és az Állami Számvevőszék számára jogszabályban rögzített feladataik ellátása céljából rendszeres és eseti adatlekérdezést, adatösszegzést és adatszolgáltatást végez.

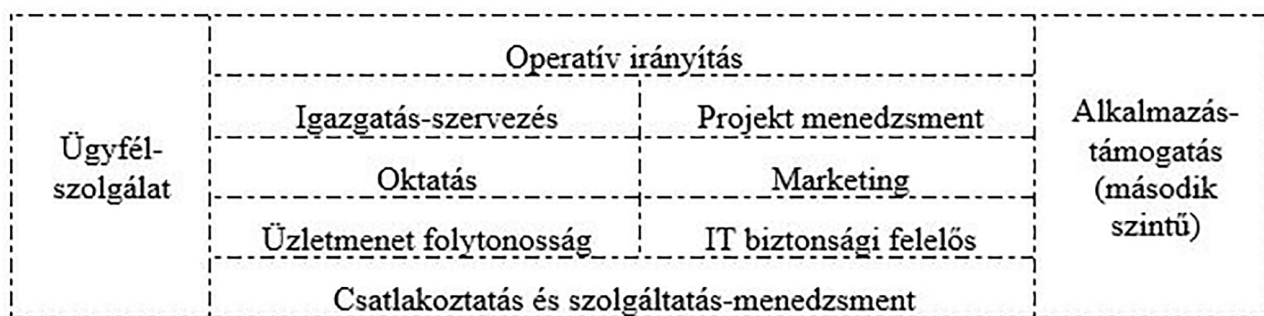
6.2.3 Az ASP rendszer működtetése

Az önkormányzati ASP rendszer alpinfrastruktúráját, egyes elemeit a NISZ Zrt. üzemelteti. Az ügyfél- és rendszertámogató feladatokat pedig a Kincstár, a központi szolgáltató és a KINCSINFO Non-profit Kft. látja el az alábbi táblázat szerint:

	Az önkormányzati ASP rendszer eleme	Ügyfél-támogatás	Alkalmazás-üzemeltetés	Rendszer-támogatás
1.	iratkezelő rendszer	Kincstár	NISZ Zrt.	NISZ Zrt.
2.	önkormányzati települési portál rendszer	Kincstár	NISZ Zrt.	NISZ Zrt.
3.	elektronikus ügyintézési portál rendszer, ideértve az elektronikus űrlap-szolgáltatást	Kincstár	NISZ Zrt.	NISZ Zrt.
4.	gazdálkodási rendszer	Kincstár	IdomSoft Zrt.	IdomSoft Zrt.
5.	ingatlanvagyon-kataszter	Kincstár	Kincstár	Kincstár
6.	önkormányzati adó rendszer	Kincstár	Kincstár – KINCSINFO Non-profit Kft. Kincstár	KINCSINFO Nonprofit Kft.
7.	ipar- és kereskedelmi rendszer	Kincstár	Kincstár	Kincstár
8.	támogató rendszerek	Kincstár	Kincstár	Kincstár
9.	önkormányzati adattárház	Kincstár	Kincstár	Kincstár
10.	keretrendszer	Kincstár	Kincstár	Kincstár
11.	hagyatéki leltár rendszer	Kincstár	Kincstár	Kincstár

3. táblázat: Az önkormányzati ASP rendszer szolgáltatásainak üzemeltetési és rendszertámogató feladatainak ellátása

Forrás: A Magyar Államkincstár belső anyaga

5. ábra: A Kincstár mint az önkormányzati ASP Központ menedzsment szervezete

Forrás: www.allamkincstar.gov.hu/ (utolsó letöltés: 2019. 09. 24.)

7. ÁLLAMADÓSSÁG KEZELŐ KÖZPONT

Magyarország gazdasági stabilitásáról a 2011. évi CXCV. törvény rendelkezik. A Stabilitási törvény határozza meg az államadósság fogalmát, számításának módját, rendelkezik az Államadósság Kezelő Központ (továbbiakban: ÁKK, későbbiekben: ÁKK Zrt.) és a Költségvetési Tanács feladatairól, a közteherviselés és a nyugdíjrendszer alapvető szabályairól, illetve a hitelintézeteknek vagy a Szanálási Alapnak nyújtható kölcsönök szabályairól.³⁸ Működésileg az Államadósság Kezelő Központ a Magyar Államkincstártól „elválaszthatatlan” tevékenységet végez, amelynek a lényegét a fejezet további részében foglaljuk össze.

7.1. Az ÁKK története, az államadósság-kezelés jelenlegi szervezeti és döntéshozatali rendjének kialakulása Magyarországon az 1990-es évektől napjainkig³⁹

1993. április 1.: Megalakult az Állami Értékpapír Kibocsátást Szervező Iroda részleges feladatkörrel, az adósságkezelésben fontos szerepe volt a Pénzügyminisztériumnak és a Magyar Nemzeti Banknak is.

1995. május: Megkezdte munkáját az Államadósság Kezelő Központ az Alapító okirat módosításával, a Pénzügyminisztérium felügyeletével, azzal a céllal, hogy az adósságkezeléssel kapcsolatos valamennyi funkció egy szervezetben menjen vége. Ez a törekvés fokozatosan valósult meg.

1996. április 1.: Az ÁKK a Kincstár elnökének felügyelete alá került, és átvette a belföldi adósságkezeléssel kapcsolatos tevékenységeket. Ezzel egyidőben az adósságkezelés stratégiai és elvi kérdéseivel kapcsolatos döntési rend is megváltozott, a Pénzügyminisztérium, a Kincstár, az ÁKK és a jegybank vezetőiből álló úgynevezett Kincstári Tanács lett a felelős e döntések meghozataláért.

1996. november 1.: A Magyar Államkincstár 19 fiókból álló saját fiókhálózatában közvetlen állampapír-forgalmazást is végez a lakosság számára, mely tevékenység szakmai irányítását az ÁKK látja el.

1997. január 2.: Az ÁKK megkezdte a központi költségvetés külföldi adósságának kezelését, amelynek kiemelkedő állomása 1999. január 1-je, ettől kezdődően az ÁKK a Magyar Állam nevében eljárva külföldi forrásbevonási műveleteket is végez.

2001. március 1.: A pénzügyminiszter megalapította az Államadósság Kezelő Központ Részvénytársaságot, amely a jogok és kötelezettségek vonatkozásában a Magyar Államkincstár Államadósság

³⁸ Lentner Cs. (2013): Közpénzügyek és államháztartástan, Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv kiadó, Budapest, p. 212.

³⁹ Lásd: <http://www.akk.hu/hu/oldal/akk#tortenete>

Kezelő Központ jogutódja. A megalapításról rendelkező Államháztartási törvény módosítása lehetővé tette, hogy az adósságkezelés rugalmas, a követelményekre gyorsan reagálni képes félig piaci szervezeten belül valósuljon meg. Az elkülönült ügynökség létrehozásának célja a kitűzött stratégiai célok egyértelmű döntési, felelősségi és számonkérési rendszerben történő végrehajtása. Az ÁKK Rt. megalakításával megszűnt a Kincstári Tanács, és ezután a stratégiai döntéseket az alapító pénzügyminiszter és az ÁKK Rt. igazgatósága hozza meg.

2003. június 30.: Az Áht. módosításával az ÁKK Rt. egyértelműen felelőssé vált a központi költségvetés fizetőképességének fenntartásáért és az állam átmenetileg szabad pénzeszközeivel való gazdálkodásért is.

2004. január: Az ÁKK Rt. a piacon már likviditáskezelési célú tevékenységet is végez (például repo⁴⁰műveletek). Szintén 2004-től az ÁKK Rt. közvetlenül a piacon köti a devizaadósság-kezelés keretében a fedezeti (swap) műveleteket.

2006. augusztus 28.: A társaság elnevezése (cégneve) Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaságra, illetve rövidített elnevezése ÁKK Zrt.-re módosult.

2010. május 29.: A Kormányzati struktúra átalakításával a társaság alapítói jogait a Nemzetgazdasági Miniszter gyakorolja.

2012. január 1.: Az ÁKK Zrt. jogállását és tevékenységét a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozza, míg az előbbi időponttól az ÁKK Zrt. tevékenységét és jogállását korábban szabályozó, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (régi Áht.) hatályon kívül helyezésre került.

7.2. Az ÁKK Zrt. jogállása⁴¹

A Stabilitási törvény 11. §-a alapján:

„Az államháztartás központi alrendszere finanszírozási igényének teljesítése és a 3. § (1) bekezdés a), b), e) és g) pontja szerinti adósságának (a) hitel, kölcsön felvétele, átvállalása a folyósítás, átvállalás napjától a végtörlesztés napjáig, és annak aktuális tőketartozása, b) a Számvitelről szóló törvény szerinti hitelviszonyt megtestesítő értékpapír forgalomba hozatala a forgalomba hozatal napjától a beváltás napjáig, kamatozó értékpapír esetén annak névértéke, egyéb értékpapír esetén annak vételára, e) a visszavásárlási kötelezettség kikötésével megkötött adásvételi szerződés eladói félként történő megkötése – ideértve az Szt. szerinti valódi penziós és óvadéki repóügyleteket is – a visszavásárlásig, és a kikötött visszavásárlási ár, g) hitelintézetek által, származékos műveletek különbözőzeteként az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-nél elhelyezett fedezeti betétek, és azok összege) kezelése érdekében végzett pénzügyi műveletekről az államháztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján gondoskodik.”

Az ÁKK Zrt. egyszemélyes zártkörűen működő részvénytársaság, melynek részvényei névre szólóak és forgalomképtelenek. Az ÁKK Zrt. tulajdonosa az állam, és az alapításhoz, valamint a tulajdonosi jogok gyakorlásához kapcsolódó jogokat az államháztartásért felelős miniszter gyakorolja az igazgatóság jogkörének elvonása nélkül. A Polgári Törvénykönyv gazdasági társaságokra

⁴⁰ Repo: értékpapír-visszavásárlási megállapodás.

⁴¹ 7.2. és 7.3. pont forrása: 2011. évi CXCV. törvény.

vonatkozó rendelkezései (a Stabilitási törvény rendelkezései mellett) alkalmazandók az ÁKK Zrt. működésére. Az ÁKK Zrt. igazgatóságában és felügyelő bizottságában a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényben meghatározott állami vezetők tisztséget viselhetnek. A felügyelő bizottság hatásköre azonban nem terjed ki az államháztartás központi alrendszere adósságának kezelési stratégiája, az ezzel kapcsolatos teljesítménymutatók és a finanszírozási tervek véleményezésére.

Az ÁKK Zrt. önállóan gazdálkodik a vagyonával a jogszabályok, alapítói határozatok, valamint az igazgatósági határozatok keretein belül. Az ÁKK Zrt. bevételei a Stabilitási törvény 12. § (2) bekezdése alapján „*az államháztartás központi alrendszere adósságának a 3. § (1) bekezdés a), b), e) és g) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része kezelésével összefüggésben a központi költségvetésről szóló törvényben e célra megállapított előirányzat, amelyet havi egyenlő részletekben kell az ÁKK Zrt. rendelkezésére bocsátani, valamint az egyéb bevételek.*”

Az ÁKK Zrt. az MNB-nél vezeti a pénzforgalmi számláját. Feladatai ellátásához továbbá vezethet a KELER Központi Értéktár Zrt.-nél értékpapír letéti- és értékpapírszámlát, valamint devizaszámlát, a Magyar Nemzeti Banknál vagy hitelintézetnél devizaszámlát.

7.3. ÁKK Zrt. feladatai

A Stabilitási törvény 13. § (1) bekezdése szerint:

„A központi költségvetés költségvetési hiányának finanszírozása érdekében az államháztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján

- a) a központi költségvetésről szóló törvény felhatalmazása alapján szervezi az államháztartás központi alrendszere adósságának a 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része terhére elszámolandó állampapír-kibocsátást, hitelfelvételt és adósság-átvállalást,*
- b) elkészíti a központi költségvetés éves és középtávú finanszírozási tervét, kidolgozza az a) pont szerinti adósság finanszírozási stratégiáját,*
- c) gondoskodik az államháztartás központi alrendszere adósságának a 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része terheinek kifizetéséről,*
- d) a központi költségvetésről szóló törvény felhatalmazása alapján az Áht. 76. § (1) bekezdés b) pontja szerinti előrejelzés (azaz a kincstári kör számláinak kiadási és bevételi összesített egyenlegének az alakulása) figyelembevételével gondoskodik a központi költségvetés fizetőképességének fenntartásáról, valamint az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezeléséről,*
- e) szervezi a másodlagos állampapír-piacot,*
- f) a másodlagos állampapír-piacon saját számlás kereskedést, értékpapír kölcsönzést, repó és fordított repó műveleteket végez, valamint azonnali, határidős, fedezeti, csere és származtatott ügyleteket köt, továbbá letétkezelési és letéti őrzési feladatokat lát el,*
- g) elemzi az a) pont szerinti adósság-szolgáltatás és az állampapírpiac folyamatait,*
- h) közreműködik az államadósság számításában, tájékoztatást ad az államháztartás központi alrendszere adósságának a 3. § (1) bekezdés a), b), e) és g) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része alakulásáról, az állampapírpiac folyamatairól,*
- i) véleményezi az egyedi állami kezességvállalás, garanciavállalás mellett nyújtott hitelek és kibocsátott kötvények feltételeit,*
- j) hitel-betét műveleteket végez,*
- k) közreműködik az állami kezesség, garancia melletti hitel- és kölcsönfelvétellel, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátással kapcsolatos feladatok ellátásában.”*

A 13. § (4) bekezdése alapján további feladatokat láthat el:

- a) „a) jogszabály felhatalmazása alapján állami kezességgel, állami garanciával biztosított, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok forgalomba hozatalát szervezheti, ezzel kapcsolatos tanácsadási feladatokat láthat el,
- b) a (2) bekezdésben meghatározott mértékű díj (azaz a központi költségvetés terhére az alapügyben szereplő tőke összege legfeljebb 0,025 százaléknak megfelelő díjazás) ellenében közreműködhet az állam, az önkormányzat, valamint ezek többségi tulajdonában álló gazdálkodó szervezete hitelfelvételével, kölcsönfelvételével, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjának kibocsátásával kapcsolatos feladatok – ideértve az üzleti stratégiával kapcsolatos tanácsadást is – ellátásában,
- c) közreműködhet az Országos Betétbiztosítási Alap és a Szanálási Alap szabad pénzeszközeinek kezelésében, valamint annak hitelfelvételével, kölcsönfelvételével, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjainak kibocsátásával kapcsolatos feladatok – ideértve az üzleti stratégiával kapcsolatos tanácsadást is – ellátásában,
- d) jogszabály felhatalmazása alapján az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság számára az állam nevében nyújtott, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdésében meghatározott beruházást finanszírozó tőkeemelés megvalósításához kapcsolódó fizetési kötelezettségeket (beleértve az Oroszországi Föderáció Kormánya és Magyarország Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2014. évi XXIV. törvénnyel kihirdetett Megállapodás 1. cikk 2. pontja szerinti fizetéseket is) teljesíthet az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló szervezet által meghatározott módon, összegben és ütemezés szerint,
- e) közreműködhet a Befektető-védelmi Alap pénzeszközeinek kezelésében.”

7.4. A magyar állampapírpiac főbb termékei⁴²

- Magyar Államkötvény: a kötvényről szóló 285/2001. (XII.26.) Kormányrendelet szerint kibocsátott, névre szóló, dematerializált értékpapír. Jelenleg 3, 5, 10 és 15 éves futamidejű, fix kamatozású és 3, 5 éves futamidejű, változó kamatozású államkötvények kerülnek kibocsátásra. A kötvény névértéke 10.000 forint.
  - Kik vásárolhatják meg? Természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek, illetve átruházhatják egymás között. Devizakülföldiek a hatályos devizajogszabályok és a Kibocsátó esetleges korlátozásainak figyelembevételével vásárolhatják meg és ruházhatják át.
- Prémium Magyar Állampapír (korábbi neve: Prémium Magyar Államkötvény): 3 és 5 éves futamidejű, változó kamatozású, 1.000 forintos alapcímletű dematerializált értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre.
  - Kik vásárolhatják meg? Jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek szerezhetik meg. Az állampapírt az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják, és egymás között átruházhatják.
- Bónusz Magyar Állampapír (korábbi neve: Bónusz Magyar Államkötvény): 4, 6 és 10 éves futamidejű, 1 forintos alapcímletű, változó kamatozású dematerializált értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre.

⁴² Lásd: <http://www.akk.hu/hu/oldal/allampapir-forgalmazas#magyar-allamkotveny-mak>

- Kik vásárolhatják meg? Jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek szerezhetik meg. Ezen állampapírt az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják és egymás között átruházhatják.
- Prémium Euró Magyar Állampapír (korábbi neve: Prémium Euró Magyar Államkötvény): 3 éves futamidejű, változó kamatozású, 1 euró alapcímletű dematerializált értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre.
  - Kik vásárolhatják meg? A Prémium Euró Magyar Állampapírokat jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek. A Prémium Euró Magyar Állampapírokat az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják és egymás között átruházhatják.
- Kétéves Magyar Állampapír (korábbi neve: Kétéves Állampapír): 2 éves futamidejű, fix kamatozású, 1 forintos alapcímletű dematerializált értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre. A Kétéves Magyar Állampapír egyes sorozatainak értékesítése a kibocsátó által meghatározott időszak alatt történik úgy, hogy az azonos sorozatba tartozó értékpapírok lejáratát azonos időpontja azonos. A tőke törlesztése egy összegben a lejáratkor esedékes.
  - Kik szerezhetik meg? A Kétéves Magyar Állampapírt jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek. A Kétéves Magyar Állampapírt az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják, és egymás között átruházhatják.
- Babakötvény: Minden 2005. december 31. után született belföldi gyermek (belföldi gyermek a Magyarország területén élő, 18. év alatti magyar állampolgár) és 2017. június 30. napja után született külföldi gyermek [külföldi gyermek a 2005. évi CLXXIV. törvényt módosító 2017. évi CXCVIII. törvény alapján a Magyarország területén kívül élő: a) a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv által anyakönyvezett, 18. év alatti magyar állampolgár, b) olyan nem magyar állampolgárságú, 18. évi alatti személy, aki „Magyar igazolvánnyal” rendelkezik és az állampolgárságától megfosztással járna, ha felvenné a magyar állampolgárságot] számára az állam 42 500 forint életkezdési támogatást ad, amit egy minimális kamatozású letéti számlán helyeznek el a Magyar Államkincstárban. Ahhoz, hogy ez az induló összeg a gyermek nevére szóló számlára kerüljön, és ott Babakötvényben kamatozzon, egy úgynevezett Start-értékpapírszámlát kell nyitni a Magyar Államkincstárban. Lehetséges 2006. január 1. előtt született belföldi és 2017. július 1. előtt született külföldi, 18. életévét még be nem töltött gyermekek számára is a takarékoskodás Start-értékpapírszámlán Babakötvényben, de tudni kell, hogy leghamarabb a számla megnyitása után három évvel vehető fel a megtakarítás, valamint induló összegként számlanyitáskor a családtagnak kell befizetni 25 000 forintot. A befizetések utáni éves állami támogatás és a Babakötvény által biztosított kedvező kamatozás ebben az esetben is jár.
- Diszkont Kincstárjegyek: a kincstárjegyről szóló 286/2001. (XII.26.) Kormányrendelet szerint kibocsátott, névre szóló, dematerializált, nem kamatozó értékpapír, amely alapvetően 3 és 12 hónapos futamidővel, névérték alatt kerül kibocsátásra. Névértéke 10.000 Ft.
  - Kik vásárolhatják meg? A Diszkont Kincstárjegyeket természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek, illetve ruházhatják át egymás között. Devizakülföldiek a Diszkont Kincstárjegyet a hatályos devizajogszabályok és a Kibocsátó esetleges korlátozásai figyelembevételével vásárolhatják meg és ruházhatják át.
- Egyéves Magyar Állampapír (korábbi neve: Kamatozó Kincstárjegy): 1 éves futamidejű, fix kamatozású, 10.000 Ft-os alapcímletű értékpapír. Jegyzés útján kerül forgalomba hozatalra. Jegyezni névértéken, azaz 100%-os árfolyamon lehet. Az egyéves futamidő a jegyzés lezárását követő második munkanaptól kezdődik. Futamidő végén a kamat a tőkével együtt a kamatadó levonását követően kerül az ügyfél számláján jóváírásra. Kik szerezhetik meg? Jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes sze-

mélyek. Az állampapírt az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják és egymás között átruházhatják.

- Féléves Magyar Állampapír (korábbi neve: Féléves kincstárjegy): 6 hónapos futamidejű, fix kamatozása, 10.000 forintos alapcímletű értékpapír. Jegyzés útján kerül forgalomba hozatalra. Jegyezni névértéken, azaz 100%-os árfolyamon lehet. A féléves futamidő a jegyzés lezárását követő második munkanaptól kezdődik. Futamidő végén az időarányos kamat a tőkével együtt a kamatadó levonását követően kerül az ügyfél számláján jóváírásra.
  - Kik szerezhetik meg? Jelenleg a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) devizabelföldinek és devizakülföldinek minősülő természetes személyek. Az állampapírt az elsődleges piacon szerzésre jogosult személyek a forgalomba hozatalt követően a másodlagos piacon megvásárolhatják és egymás között átruházhatják.
- Kincstári Takarékjegyek: 1 vagy 2 éves futamidejű, fix, lépcsős kamatozása, 10.000, 50.000, 100.000, 500.000, és 1.000.000 forintos címletekben, nyomdai úton előállított értékpapír.
  - Kik vásárolhatják meg? Kizárólag devizabelföldinek minősülő természetes személyek.
- Kincstári Takarékjegy Plusz: 1 éves futamidejű, fix, lépcsős kamatozása, 1 forintos alapcímletű értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre. Hetente új sorozat kerül kibocsátásra, amelynek a forgalomba hozatali időszaka 1 hét. Az egy sorozatba tartozó értékpapírok lejáratási időpontja azonos, függetlenül a vásárlás időpontjától. A Kincstári Takarékjegy Plusz forgalomba hozatali ára a forgalomba hozatal első napján a névértékkel, ezt követően a lejáratra érvényes kamatláb alapján kalkulált értékesítési árfolyammal egyezik meg. Egy alkalommal minimálisan 10.000 forint össznévértékű Kincstári Takarékjegy Plusz vásárolható. Futamidő végén a kamat a tőkével együtt a kamatadó levonását követően kerül az ügyfél számláján jóváírásra.
  - Kik szerezhetik meg? A Kincstári Takarékjegy Pluszt kizárólag devizabelföldi természetes személyek, illetve átruházhatják egymás között.
- Letelepedési Magyar Államkötvények: A Letelepedési Magyar Államkötvény az államháztartásért felelős miniszter külön rendeletében meghatározott feltételekkel kibocsátott, 2015. január 1-jét követően 50.000 euró névértékű, legalább ötéves futamidejű, kamatszelvény nélküli államkötvény. A Letelepedési Magyar Államkötvények névérték alatt, úgynevezett diszkont áron kerülnek kibocsátásra és lejáratkor a névérték kerül kifizetésre. A névérték és a diszkont ár különbsége biztosítja a jogszabályi előírások szerint számított hozamot.
  - Kik vásárolhatják meg? Csak olyan vállalkozás, amely kizárólag Letelepedési Magyar Államkötvénybe fektet be, és szerződéses jogviszonyban áll ezen tevékenység vonatkozásában az Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársasággal.
- Önkormányzati Magyar Államkötvény: 3 éves futamidejű, fix kamatozása, 10.000 forintos alapcímletű dematerializált értékpapír, mely adagolt kibocsátás keretében kerül értékesítésre. Az Önkormányzati Magyar Államkötvény sorozat értékesítése a kibocsátó által meghatározott időszak alatt történik úgy, hogy az azonos sorozatba tartozó értékpapírok lejáratási időpontja azonos. A tőke törlesztése egy összegben a lejáratkor esedékes.
  - Kik szerezhetik meg? Az Önkormányzati Magyar Államkötvényeket a forgalomba hozatal során (elsődleges piacon) és a forgalomba hozatalt követően (másodlagos piacon) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerinti helyi önkormányzatok, mint jogi személyek szerezhetik meg és ruházhatják át egymás között.

– A Magyar Államkincstárnál vásárolható állampapírok:⁴³

- Babakötvény,
- Bónusz Magyar Állampapír,
- Diszkont Kincstárjegy,
- Féléves Magyar Állampapír,
- Egyéves Magyar Állampapír,
- Kétéves Magyar Állampapír,
- Magyar Államkötvény,
- Prémium Euró Magyar Állampapír,
- Prémium Magyar Állampapír,
- Önkormányzati Magyar Államkötvény
- Magyar Államkötvény Plusz.

---

⁴³ Lásd: http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/lakossagi-ugyfelek/miert_erdemes_a_kincstarban_allampapirt_vasarolni

8. FELHASZNÁLT IRODALOM

- Berczik Á. – Hopka V. – Kecskés Á. – Peresztegi G. (2015): A központi költségvetési szervek, ezen belül a kormányhivatalok és járási hivatalok gazdálkodásának szabályozása. In: Lentner Cs. (szerk): Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás 28. fejezet 677-702 pp.
- Csepreginé Gallasz A. – Marsó L. – Szablics B. – Török T. P. (2018): A költségvetés végrehajtásának elmélete és gyakorlata. Dialóg Campus kiadó, Budapest. 52-53 pp.
- Dancsó J. (2015): A Magyar Államkincstár szerepe a közszféra pénzügyi menedzsmentjében p. 567-590, 22. fejezet In: Lentner Cs. (2015): Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás: Közpénzügyek és Államháztartástan II. NKE Szolgáltató Kft., Budapest.
- Hegedűs Sz. – Lentner Cs. – Nagy L. (2018): Szlovák és magyar települési önkormányzati rendszer szabályozásának összehasonlító elemzése a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájának tükrében. Új Magyar Közigazgatás, 2018 (3).
- Horváthné Adácsi J. (2013): Új államháztartási számvitel I. rész. Számvitel Adó Könyvvizsgálat, 512-513 pp.
- Kecskés, A. (2018): Mérhetők-e a jogi szabályozás gazdasági hatásai? In: Halm, Tamás Hurta, Hilda Koller Boglárka (szerk.): Gazdasági, politikai és társadalmi kihívások a 21. században: Ünnepi kötet a 65 éves Halmi Péter tiszteletére. Dialóg Campus kiadó, Budapest, pp. 157-164.
- Lentner Cs. (2013): Közpénzügyek és államháztartástan. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv kiadó, Budapest, p. 212.
- Lentner Cs. (2016): A gazdasági válság hatása a globális, uniós és hazai szabályozási környezetre, In: Auer, Ádám; Papp, Tekla (szerk.) A gazdasági világválság hatása egyes jogintézményekre Magyarországon és az Európai Unióban: Interdiszciplináris és jogösszehasonlító elemzés. Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest, pp. 45-84.
- Lentner Cs. (2017): Az új magyar állampénzügyi rendszertan – az Alaptörvénnyel összefüggésben. ÚJ MAGYAR KÖZIGAZGATÁS X. évf: Különszám pp. 1-7.
- Lentner Cs. (2018): Általános államháztartási ismeretek – Közigazgatási szakvizsga: Általános közigazgatási ismeretek. Dialóg Campus kiadó, Budapest.
- Lentner Cs. (2019): A magyar állampénzügyek fejlődéstörténete a dualizmus korától napjainkig. L'Harmattan kiadó, Budapest.
- Molnár P., Hegedűs Sz. (2017): Az államháztartási számvitel változásának hatásai a munkafolyamatokra és szervezési kérdésekre költségvetési szervek példáján keresztül. CONTROLLER INFO 3 pp. 37-41.
- Sági J., Tóth L. (2009): Városok és önkormányzatok: központi kormányzat és spontán szerveződések itthon, a nagyvilágban. EU WORKING PAPERS 12: 2 pp. 118-127.
- Sági, J. (2015a): A bankszféra szerepe és érdekeltsége a helyi önkormányzati kincstári rendszerek kialakításában és működtetésében. PROSPERITAS II.: 1. pp. 98-110.

- Szankó J. (2015): Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei. Wolters Kluwer Kft., Budapest.
- Zéman Z., Tóth A. (2015): Az önkormányzatok és közüzemi vállalatok teljesítményértékelése. In: Lentner, Csaba (szerk.) Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás: Közpénzügyek és Államháztartástan II. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv kiadó Zrt., Budapest, pp. 829-853.
- Zéman Z, Hegedüs Sz., Molnár P (2018): Az önkormányzati vállalkozások hitelképességének vizsgálata credit scoring módszerrel. PÉNZÜGYI SZEMLE/PUBLIC FINANCE QUARTERLY 2018: 2. pp. 182-200.
- Zéman Z., Lentner Cs. (2018): The changing role of going concern assumption supporting management decisions after financial crisis. POLISH JOURNAL OF MANAGEMENT STUDIES 18: 1.pp. 428-441.

Egyéb források, jogszabályok⁴⁴

<http://www.akk.hu/hu/oldal/akk#tortenete>

http://www.allamkincstar.gov.hu/files/A%20MAGYAR%20%C3%81LLAM-KINCST%C3%81R%20T%C3%96RT%C3%89NETE_2015.pdf

<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/bemutatkozas>

<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/szervezetunk>

<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/a-kincstar/jogszabalyok>

<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/ugyfelek/onkormanyzatok/>

http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/lakossagiugyfelek/miert_erdemes_a_kincstarban_allampapirt_vasarolni

Magyar Államkincstár Szervezeti és Működési Szabályzat

Törvények

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

2011. évi CXCVI. törvény a Nemzeti Vagyronról

2011. évi CXCV. törvény a gazdasági stabilitásról

2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról

2014. évi LXXVI. törvény a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról

1993. évi XXIII. törvény a Nemzeti Kulturális Alapról

1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

2010. évi CLXXXII. törvény a Bethlen Gábor Alapról

1994. évi XL. törvény a Magyar Tudományos Akadémiáról

2011. évi CIX. törvény a Magyar Művészeti Akadémiáról

⁴⁴ A hivatkozások utolsó letöltése: 2019. október 4.

1990. évi C. törvény a helyi adókról
1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
2001. évi CXX. törvény a tőkepiacról
2018. évi CXXXVIII. törvény az állami magasépítési beruházások megvalósításáról
2015. évi CXLIII. törvény közbeszerzésekről
1992. évi XXXVIII. törvény Államháztartásról (korábbi)
2017. évi CXCI. törvény a fiatalok életkezdesi támogatásának kiterjesztésével kapcsolatos törvény-
módosításokról
2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

Kormányrendeletek

- 310/2017 (X.31) Kormányrendelet a Magyar Államkincstárról
368/2011. (XII. 31.) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
191/2009 (IX. 15) az építőipari kivitelezési tevékenységről
257/2016 (VIII.31) az önkormányzati ASP rendszerről
285/2011 (XII.26) az építőipari kivitelezési tevékenységről
286/2011 (XII.26) az építőipari kivitelezési tevékenységről
378/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet egyes központi hivatalok és költségvetési szervek formában mű-
ködő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával összefüggő jogutódlásáról, valamint
egyes közfeladatok átvételéről

Kormányhatározatok

- 1128/1994. évi (XII.30) Kormányhatározat
2189/1995. évi (VII.04) Kormányhatározat

Miniszteri rendeletek

- 36/2013 (IX.13) NGM rendelet
38/2013(IX.19) NGM rendelet
37/2015 (XII.28) NGM rendelet

A Nemzeti Közsolgálati Egyetem kiadványa.

Kiadó:

Nemzeti Közsolgálati Egyetem;
Közigazgatási Továbbképzési Intézet
www.uni-nke.hu

Felelős Kiadó:

Prof. Dr. Kis Norbert rektorhelyettes

Címe:

1083 Budapest, Üllői út 82.

Olvasószerkesztő:

Császár-Biró Anna

Tördelőszerkesztő:

Friebert Máté

Kiadás éve:

2019

ISBN 978-963-498-158-9 (elektronikus)